

NOVA DOBA

1/2 KG ZLATA ZA NAROČNIKE 25.7.

Mesečna naročnina 320 SLT, trimesečna naročnina 960 SLT. Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 200 DIN, Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija 1200 LIT

Izhaja ob sredah. Glavni in odgovorni urednik Janez Sever. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 80 SLT

SLOVENIJA, SREDA, 17. JUNIJ 1992

ŠT. 24, LETO XXVI

OCENE UBIJAJO OTROKE

foto: LucaS

PRILOGA ZA
**BEGUNCE
IZ BIH**
str. 30-31

NAD IVEKOM SE JE ODPRLO NEBO

SPOMENKA HRIBAR

SPREOBRNJENCI STRELJAJO V HRBET

BOKA KOTORSKA:

GROBNICA LJUDSTVA IN ŽELEZA

TANJUG JE RAZPADEL

PRVA NAGRADA: V
ČRNEM ČASOPISU
ČISTO ZLATO str. 27

DRAGI MINISTER

Slovenci smo prikimali, ko ste kar trije ministri še isti večer po uboju Ivana Krambergerja prišli v lenarški konec. Strinjali smo se tudi, da si kot minister za notranje zadeve poskrbel za dodatno zaščito politikov. Prav o tem, o zaščiti, Ti pišem.

Novinarji so vsako leto večkrat pisali o grožnjah Krambergerju. Pisali so o tem, da so mu zastrupljali živali, mu ubili opico Ančko, ga napadli tudi na zborovanju, imel je sumljivo prometno nesrečo. V časopisu sem prebral, povedal je sorodnik, da so mu grozili tudi pred štirinajstimi dnevi.

Sprašujem Te, če ni to dovolj, da bi Tvoji policaji bolj skrbeli za njegovo varnost. Kaj je naredila VIS? Imaš povsem čisto vest, da ste storili vse, četudi Kramberger ne bi bil znan politik, marveč navaden državljan. Zagotovo veš, da veliko groženj, ko jim ne sledi zaščita, konča na sodiščih, ko se zgodi tudi najhujše.

Slišal sem Te, da ocenjuješ, da ne gre za politični umor. Nimaš prav. Storilec dejanja ni streljal nanj, ker mu je ta zapeljal ženo, mu ukradel kokoš ali ker je imel take in take lase ali črn klobuk. Streljal je zaradi tega, ker ni maral njegovih nazorov, njegovih javnih nastopov. Kaj ni to tipično političen umor? Ali pa naj bi bil Kramberger Pavliha, politik druge ali tretje vrste?

Še tole, kar pa ni namenjeno Tebi, saj boš rekel, da ni to Tvoja osebna zadeva. Pa vseeno, kako ocenjuješ, da na lvekov pogreb ni prišel nobeden od tistih, ki so bili pri njem, kot predsedniškem kandidatu, na kosilu v idlični Negovi? Ali, v času, ko so tisoči pospremili lveka na zadnjo pot, so poslanci družbenopolitičnega zbora RS veselo odhajali na zabavo, piknik v Logatcu? Dragi minister Bavčar, res ni bilo treba razglasiti dneva žalovanja, vendar...

Tvoj državljan

P. S.: Javno si izjavil, da so Tvoji podrejeni ocenjevali, ko je vložil prijavo za zborovanje v Jurovskem dolu, da Kramberger naj ne bi bil več član stranke DONS. Ob tem veš, da je imel že na desetino zborovanj. So Tvoji podrejeni politični razsodniki? Ne glede na pomanjkljivo prijavo, kot zatrjuješ, ali res ni mogel kakšen policijski avto pripeljati v Jurovski dol kakšno uro pred zborovanjem? Imaš res povsem čisto vest policijskega ministra, pa tudi strankarskega prvaka?

STANOVANJSKI SKLAD SE V INTERESU POSOJILJEMALCEV POGAJA Z BANKAMI

NEKATERE BANKE ZAVRAČAJO POPUST

V času, ko je SKB banka že najavila kar triinpolkratno povečanje anuitet svojih stanovanjskih kreditov, še zmeraj tečejo pogajanja med Stanovanjskim skladom Republike Slovenije in posameznimi bankami glede popustov za gotovinsko poplačilo stanovanjskih kreditov.

Čeprav se zdi samoumevno, da bi banke morale znati ovrednotiti prednost gotovinskega poplačila, kakršnega jim omogoča pred kratkim zaključen razpis Stanovanjskega sklada, saj to pomeni takojšen priliv denarja na eni in izogib vsem tveganjem na drugi strani, se banke do predloga o popustu pri takem poplačilu obnašajo zelo nezainteresirano.

»Doselej je pokazala pripravljenost za popust pri odkupu samo SKB banka, medtem ko so LB – Slovenj Gradec, Komercialna banka Gorica in Koprška banka naš predlog zavrnile. Ostale banke se doslej še niso odzvale, čeprav je bilo na voljo dovolj časa,« pravi Ivan Vitežnik, predsednik upravnega odbora Stanovanjskega sklada. »Zanimivo pri tem, je, da direktor SKB Nerač v svoji izjavi na tiskovni konferenci govori o tem popustu, ki pa ga še ni v nobeni pogodbi; o točnem načinu uporabe popustov bomo odločali na seji upravnega odbora 22. junija, ko bomo potrjevali pogodbe z bankami in nove posojilne pogodbe.«

Upravni odbor sklada je na svoji zadnji seji (v ponedeljek, 8. junija) dejansko razpravljal o načinu uporabe pridobljenih popustov pri bankah in je zavzel stališče, da bi bilo potrebno s pridobljenimi popusti razširiti krog posojiljemalcev, ki bodo izpolnjevali pogoje razpisa, v okviru banke, ki ta popust daje. Na razpis je namreč prispelo 4900 vlog v vrednosti skoraj 4 milijarde SLT, vendar ta vrednost ne upošteva revalorizacije v času do sklenitve pogodb – od 31. 3. 1992 dalje. Namen sklada je, da zajame čimveč posojiljemalcev, ki bodo izpolnjevali pogoje; zaradi omejenega obsega sredstev jih ne bo možno zajeti v celoti, če se ne bo upošteval tudi pridobljeni popust.

OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA SE POVEČA ŠTEVILO SAMOMOROV OTROK

UJETI MED OCENAMI IN STARŠI

Zadnji mesec šolskega leta se v šoli stopnjuje pritisk na učence zaradi zbiranja in zaključevanja končnih ocen. Starši v pričakovanjih upajo, da bo otrokov učni uspeh vsaj tako dober kot lanski, če ne boljši. Otroci – učenci v tem času doživljajo najhujše obremenitve in osebne stiske. Nekateri ne zmorejo tega bremena.

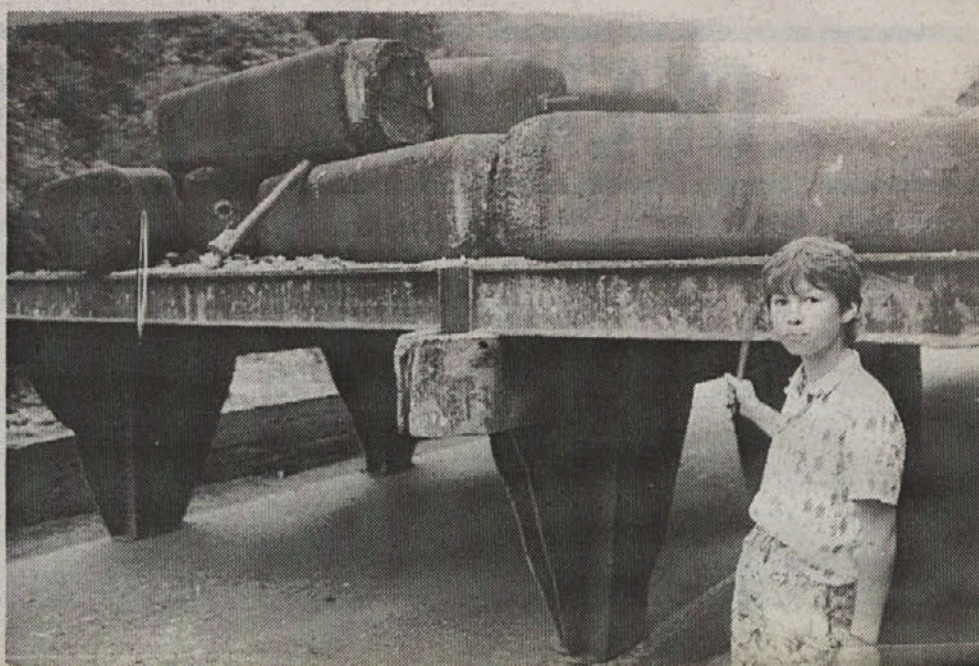
Učenci so otroci

Šolski sistem se že nekaj časa ukvarja z dejstvom, da so učni programi preobremenjeni, da otroci dobivajo preveč informacij, ki jih sami ali z učiteljevo pomočjo ne znajo selekcionirati. Najhujši psihični pritiski na učence so v šolah in doma pod težo zaključne ocene, ob utrujenosti, preobremenjenosti in starševskih pričakovanjih.

Učitelji, ki želijo tudi svojim kolegom pokazati svoje zmogljivosti, vztrajajo na zaključnih celoletnih testih. Tako se dogaja, da na nekaterih šolah zmanjkuje dnevo, v katerih bi lahko planirali vsak svoje celoletne teste. Poleg tega visijo nad učenci v zadnjem razredu osnovne šole še republiški testi. Učenci, ki so bolj naginjeni k verbalnemu preverjanju znanja, kajti vsi pač nismo enaki, dobivajo tudi zaradi oblike preverjanja s testi nižje zaključne ocene. Čeprav ne uradno, pa zato v praksi pogosteje, se učitelji še vedno bolj zanašajo na ocene iz testov, ker bi naj bile objektivnejše, kot verbalno-ustno preverjanje znanja.

Vendar že odrasli smo si različni, zato toliko bolj velja za otroke, da se nekateri lažje ustno izražajo kot pišejo teste, na primer iz družboslovnih predmetov. Najhujši absurd je, kadar te vrste ocenjevanj uporabljajo v nižjih razredih. Pri tej starosti bi morda morala biti ocena iz ustnega preverjanja pred

pisnim preverjanjem, saj vsi učitelji vpijejo o slabem verbalnem izražanju slovenskih osnovnošolcev.

Tako pa učitelji, utrujeni in v pričakovanju zaključka, predvsem ob koncu leta vse preveč bremen nalagajo na tudi preutrujena otroška ramena.

Starši

Starši, ki v prvem razredu osnovne šole še mesečno redno ohranjajo stike s šolo v višjih razredih in še bolj v srednjih šolah, vse bolj ostajajo pri svojih željah in ukazih kot pri resničnem razumevanju otrok.

Predvsem tisti starši, ki

svojih ambicij v življenju niso uspeli doseči, od svojih otrok pričakujejo preveč. Pozabili so že na gore učne snovi, na predolge in utrujajoče domače naloge in skrivljene hrbtenice zaradi stalnega sedenja ob učnih knjigah. Od otrok pričakujejo tisto, kar sami niso dosegli, ali vsaj

nostni položaj med sovrstniki, po njej jih loči tudi učitelj od tistih odličnih do tistih nezadostnih.

Pozneje, ko se morda že privadi na slabše ocene, ostane v njem grenak priokus po vrednostnem rangiranju med sovrstniki. Toda on bi rad bil še vedno naj-

toliko izobrazbe, kot je imajo sami. Sicer bi bila sramota zanje. In tako iz dneva v dan pritiskajo na otroke z ukazi: uči se; glej, da ne boš dobil slabe ocene; čuvaj se, če ne boš odličen; mi ti nudimo vse, ti pa na svetu nimaš drugih skrbi kot učenje!

Ocena je breme

Vsak otrok želi biti najboljši, tako zaradi sebe kot zaradi staršev in sošolcev. Prvi neuspehi, ki so lahko vsaka ocena, nižja od petice, je zanj poraz. V razredu je nekaj »boljših« od njega. Ocena mu kmalu določi vred-

boljši. Pričakuje, da ga bodo vsaj starši razumeli. Toda ali ga res?

Vsakoletno bežanje otrok od doma v zadnjih šolskih dneh dokazuje, da smo na čisto človeškem, otroškem, tistem najnežnejšem področju odpovedali tako starši kot družba. Za še hujše oblike samoobtoževanja in strahu pred starši se odločijo običajno starejši učenci. Nekaterim tudi uspe in takrat ni popravnega izpita, ki bi otroka vrnil v življenje.

Jana Štrlekar
Foto Lucas

MISS SLOVENIJE 92

Mariborska agencija GERŽINA – VIDEOTON si je uspela pridobiti mednarodno licenco za organiziranje izbora za najlepšo Slovenko, ki bo naše državne barve branila na mednarodnem lepotnem tekmovanju za MISS WORLD v Južnoafriški republiki. Sun City bo letos 12. decembra gostitelj finalnega tekmovanja lepotic z vsega sveta in med njimi bo prvikrat tudi Slovenka.

Agencija Geržina – Videoton iz Maribora bo v sodelovanju s tednikom KAJ pripravila več predtekmovanj. V času med 20. junijem in 15. avgustom bodo odkrivali lepotic v petnajstih različnih krajih po Sloveniji.

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever
Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: Jana Štrlekar (reportaža), LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Janez Herle (tehnično urejanje), Zoran Vlajič (dopisništvo Koper)
Tajnica redakcije: Suzana Rober
Trženje: Erika Vidali (podružnica Koper)
Prodaja: Renato Vedečnik

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač – Tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. – Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

bioDOM

Trgovsko podjetje, d.o.o., Celje 63000, Teharska 111; tel./faks: 063/29-144

VELIKA AKCIJSKA PRODAJA

KUHINJE, GORENJE, LIPA, SVEA, MARLES
DO 30. JUNIJA

– GOTOVINSKI NAKUP, 35% popust
– ČEKI: 4 OBROKI BREZ OBRESTI
BREZPLAČNO: PREVOZ IUN MONTAŽA KUHINJ
ZA NAKUP NAD 100.000 SLT

SPALNICE:

– ZAKONSKA SPALNICA EVA
– BELA ZA GOTOVINO 69.000 SLT
– ZAKONSKA SPALNICA AVON
v 4 BARVAH Z VZMETNICO, GOTOVINSKO PLAČILO 94.900 SLT

SEDEŽNA KOTNA GARNITURA BARBARA S TABUREJEM

5 RAZLIČNIH VZORCEV BLAGA, VELIKOST 2,0x2,20 M S FRANCOSKIM LEŽIŠČEM ZA SAMO 59.000 SLT.

PRED NAKUPOM SE PREPRIČAJTE O KONKURENČNOSTI NAŠE PONUDBE!

SRBSKI OBLASTNIKI SO TANJUGU »ZAMAŠILI USTA«
ZUPAN PRETI IZ BEOGRADA

»TANJUG« JE RAZPADEL

Iz beogradskega dela Tanjuga so naredili agencijo Zvezne Republike Jugoslavije. Zakaj se le-ta še naprej imenuje Tanjug?

Tako kakor večino skupnega premoženja republik bivše Jugoslavije – sedaj suverennih držav – in bivše federacije so si srbski oblastniki nezakonito in pred delitveno bilanco premoženja bivše Jugoslavije pred nekaj tedni v pripravah na ustanovitev tretje Jugoslavije enostransko prisvojili tudi »Tanjug«. »Tiskovni agenciji nove Jugoslavije«, ki je bila ustanovljena 1943 leta v Jajcu in ki so jo po avnojskem vzoru sestavljale avtonomne in enakopravne republiške redakcije, so v Srbiji »zamašili usta« z nezakonito in protistatutarno odstranitvijo legalno izvoljenega vodstva »Tanjuga« ter z nastavitvijo novega prosrbskega vodstva, ki je iz beogradskega dela te agencije (ta razpolaga s centralnim komunikacijskim vozliščem) naredilo agencijo tretje Jugoslavije.

Redakcija Tanjuga za Republiko Slovenijo se je preobrazila v »Tanjug« v agencijo tretje Jugoslavije zoperstavljal z vsemi možnimi pravnimi sredstvi – agencija bi lahko po vzoru na največje svetovne agencije, kakršne so AFP, UPI, Reuter in druge, postala komercialna multinacionalna agencija oziroma korporacija. Po tem, ko si je beograjski del »Tanjuga« poskušal nezakonito prisvojiti celotno premoženje Tanjuga, so delavci Redakcije Tanjuga za Slovenijo ustanovili slovensko agencijsko podjetje »Tanras«, vanj pa so vložili vse premoženje, s katerim so upravljali kot TOZD Tanjuga v Sloveniji, s čimer so kolikor je bilo to mogoče zaščitili slovenske in svoje interese. Postopek za registracijo »Tanrasa« teče pred pristojnim sodiščem v Ljubljani, medtem pa bivši slovenski Tanjugovci in sedanji Tanrasovci ne delajo, saj so vsi, razen Črnogorca Igorja Šaranovića, odbili sodelovanje z nezakonito in nasilno nastalo agencijo tretje Jugoslavije.

Zakaj je šel »Tanjug« srbskim oblastnikom na živce?

Tanjug je zadnja leta kljub krizi, vojnem in razpadu Jugoslavije deloval po statutu in drugih splošnih aktih iz »prejšnjih časov« (po le-teh so bile republiške redakcije avtonomne pri oblikovanju uredniške politike in pri poročanju iz svoje republike) ter čakal na delitveno bilanco premoženja bivše Jugoslavije, medtem pa se je postopno preoblikoval v komercialno agencijo. Tako kakor druge republiške redakcije je tudi Redakcija Tanjuga za Slovenijo poslala v svet veliko število informacij iz Slovenije: o demokratskih procesih v Sloveniji, o uvajanju večstrankarskega sistema, o prvih svobodnih večstrankarskih volitvah, o osamosvojitvenih prizadevanjih, o vojni v Sloveniji ter o prizadevanjih Slovenije za mednarodno priznanje.

Takšen »Tanjug« je »šel najbolj v nos« srbskim oblastnikom, zato so se začele pojavljati vse pogostejše kritike agencije v beograjskem tisku, kjer je lastno

agencijo javno napadel celo eden od njenih urednikov Radomir Sekulović.

Zakaj so kritizirali legalno izvoljeno vodstvo Tanjuga, na čelu katerega sta bila direktor Risto Lazarov iz Makedonije ter glavni in odgovorni urednik Mladen Arnautović iz Bosne in Hercegovine? Napadali so ju, da je Tanjug neobjektivno pisal o vojni v Sloveniji, da neobjektivno piše o vojni na Hrva-

ne samo statut agencije, pač pa tudi zakone.

Kako bo z dediščino »Tanjuga«

Kako je zgodba tekla naprej, je jasno in znano. Novo vodstvo Tanjuga je nemudoma ukinilo vse republiške redakcije, ki so nasprotovale preobrazbi Tanjuga v agencijo tretje Jugoslavije. Slovenska redakcija je ustanovila slovensko podjetje, pa tudi redakcije v drugih državah na ozemlju bivše Jugoslavije so reagirale – sliši se, da so

Direktor ter glavni in odgovorni urednik »Tiskovne agencije tretje Jugoslavije« Dušan Zupan je poslal »Ministrstvu za informiranje Republike Slovenije« dopis, iz katerega se najbolje vidi, kako sam razume vlogo, v kateri se je znašel. Človek preprosto ne ve, ali se šali ali spreneveda ali pa »zares ne razume, za kaj gre«. Poglejmo nekaj tez, ki jih je postavil:

● **Vodstvo Tanjuga smatra, da so neosnovane kritike o ukinitvi »avtonomnih republiških redakcij«, kako pišejo bivši novinarji Tanjuga iz Ljubljane v prvi vrsti zaradi tega, ker Republika Slovenija ni več del Jugoslavije pa tudi zato, ker so ukinjene vse republiške redakcije.**

Ali se je Zupan kdaj povprašal od kod srbskemu delu Tanjuga pravica, da ukinje vse druge dele Tanjuga, argument za to, da jih je ukinil, pa je ta, da je ukinil vse. Ali se je vprašal, zakaj bi celoten Tanjug pripadel ZR Jugoslaviji (Srbiji in Črni gori), če pa so v njegov razvoj znatna sredstva vložile vse republike in delavci vseh republiške redakcije.

● **Pričakujemo, da bo vlada Slovenije skladno s civilizacijskimi normami zaščitila sedanji status in imovino Tanjuga vse do sprejetja končne odločitve o delitveni bilanci.**

Zupan slovensko vlado poziva, sklicujoč se na civilizacijske norme, da prizna »pučiste«, ki so enostransko in nezakonito ter nestatutarno spremenili »Tanjug« v agencijo tretje Jugoslavije ter da tej agenciji pomaga čuvati premoženje, ki ga je nezakonito pridobila »do daljega...«

Slovenska vlada tega apela na srečo ni upoštevala in je zaščitila slovenske interese tako, da je do delitvene bilance premoženja bivše Jugoslavije sama vzela v upravljanje premoženje, o katerem piše Zupan.

Morda pa je Zupan mislil, da bi lahko celo v Ljubljani »plenili« slovensko premoženje, sklicujoč se na civilizacijske norme.

škem, da v zunanjepolitičnem poročanju s simpatijami spremlja aktivnost Nemčije, Avstrije in Vatikana. Direktorju Lazarovu so kritiki posebej zamerili, da se ni ogradil od pisanja skopske »Nove Makedonije« iz njegove »matične republike«, ko je le-ta zapisala, da je »Jugoslovanska armada najbolj fašistična armada v sodobni Evropi«. Kritiki so tudi poudarjali, da agencija »mora biti neodvisna in profesionalna, vendar ne sme biti nevtralna v vojni, v kateri mora braniti svojo državo.«

Tisto, kar se je po takšnih javnih kritikah v Srbiji moralo zgoditi, se je kmalu zgodilo. V »Tanjugu« se je po znanim scenariju »zgodilo ljudstvo« – nekaj novinarjev in več drugih uslužbencev beogradskega dela Tanjuga je z nezakonitim »referendumom« odstavilo staro vodstvo in ustoličilo prosrbsko vodstvo celotnega Tanjuga.

Na čelo so nato postavili Srba Dušana Radanovića in beogradskega Slovenca Dušana Zupana, ki se je pri preobrazbi agencije v agencijo tretje Jugoslavije tako izkazal, da je kmalu sam »zablestel« na čelu nove agencije ZR Jugoslavije kot glavni in odgovorni urednik ter direktor hkrati. »Ljudstvo« v »Tanjugu« seveda znanega scenarija »revolucije od znotraj« ne bi moglo izpeljati, če ne bi imelo podpore srbskih oblastni, saj so »prevratniki« kršili

v Makedoniji morali posredovati državni organi, da so pred novo jugoslovansko agencijo zaščitili makedonsko lastnino.

V Sloveniji je slovenska vlada sprejela sklep, da bo sama upravljala s premoženjem bivšega »Tanjuga« do delitvene bilance o premoženju bivše Jugoslavije. Agencija tretje Jugoslavije je zaposlila v Ljubljani svojega dopisnika, to je Igor Šaranović, ki dela, čeprav agencija v Sloveniji ni registrirana, kakor terja zakon in čeprav agencija tretje Jugoslavije nima akreditiva za delo dopisnika v Sloveniji. Po inerciji dela dopisnik agencije tretje Jugoslavije v prostorih bivše Redakcije Tanjuga za Slovenijo, ki jih je z inventurnim

zapisnikom že prevzela v upravljanje slovenska vlada. Nekateri slovenski časopisi in radijske postaje pa še naprej od »Tanjuga«, ki ga ni več, kupujejo informacije. Z ohranitvijo imena »Tanjug« je agenciji tretje Jugoslavije uspelo v urejen pravni red v naši državi vnesti kar nekaj zmede, tako kakor je v prvem trenutku uspelo vnesti zmedo v mednarodne odnose srbsko-črnogorski državi, ki je ohranila ime Jugoslavija, vendar so v OZN kmalu doumeli, kakšna igra stoji za tem...

Vprašanje dediščine »Tanjuga« pa je še vedno aktualno. Tanjug je spadal med največje svetovne agencije, saj je njegov razvoj vseskozi sledil izredno aktivni mednarodni politiki Jugoslavije v času razvoja neuvrčenosti in detanta. Agencija je svoje informacije izmenjavala z domala vsemi velikimi komercialnimi svetovnimi agencijami, z večino nacionalnih agencij v svetu, v tujini pa je imela tudi močno dopisniško mrežo in več kot 40 dopisništev na vseh kontinentih. Oprema »Tanjuga« je zares dokaj zastarela, vendar pa so preko njegovih komunikacijskih mrež in sistemov ter preko radijskih, satelitskih in kabelskih linij prodirale informacije tudi iz Slovenije do tisočih časopisnih hiš in radijskih in televizijskih postaj po vsem svetu. Veliko večino premoženje Tanjuga si je za sedaj prisvojil srbski del bivšega Tanjuga, vendar bo ob delitveni bilanci premoženja bivše Jugoslavije moralo priti na dnevni red tudi to vprašanje.

Sicer pa je v krizi že tudi agencija tretje Jugoslavije, saj za novinarsko in časopisno agencijo, »ki ne sme biti nevtralna, pač pa mora v vojni pomagati svoji državi«, v današnjem svetu ni nobene perspektive, posebej še, če gre za agencijo države agresorja. V agenciji tretje Jugoslavije postajajo čistke med novinarji stalna praksa, žrtve so tudi srbski novinarji, ki si upajo misliti s svojo glavo in »pošifati« svojo državo. Tako je izgubili službo v tej beograjski agenciji zaradi nedolžne kritike režima srbski novinar in dopisnik iz ZDA Žorž Črmarić, ki sedaj ne upa niti v domovino in išče azil v Ameriki, o čemer je Nova Doba pisala v prejšnji številki.

V nekem slovenskem časniku so predlagali, da bi se »Tiskovna agencija tretje Jugoslavije« imenovala skrajšano in preprosto kar – TAT Jugoslavije.

SLOVENIJI GROZI KLERIKALIZEM?

DOMOBRANCI SO MED NAMI

Res je, g. Ivan Cankar, Slovenci smo hlapčevski narod. Če nimamo nad sabo dominantnega naroda, moramo imeti vsaj močno ideologijo. Ob trenutnem pomanjkanju obeh tlačiteljev, začena dobivati nad nami vse močnejši vpliv tretji: Cerkev. Zakaj?

Slovenija leži v evropskem prostoru, na katerem je imela katoliška Cerkev več kot tisočletje zelo močan vpliv. Sloveniji se je uspelo izvit izpod papeževskega vpliva le za slabega pol stoletja eksperimentiranja s socializmom. Po propadu le tega je pri nas kakor tudi v drugih evropskih državah socrealizma (razen pravoslavne Rusije) prišlo do močnega vsrkavanja papeškovekatoliških idej, za katere je splošno znano, da se bolj kot s posmrtnim življenjem ukvarjajo s tuzemstvom in jim Sveto pismo služi kot paravan, za katerega skrivajo svojo političnost. Če bi bil resnično kje kakšen bog, bi moral biti stalno pijan, da bi se identificiral s svojim namestnikom na zemlji – papežem. Kakorkoli že, je Vatikan na političnem področju kljub majhnosti izredno močna država. Ker je papeževa tajna obveščevalna služba (jezuiti) spet začela uspešno delovati tudi v Sloveniji, lahko pričakujemo še zanimive stvari. Nekatere se že nakazujejo.

Slovenska duhovščina je začela neprikrito posegati v politično življenje. Lepo ji uspeva, saj navsezadnje precej prebranih politikantov z novo mašo ve, da je napočil njihov trenutek. Duhovščina lahko preko svojega tiska, med katerim nosita zastavo Družina in Slovenec, uspešno apelira na slovensko javno mnenje.

Čitali smo lahko, da je bila zamenjava nesposobnega Peterleta prevrat, v katerem so spet prišli na oblast komunisti. Slovenski krščanski demokrati pač ob množini svojih prestopih spreobrnjenih komunistov ob nujno potrebnem sovražniku več ne ločijo barv.

Slovenska klerikalna desnica je dosegla z razrešitvijo predsednice Konferenc Svetovnega slovenskega kongresa za Slovenijo Spomenke Hribar velik uspeh. Dobra, vendar naivna Spomenka po tistem, kar je storila za mrtve in žive Slovence, najbrž ni pričakovala takšne zahvale. Vedela pa bi lahko, da nima kaj iskati na čelu organizacije, ki lebdi v etru katolištva in v kateri se odkrito govori o popolni rehabilitaciji domobranstva. Za Spomenko je dobro, da je s funkcije odšla pravi čas, saj bo le tako lahko zaustavila desnico, preden bo slednja njo.

Težko pa je verjeti, da bo kdo v Sloveniji desnico sploh poskušal zaustavljati. Tembolj, ker vemo, da so na važnih funkcijah (dobesedno) belogardisti. V splošnem ozračju javnega mnenja je prišlo v slabem letu do tega, da je beseda »belogardist« bolj priljubljena od druge »komunist«. Besede sicer niso najpomembnejše, važnejše je tisto, kar se za njimi skriva.

Je pa zelo težko zaustavljati nekaj, kar se giblje v vzvratno smer. V človeški naravi je, da se običajno upira novostim. Zastarele ideje, ki so razumljivejša zaradi tega, ker so že spoznane in lagodnejše za sprovajanje, imajo zato v nepropulzivnih Slovencih plodno njivo.

Ni slabo, da je bila prva knjiga v slovenskem jeziku cerkvena. Če bo tudi zadnja, je škoda časa, ko smo se učili brati.

Franco Furland

SPOMENKA HRIBAR ODSTAVLJENA, KER JE POVEDALA, KAR JE MISLILA

STREL V HRBET

Razrešitev Spomenke Hribar z vodstva Konferenca za Slovenijo v Svetovnem slovenskem kongresu je bila prav tako neargumentirana, kot so bili neargumentirani očitki, zaradi katerih so jo odstavili. Pogrevanje takoimenovane »tolarske afere« je bilo slepilo za množice. Obtožbe političnega delovanja, avtoritativnosti, nedemokratičnosti in izigravanja nekaterih neopredeljenih statutarnih pristojnosti so ravno tako raztegljivi pojmi, kot jih kdo potrebuje.

Svobodne misli

V vodstvu slovenskega Svetovnega slovenskega kongresa je prišlo do prvih večjih javnih sporov med člani ob očitani »tolarski aferi« Spomenki Hribar. Po razjasnitvi in razčiščenju situaciji je v spominu bralcev ostal le prizvok »afere« medtem ko je drugo bilo pojasnjeno.

Navečjo napako po mnenju mnogih desno usmerjenih ekstremistov je Spomenka Hribar naredila z objavo članka v Delu: »Zaustavite desnico.« 18. aprila letos. V njem je zapisala svoje mnenje, mišljenje kot Spomenka Hribar in ne kot predsednica Svetovnega slovenskega kongresa. Zapisala je tako, kot misli in čuti, da mora povedati slovenski javnosti.

Menda bi naj tako bilo. V prejšnjem sistemu sem se za to borila in tudi sedaj se ne bom odpovedala svobodni misli.

Naj na zvezni domišljavo, vendar jaz na politično sceno nisem prišla s kongresom ali z njim. Moje ime je bilo javnosti znano že veliko prej. Članek, ki sem ga napisala, je bil napisan v mojem imenu, to je bilo jasno razvidno. Manj je bila razvidna moja diferenca do moje stranke. Kongres in ne konferenca nista bila v nobeni povezavi s člankom.

Če nekdo nekaj napiše v svojem imenu, naj se to ne razteza na vse funkcije, ki jih ima. Tukaj gre za več ravni pisanja. Moja vloga pri kongresu je bila začasna, kar se danes vidi. Jaz pa ostajam

kongres. Videti je, kot da je to stranka bledih ljudi, ljudi, ki nimajo ničesar skupnega s politiko. Menim, da je ideja narediti neko stranko iz nestranskih ljudi absurda. Mislim, da imamo pravico biti prisotni v SSK vsi in vsako, polnokrvni ljudje, takšni, kakršni smo, s svojimi različnimi političnimi in verskimi prepričanji ter ambicijami, ne pa neke blede eksistence, ki imajo vedno čiste roke in si jih ne smejo umazati.

Najhuje je to, da meni tle govorijo, da so nestranski, to je čisti absurd, če so me zaradi članka »Zaustavite desnico« ven vrgli.

Vi ste napisali »Zaustavite desnico«, drugi pa danes kričijo in pišejo »levi udar«. Zakaj ste bili samo vi kaznovani, je zaustaviti desnico hujša žalitev kot levi udar?

»Tisti, ki vpijejo »levi udar«, ne vem, če so zaradi tega ideološki zmagovalci. Imajo normalno volilno zaledje, bojim se pa, da manjše kot mislijo. Ker so začeli tako brez ovir in direktno, mislim, da si bo desnica polomila zobe, ker ljudje niso tako neobčutljivi in v tem smislu ne marajo mešanja politike in vere.«

Očitajo vam, da ste bili avtoritativna osebnost. Sprejmete ta oštek?

»Do določene mere ga sprejemem. Mi smo začeli iz nič. Potreben je bil nekdo, ki je bil pripravljen nuditi pomoč že leta 1989. Sprva smo se finansirali sami. Tudi kaviče sva častila midva z možem in Nova revija. Potrebno je bilo poiskati sponzorje, delovne prostore. Lani smo pridobili za 700.000 nemških mark sredstev v obliki materiala, opreme, hiše. Velikokrat se je bilo treba odločiti od danes do jutri.

Neprijaznost tistih, ki me danes črnijo in iščejo dlako v jajcu, je tista, ki je to zadelo skuhala. Takrat, ko je bilo potrebno delati in iskati denar, jih pa ni bilo. To se grdo sliši. Seveda vsak ima svoje delo in jaz kot predsednica sem bila zadolžena za organizacijo. Prepričana pa sem, da sem s svojimi sodelavci delala prijazno. Delati je bilo treba hitro in če bi delala tako kot nekateri moji kritiki tega nikoli ne bi bilo.

Prve zahteve po razrešitvi ali odstopu so prišle iz šent-

»Moj članek je bil političen, povedala sem, kar sem čutila, da moram povedati. Marsikdo, ki je prebral, je rekel, da pretiravam, ko pa so brali odmeve in sovraštvo, ki je iz njih izvenelo, so mi rekli, da je bil zadnji čas, da je nekdo to napisal,« pravi Spomenka Hribar.

jurske in celjske podružnice. Ali vam niso bili ti podpisniki v začetku med najbolj »vdanimi« člani?

»Ne bi rada špekulirala. Vnaprej in za nazaj ne bi dajala nobenih sodb. Vem, da so nezadovoljni tudi drugi z drugim znotraj lastne podružnice. In če so našli eno stično točko v tem, da so me predlagali za ustrelitev, je tudi dobro.«

Ali ste v času svojega predsednikovanja dobili kdaj kakšne pisne pritožbe na vaše delo?

PRISILNI ODSTOP SSK SŠTJUR
Predsednik Franc Šabotnik dr. št. 10
Pisnice 24, Šentjur

Šentjur, dne 15.5.1992

SVETU KONFERENCE RS SSK LJUBLJANA

Zadeva: Nedemokratičnost predsednice SSK Spomenke Hribar kot predlagateljice RS SSK.

Gospodovani!

Člani SSK iz Šentjura, ki smo se pred včerajšnjo izjavo prisotnosti ga: Spomenke Hribar ustanočili do SSK Šentjur, smo prišli v duhu ustanovnih intencij SSK izreči nezaupnico ga: Spomenke Hribar kot predsednici RS SSK.

Priznamo, da nam je ta težba izšla iz dveh razlogov:

1. Zaradi spoštovanja do osebnosti ga: Spomenke Hribar, ki je z neproizvedeno, spravnega procesa svojega naredila za demokracizacijo naše države.

2. Ker smo 17.6.1991 predlagali glasovanje o nezaupnici smatrali za neustavno iz prejšnjega razloga in še neopredeljenih namenov in nepravilnosti.

Danes smatramo, da smo kljub izgovornim razlogom to upravičeno izreči zaradi interese SSK, njegovega razvoja in promocije iz sledečih razlogov:

1. Zaradi njenega političnega delovanja, ki je Slovence razdelilo, kar je v nasprotju z idejo ustanovitve SSK in

2. Zaradi slabega vedenja KONFERENCE RS SSK, zaradi česar so nastale afere, dvojni in nezaupanje med člani IO in svetom RS in njena neizpolnitost.

Na podlagi preostalega spoštovanja do osebnosti ga: Spomenke Hribar, upamo na njeno nadaljnje sodelovanje v instituciji SSK.

Z željo po konstruktivnem in uspešnem delovanju SSK vse člani KONFERENCE RS SSK s spoštovanjem lepo pozdravljamo.

Podpis predlagateljev:

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

[Podpisi]

O očitkih Spomenki Hribar spet 17. junija

Izvršilni odbor Svetovnega slovenskega kongresa – Konferenca za Slovenijo (SSK – KS) je na svoji zadnji seji, 9. junija, naročil podpisnikom članka zoper Spomenko Hribar, objavljenega 6. junija v dnevniku Slovenec, da do naslednje seje IO SSK-KS 17. junija dokažejo svoje trditve.

Podpisniki članka v Slovencu, štirje člani IO, na seji 9. junija svojih trditve niso mogli dokazati, predvsem ne tistih o nepoštenem finančnem uradovanju v Svetovnem slovenskem kongresu. Nedokazana namigovanja pa so, kot kaže, vplivala na člane IO SSK-KS, ko so z 12 proti 11 glasovi izglasovali razrešnico Spomenki Hribar. Demantirajoč poročanja Slovenske tiskovne agencije o tej zadevi, ki ga je danes objavil dnevnik Slovenec, je torej neresničen.

kongres dobre možnosti za nadaljevanje, saj ima dober program.

Na tistih, ki so meni izglasovali nezaupnico je, ali bodo imeli modrost skupaj živeti z nami (12 za razrešitev, 11 proti). Če bodo nastopali naduto, če nas bodo žalili, če se bodo še naprej šli sektaštvo tako, kot se sedaj dela, potem bom vsaj jaz, kajti le zase lahko govorim, vstala in odšla. Potem se bo seveda pojavilo vprašanje legitimnosti tega kongresa. Dogodi se lahko, da bo v njem ostala le ena politična varianta. Ob tem pa ravno ti govorijo, da je kongres nestranski, nepolitičen in neideološki.

Kongres ima perspektivo, če bo pristal na ljudi, kakršni smo, vendar kongres ne sme postati sredstvo za dosego političnih, strankarskih ciljev. V njem naj bomo preprosto vsi samo Slovenci. To je tista meja, ki se je moramo držati. Kongres se ne sme uporabljati za doseganje svojih ciljev. Jaz tega nisem nikoli počela, ne bom pa rekla, da drugi niso.

Veliko mi je do kongresa, ker je ta ideja mnogim Slovincem po svetu zbudila zaupanje, da lahko stopimo skupaj in nekaj naredimo v svoje dobro. Upam, da bo

9. junija letos je bila razrešena s položaja predsednice Konferenca za Slovenijo Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) z dvanajstimi glasovi ZA in enajstimi PROTI. Za novega predsednika so imenovali podpredsednika Slovenskih krščanskih demokratov in člana Sveta Franca Miklavčiča.

Politika v kongresu

Po dobrem letu dni so vam ponovno očitani »afere tolar«, čeprav ste že pred letom dokazali, da v tem ni nobene afere. Zakaj ta podatek javnosti predstavljajo kot »nov dokaz«?

»Očitno gre za misel, da cilj opravičuje sredstvo. Afera tolar je razčiščena. Priskrbeli sem vse zahtevane dokumente, nadzorna komisija konferenca je zadevo pregledala in ni našla ničesar spornega. Takrat se je afera razblinila, ker se nihče več ni mogel spomniti potrdila, ki bi še manjkalo. Ti, ki so danes potegnili afero na plan, so seveda računali, da v zavesti bralcev ostane nek prizvok in je zelo pragmatično obnoviti vso zadevo, ki je bila končana.«

Kot predsednica SSK morate biti strankarsko neopredeljeni. Vendar, kadar niste v tej vlogi, lahko imate svoje mišljenje, ali je to res?

novi predsednik zmogel toleranco, ki jo ima, da bomo lahko sodelovali. Pripravljeni sem sodelovati in delati še naprej.

Ali so se vam zahvalili za delo v SSK kot predsednici?

»Ne. Zahvalil se mi je samo moj prijatelj Primož Simoniti, ki je vodil sejo. Nisem imela občutka, da bi se mi želel še kdo zahvaliti,« pravi Spomenka Hribar.

Jana Štrlekar

DR. ANTON BEBLER O SLOVENSKE DIPLOMACIJI

PROTOKOLARNI SPODRSLJAJ

Kako bo posamezna sodobna država uspešna v mednarodnih odnosih, je odvisno predvsem od njene diplomacije. O začetkih slovenske diplomacije, formiranju diplomatske mreže in načrtih za bodočnost, smo se pogovarjali z dr. Antonom Beblerjem, veleposlanikom in vodjo misije Republike Slovenije v Ženevi, ki bo hkrati tudi slovenski predstavnik pri evropskem sedežu OZN in mednarodnih organizacijah s sedežem v Švici.

Kakšni so bili začetki slovenske diplomacije?

O mednarodni dejavnosti Slovenije lahko govorimo že v času pred referendumom, po volivah in nastanku prve večstrankarske vlade pa s polno gotovostjo. V času do 25. junija 1991 je potekala mednarodna dejavnost Republike Slovenije kot države v nastajanju, ki se je odlepila od SFRJ. Slovenski predstavniki, ki so delali v zveznih prestavnih, so poskušali na svojih delovnih mestih uveljavljati interese Slovenije, ne da bi škodovali drugim narodom v Jugoslaviji. Za Slovenijo so kot samostojni subjekt opravljali še dodatna dela. V to skupino diplomatov spadajo dr. Ernest Petrič v Indiji, Boris Cizelj v Avstraliji, Boris Frlec v Nemčiji, Borut Bahte na Nizozemskem, Peter Toš v Afriki idr.

Rupel je v tem času poskušal izposlovati reformo o odločanju v jugoslovanski zunanji politiki s tem, da je vnašal duha konfederalizma.

V tem času so začeli delati tudi neformalni predstavniki in posamezni pooblašenci slovenske vlade in Predsedstva, kot sta bila Smolle in Milonig. Pomemben del mednarodne politike se je odvijal tudi preko strank. V tej paradiploMACIJI so bili najbolj aktivni kršćanski demokrati in demokrati. Po-

membno je bilo tudi delovanje zamejcev v Italiji, Avstriji in na Madžarskem ter posameznih zdomcev in izseljencev v oddaljenih državah. Republiko Slovenijo so zastopala tudi predstavništva ljubljanske banke in Slovenijalesa v nekaterih državah. Nekateri posamezniki so pokazali iznajdljivost, ko so s Slovenijo iz svojih stanovanj v tujini komunicirali preko faksa.

So bila prizadevanja vseh teh »diplomatov« uspešna?

Njihovo uspešnost je težko ocenjevati. Slovenija, kot država v nastajanju je mednarodno dejavnost izvajala po mnogih kanalih, v katere je bilo vključenih več vrst ljudi.

Kaj se je dogajalo v slovenski diplomaciji med trimesečnim moratorijem?

V tem času se je poskušal narediti red v diplomaciji, ker je prihajalo do različnih kratkih stikov. To je bilo težko izpeljati zaradi nesporazumov med Ruplom in Peterle-
tom. Prihajalo je do neusklajenih akcij med posameznimi zastopniki republike Slovenije in zastopniki strank.

Notranjega sistema obveščanja v vladi ni bilo. Ministri so s svojimi tujimi kolegi sklepali določene sporazume, ne da bi obvestili vlado.

Zanimiv in komičen je bil nesporazum, ki je nastal ob prvem uradnem obisku avstrijskega zunanjega mini-

stra Aloisa Mocka na Hrvaškem in v Sloveniji.

Peterle se je takrat ne da bi obvestil zunanje ministrstvo v zadnjem trenutku odločil, da bo prišel dočakat Mocka na Sentilj. Prišlo je do protokolarne spodrsllaja, saj sta bila na Sentilju z jedačo in pijačo že protokola zunanje-
ga ministrstva in države Republike Slovenije. Avstrijski zunanji minister pa je bil dejansko samo v tranzitu skozi Slovenijo, saj je najprej potoval na Hrvaško. Tako so ga dočakali s protokolom še enkrat v Bregani, ko je končal obisk na Hrvaškem in začel na v Sloveniji.

Ste v tem času tudi vi sodelovali v mednarodni dejavnosti Republike Slovenije?

V juliju 1991 sem na primer opravil nekaj poti, na katerih sem opravljal tudi posle za slovensko zunanje ministrstvo. Ko sem se udeležil svetovnega kongresa političnih ved v Buenos Airesu v Argentini, sem predal pismo predsedniku in zunanjemu ministru te države. Kurirsko delo sem opravljal tudi v Južni Afriki. Takšnih potez je bilo še več.

Po izteku moratorija je najbrž prišlo do pospešene- ga formiranja slovenske diplomatske mreže?

Že pred koncem moratorija je Slovenija na podlagi novega zakona o zunanjih zadevah načrtovala odpiranje predstavništva. Tiste slovenske predstavnike v veleposlaništvih SFRJ, ki so bili na razpolago, so prelevili v vodje ali v. d. vodij veleposlaništva. Med nje sodijo Frlec, Simoniti, Petrič in Ignac Golob. Stvar se je začela urejati

tudi z zaslišanji kandidatov na diplomate pred komisijo za mednarodne odnose.

Imate izkušnjo takšnega zaslišanja. Kako izgleda?

Zaslišanje ni strankarsko obarvano ali zelo malo. Sam nisem v nobeni stranki. Ugotavljajo strokovnost kandidatov, ki zajema predvsem znanje jezika, poznavanje drža-

ve, za katero kandidiraš, in izkušnje v mednarodnem komuniciranju. V mojem primeru so vsi glasovali za.

Kakšne so strategije in prioritete razvoja slovenske diplomacije v bodočnosti?

Po izjavah in po dokumentu v zunanjem ministrstvu o prvinah zunanje politike so sprejeta stališča optimalne-

ga obsega diplomatske mreže. Možnosti so odvisne od materialnih in drugih omejitev.

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije je najprej poskrbelo, da je bila Slovenija zastopana v Komisiji Evropske skupnosti in v državi predsedujoči in ES. Tako so v Lizboni zadržali bivšega jugoslovanskega ambasadorja Stefana Korosca.

Odhajate za veleposlanika v Ženevo. Zakaj tja in ne v Moskvo?

Da, odhajam v Ženevo, iz več zelo praktičnih razlogov. Je bližja od Moskve. Moja žena je poslanka in bo morala potovati med Ženevo in Ljubljano. Če bi bila Moskva bližje in ne bi imel družine, bi šel tudi tja.

V Ženevi me čaka večstransko razgibano delo. Tam je veliko mednarodnih organizacij, v katerih mora biti Slovenija zastopana. V tem švicarskem mestu imajo sedež: Konferenca ZRN za trgovino in razvoj (UNCTAD), Svetovna zdravstvena organizacija (WHO), Visoki komisarjat za begunce (UNHCR), Mednarodna zveza za telekomunikacije (ITU), Svetovna meteorološka organizacija (WMO), Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO), idr.

Delovno mesto vas čaka. Kdaj odhajate?

V Ženevi že imam pisarno in tajnico. Tam je tudi Jure Gašperić. Uradno bom imenovan že v tem mesecu, z družino pa se bom preselil v drugi polovici avgusta. Ne za stalno...

Franc Furland

Dr. Anton Bebler pred FDV (FSPN), kjer bo opravljal profesorske dolžnosti v manjšem obsegu tudi po preselitvi v Ženevo

NAJSTAREJŠI NOSILEC OLIMPIJSKIH MEDALJ

ŠTUKELJ SPET V BERLINU

Prihod Leona Štuklja v Berlin, kamor ga je povabilo Združenje nemških olimpijskih tekmovalcev, je v tamkajšnjih športnih krogih pa tudi v širši javnosti vzbudil precej zanimanja, saj je Leon Štukelj najstarejši nosilec zlasti olimpijskih medalj na svetu. V svoji bogati športni poti se je udeležil kar treh olimpijskih iger; leta 1924 v Parizu, štiri leta kasneje v Antwerpnu in 1936 v Berlinu.

S svojimi odličnimi telovadnimi dosežki je na vseh treh igrah osvojil kar tri zlate, dve srebrni in eno bronasto kolajno, s čimer se je z velikimi črkami zapisal v zgodovino olimpijskega športa.

Tega se dobro zavedajo tudi nekdanji nemški olimpijci, katerih združenje ga je tudi povabilo na svoj tradicionalni sestanek bivših olimpijskih tekmovalcev.

»Organizatorji srečanja so me povabili kar po telefonu. Povabili so tudi mojo ženo, ki pa zaradi operacije ni mogla iti, tako da me je spremljala vnukinja Nika,« pripoveduje Leon Štukelj.

»Z vnukinjo sva poletela najprej od Gradca do Frankfurt, od tam pa naprej do Berlina. Potovanje je bilo zelo prijetno, tako da sem po slabih treh urah prispel na berlinsko letališče v odlični fizični kondiciji, kar je zelo presenetljivo navzoče novinarje in predstavnike združenja.

Tudi vse tri dni bivanja v Berlinu, kjer sem leta 1936 na olimpijskih igrah v vaji na krogih osvojil svojo šesto medaljo in zasedel drugo mesto, sem bil deležen vse pozornosti nekdanjih tekmovalcev, funkcionarjev, zelo pa so se zame zanimali tudi novinarji, ki so sicer dokaj dobro seznanjeni s situacijo pri nas, kljub temu pa sem jim moral tudi jaz pojasnjevati razmere v nekdanji Jugoslaviji.

To je bilo srečanje nemških veteranov. Kako to, da so povabili tudi vas?

»Povabili so me zato, ker sem najstarejši nosilec olimpijskih medalj. Poleg mene je bila povabljen tudi poljska sprinterka Irena Szewinska Kirzsenstein, ki je leta 1968 zmagala v Ciudad Mexicu v teku na 100 metrov, bila pa je tudi večkratna svetovna rekorderka na 100 in 200 metrov, vendar ni prišla.

To pot je bilo srečanje

v športnem centru Kienbaum v vzhodnem Berlinu. Bilo je tudi prvo srečanje vseh nemških veteranov – udeležencev olimpijskih iger. Prejšnja srečanja so bila le srečanja zahodnonemških tekmovalcev. Udeležilo se ga je okoli 160 veteranov s svojimi ženami. Vseh članov združenja pa je 650.

Športni center Kienbaum je idealno športno središče za vrhunski in rekreacijski šport. V tem centru je veliko v glavnem pokritih športnih objektov, medicinski center, plavalna dvorana, pokriti športni objekti za atletiko, nogometno igrišče, igrišče za roket, odbojko, badmington ter še številni drugi objekti za skoraj vse športe.

V tem centru so se usposabljali le vrhunski in olimpijski tekmovalci bivše vzhodne Nemčije.

Lauer nagrajen

»Na teh shodih podeljujejo tudi nagrade nekoč zelo uspešnim športnikom. Nagrado Hans-Heinrich Sievert je letos dobil Martin Lauer, bivši svetovni rekorder in evropski prvak, ter olimpijski zmagovalec v Rimu. Na olim-

pijadi v Rimu je bil v isti disciplini takoj za njim Stanko Loriger, ki je osvojil srebrno medaljo.

Leon Štukelj je kljub svojim 93-letjem še vedno pravi korenjak, to potrjuje tudi odprt slovar španskega jezika na njegovi pisalni mizi. »Če bom odšel Barcelono, še ne vem, morda pa se slučajno le odpravim in zato se želim naučiti vsaj osnov španskega jezika.

V prijetno urejenem stanovanju imajo častno mesto diplome, ki jih je Leon Štukelj dobil za svoje uspehe na olimpijadah, posebej so mu pri srcu tiste, na katerih je podpis očeta olimpijskih iger Piera de Coubertina.

In kako so njegov prihod v Berlin komentirali nemški časniki? Predvsem jih je presenetila njegova odlična kondicija, tako je Berliner Morgenpost v naslovu zapisal »Olimpijski tekmovalci so se čudili Štuklju«. Märkische Allgemeine pa »93-letni je osupnil z razovko«. Tudi naslov v Berliner Zeitung je vreden pozornosti »Olimpijska zvezda 1936 spet v Berlinu«.

Janez Vodnar

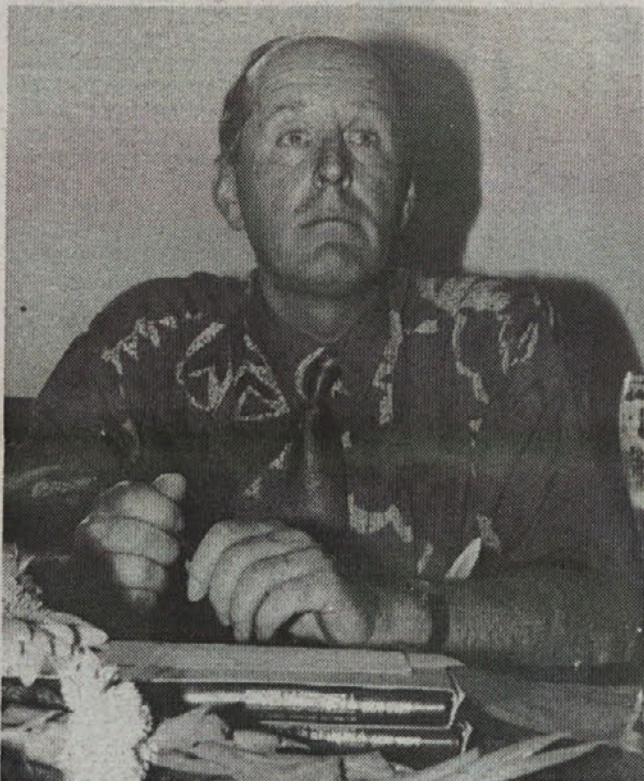
Leon Štukelj ob prihodu v Berlin.

PIVOVARNARJI IZ LAŠKEGA BODO V SOBOTO NA STEŽAJ ODPRLI VRATA PIVOVARNE PIVO BO TEKLO V POTOKIH

Ob zaključku prenovitvenih del bodo pivovarnarji iz Laškega v soboto zastojali svoje pivce: s pivom vseh vrst in pivsko klobaso. S tem bodo prelomili desetletja staro tradicijo, da so ob tovrstnih priložnostih k žegnju vabili le vseh vrst veljake.

Kot je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal Tone Turnšek, dolgoletni in zdaj direktor delniške družbe Pivovarne Laško, so se za to odločili ob koncu posodobitve enega dela pivovarne. Gre za zajeten poseg, s katerim pivovarnarji v Laškem ostajajo v vrhu evropskih varilcev piva. Zato bodo v soboto ob devetih odprli vrata pivovarne in do 13. ure pogostili vse, ki bodo v pivovarno prišli. Računajo na več kot dva tisoč pivcev.

Kaj tako popita količina v Laškem popitega piva pomeni, zgovorno pričajo številke: Laščani na leto zvarijo okrog deset tisoč hektolitrov piva in se po količini zvarjenega piva na zaposlenega uvrščajo med največje v Evropi. Zato tudi, če bi vsak izmed sobotnih obiskovalcev spil več kot kozarec hladnega piva, je to stokrat manj, kot je bila zaradi razpada Jugoslavije zmanjšana prodaja na izgubljenem tržišču.

Tone Turnšek: V zadnjih petih letih smo v obnovo vložili 50 milijonov mark brez pfeninga kreditov...

S prodajo piva se Laščani kljub izgubi nekdanjega jugoslovskega trga še ne bojijo težav, niti konkurence tujih proizvajalcev, dasiravno jih naša zakonodaja ne štiti kot, denimo, Avstrijce. Laščani in ostali naši pivovarnarji morajo, denimo, Avstrijcem odšteti 103 odstotke dajatev na grosistično ceno, Avstrijci pa nam le – 35 odstotkov.

Zaradi izredne produktivnosti, ki, kot rečeno, sega v vrh najbolj razvite Evrope, je Laščanom tudi ob dosežanju davčni politiki ob manjših osebnih dohodkih uspevalo to, kar ni primere v državi: vso prenovalo so doslej gradili iz lastnega žepa brez tujih ali domačih kreditov s tem, da so segali globoko v žep še za pomoč kraju in okolici, odkupili in prenovili grad, odkupili hotel Hum in zdaj razpadajočo Savinjo, pomagali šolstvu, kulturi ali športu. Zdajšnja naložba jih je veljala okrog 5 milijonov mark, poleg proizvodne opreme pa so s tem denarjem uredili Muzej pivovarjev in Pivoteko za pokušine. In ob koncu: majska plača najslabše plačanega dela v Pivovarni Laško je znašala 27 tisočakov, najvišje plačilo pa je bilo izplačano v višini 125.000 SLT.

Slike: LucaS

IZ SKUPŠČINSKIH KLOPI: ENKRAT ZA IN ENKRAT PROTI KRAJNC PO GRADIČU

»Po dveh letih začetka demokracije so nam počasi tudi v tej dvorani nalili čistega vina. Vsaka politična stranka se bori za oblast. In tista, ki to zanika, verjetno ni politična stranka. Med politične stranke se pa vrinejo tujki. Zelo nevarni tujki. Ti tujki so nevarni demokraciji, nevarni so okolju.

Pred sabo imam predlog za glasovanje o razrešitvi predsednika skupščine občine Celje. Ta predlog je verjetno sestavljen izbiralec podpisov Miro Gradič in, če naj bom odkrit, z veliko pomočjo dr. Aleša Demšarja. Tempiran je tako, da bi ustvaril krizo, ustvaril nered. Do zdaj nereda pa krize ni bilo, bo pa verjetno nered opaziti in tudi nervozo v gospodarskem delu občine.

Poglejmo, kaj pravi 45. člen pravilnika, ki bi ga gospod pravnik, če se ne motim, je eden od treh pravnikov Stanovanjske, moral znati. Občinska komisija ima predsednika in enega ali več podpredsednikov, ki jih voli izmed delegatov zborov občinske skupščine. Predsednik občinske skupščine predstavlja občinsko skupščino. Predsednik občinske skupščine skrbi, poudarjam, skrbi, da skupščina izvršuje naloge, ki so ji dane z ustavo in s tem statutom. Katere naloge in kdaj? Spet smo tam, bla, bla, nobeden ne razume, kaj je napisano, nič konkretnega, nič dokončnega. Ne bom tega bral, ker imate statut verjetno vsi. Tu piše, da delegati v skupščini lahko v polni meri uveljavljajo stališča in interese delavcev, delovnih ljudi in občanov. Kdaj jim je predsednik krtil to pravico? Nobenega primera. Navedel bom pa po tem kasneje primere, kako človek, ki te stvari razlaga, ne opravlja svojega dela. Bom konkreten, natančen in jase. Predsednik občinske skupščine opravlja še druge zadeve, ki so v njegovi pristojnosti po poslovniku občinske skupščine. Kdaj ni opravljal nalog po poslovniku? Predsednik občinske skupščine skupaj s podpredsedniki in predsedniki zborov, predsedniki zborov, gospod Gradič, takrat, ko ste to pisali, ste bili še predsednik, obravnava vprašanja usklajevanja in načrtovanja dela zborov. Še več bi lahko čital...

Dnevni redi na predsedstvu so bili vedno potrjeni z glasovanjem. Tudi s tem zadnjim, začetnim delom je bilo tako, sam sem bil prisoten in sicer s tremi glasovi za, dvema proti in z enim, ki noče biti ne levo ne desno, se je vzdržal. Zakaj? Ker je hotel biti fin, ostal je v zdravstvenem centru naprej in pa seveda tudi tukaj bi zraven šel.

Poglejmo zdaj, kdo za vsem tem stoji. Poskušajmo trezno analizirati stvari. Dejstvo je, da gospod Gradič ni dobil mesta pomočnika sekretarja OSUPVO. Dejstvo je,

Mirko Krajnc: Gradič, malo morgen

da je gospod Gradič eden izmed treh pravnikov. Pravne spore pa so po večini reševali dobro plačani tuji odvetniki. To so dejstva in dokazi. Še vedno je kot pravnik v stanovanjskem podjetju zadolžen za izdajo poslovnih prostorov. Stranka ima dokaze, zavlačuje postopke, s prostori gospodari neracionalno, ima neenoten kriterij do najemnikov poslovnih prostorov. Vse, kar govorim, imamo na stranki, verjetno bomo odprli mapo, gospod Gradič, in verjamem, da bo ta mapa zelo hitro polna.

Poslanska vprašanja v zvezi s poslovnimi prostori in v zvezi z dodelitvami poslovnih prostorov, ki so bila v tej skupščini postavljena vsaj štirikrat, direktnih, poštenih odgovorov iz službe, v kateri dela tudi gospod Gradič, niso dobila.

Javno je razglašal, da socialdemokratska stranka ruši izvršni svet, imel pa je pri tem v mislih začasno skupščinsko komisijo, ki je bila na našo pobudo formirana v zvezi s Supra – stanom. Lepo se sliši! Če bi bil gospod Gradič tako pošten, kot se ponuja, bi kot poslanec in kot predsednik Druženopoličnega zbora vso to stvar okoli Supra – stana že zdav-

naj sam postavil na pravo mesto. Socialdemokratska stranka si ne more dovoliti, da bi zgoraj omenjeni gospod Gradič, ki ima po našem mnenju izrazito negativen predznak v javnem mnenju, tega ne smemo zanemariti in javno mnenje je tisto, do katerega mora biti poslanec posebej pozoren, počel po svoje. Seveda s pomočjo raznih verzij, ki jim bom tudi

gospodarsko in politično sfero v občini Celje. Da ne govorimo tega, kakšno stališče so do gospoda Gradiča izrazili v zboru združenega dela.

Gospod Gradič, če kdo od koga delo ocenjuje, mora biti vsaj njemu enak ali boljši od njega. Ne osporavam pa pravice, da vsak poslanec dobi še osem podpisov in da svoje mnenje iznese. Samo v tej

povedal.

Zakaj si ne nalijemo čiste vina? Če bo do česa prišlo, da bomo vedeli, pri čem smo. Honorarni župan gospod Demšar, podžupansko plačano mesto gospoda Gradiča. In pa, seveda, obljubljen mesto mandatarja. Tudi tu lahko majčkeno povemo. Recimo, človeku, ki ni bil uspešen senator v enopartijskem sistemu, dvomimo, da bi bil uspešen kot vodja izvršnega sveta. To je parlamentarni sistem, ko so kar veliki pritiski na izvršnika.

To ste brali. Mi javnega mnenja ne zanemarjamo in smo proti temu, da bi človek, kot je gospod Gradič, vodil

skupščini bi bilo zaželeno, da so ta mnenja, ti podpisi namenjeni napredku, zbliževanju med nami, predvsem pa urejenemu gospodarstvu, gospodarstvu, od katerega živi tudi ta občina in seveda tudi gospod Gradič. Samo v spomin in na prihodnjo sejo, da se malo pripravimo, brez zlobe, brez jeze, brez sovraštva, kajti občina je dom, v katerem se naj umne in čiste misli krešejo, gospod Gradič.

Iz razprave poslanca Mirka Krajnc po poskusu državnega udara enajstotice apostolov, ki bi jih naj vodil pretendent za novega podžupana, Miro Gradič.

Intera

SALON POHIŠTVA

Ulica XIV. divizije 14,
63000 CELJE,
tel. (063) 24-413
fax (063) 26-820

AKCIJSKA PRODAJA KUHINJ SVEA

35% POPUSTA PRI TAKOJŠNJEM PLAČILU!

AKCIJSKA PRODAJA ZA SPALNICO AVON

94.000 SLT

ZA NAGRADO KUPCEM PODARIMO VZMETNICO IN JO DOSTAVIMO BREZPLAČNO!

NA ZALOGI IMAMO TUDI USNJENE SEDEŽNE GARNITURE ČRNE BARVE V SESTAVI: TROSED + DVA FOTELJA za 147.820 SLT.

OBIŠČITE NAS. NE BO VAM ŽAL!

Tel. 063/24-413
Tel. 063/26-820

PODPISNIKI SO UMAKNILI SVOJO POBUDO ZA NEZAUPNICO CELJSKEMU ŽUPANU

RAZPLET ZA PRIJAZNEJŠE ČASE

Poslanci celjske občinske skupščine, ki so v začetku junija vložili predlog za glasovanje o nezaupnici celjskemu županu Antonu Rojcu in podpredsedniku skupščine Maksu Bastlu, so po vročih razpravah na zadnjem skupnem zasedanju zborov skupščine pred dvema dnevoma svoj predlog nepreklicno umaknili z dodatkom, da se bo kriza delovanja skupščine in izvršnega sveta razpletla kdaj pozneje v prijaznejših okoliščinah.

Ugotovili so, da v danih razmerah ni mogoče strpno razpravljati o delu skupščine in njenih organov, da nekateri

funkcionarji niso pripravljeni kritično in samokritično spregovoriti o lastnem delu, da so bili podpisniki deležni populističnih diskvalifikacij in nizkih udarcev izpod vsakega še sprejemljivega nivoja, da zaradi slabih obiskov sej v skupščini tudi v bodoče ni pričakovati poglobljenih in demokratičnih razprav, da se kriza v delu skupščine in izvršnega sveta soodvisna in evidentna in da je ne bo mogoče rešiti brez kritičnosti in samokritičnosti, demokratične analize njenih vzrokov, brez strpnosti in racionalnega, demokratičnega skupščinskega dela.

BORUT PAHOR NA VRHU »PLEZALNE STENE LEPOTE«!

SLOVENIJA JE PATRIARHALNA

Naša anketa, v kateri so bralke Nove Dobe izbirale najprivlačnejšega slovenskega politika, je končana. Na vrh »Plezalne stene lepote« je prepričljivo prvi priplezal Borut Pahor. Kot smo obljubili, se je z njim pogovarjal naš hišni seksolog-amater Anton Koritnik. Zmagovalec naše ankete je odgovoril tudi na vprašanja, ki ste jih nekatere izmed vas priložile k svojim glasovom. Kljub temu, da je Borut Pahor politik in v skupščini zastopa prenovitelje, pa pogovor ni nanesel na tekočo politiko.

Bralke Nove dobe so vas izbrale za najprivlačnejšega slovenskega politika. Tekmece ste po številu glasov premagali skoraj za polovico. Ste presenečeni?

»Seveda sem. Veste, v naši stranki ni v navadi, da bi zmagovali s takšno prednostjo.«

Z glasovi za vas je na naše uredništvo prispelo tudi nekaj vprašanj. Začnimo torej: Koliko ste stari, kateri znak v horoskopu je vaš in katera barva vam je najljubša?

»Star sem osemindvajset let, pravzaprav bom osemindvajset star v novembru. Sem škorpion in imam vse slabe lastnosti tega znaka. Moja najljubša barva je celeste, kakor tej barvi rečemo v Novi Gorici, od koder prihajam. Sicer pa je to nebeško modra.«

Ste samski? Imate spremjevalko?

»Da, samski sem, imam pa dekle, njeno ime je Tanja.«

Je to dekle vaših sanj? Se nameravate poročiti z njo?

»V marsičem me zelo močno privlači. Če se bom poročil? Morda.«

Vas pri tem koraku morda ovira politika?

»Ne, politika ni ovira. Čeprav dam veliko na politično kariero, zaradi tega nikoli ne posegam v osebno življenje.«

Naša bralka sprašuje, zakaj ste vedno tako strogo oblečeni?

»Ko sem v službi, sem vedno strogo oblečen. Ko pridem domov, vedno takoj odvržem te cunje in oblečem udobne, strgane kavbojke, še bolj strgane, kot so vaše (hvala, bivši prijatelj op. A. K.) in majico. Po stanovanju vedno hodim bos.«

Torej popolnoma ločujete službo od privatnega življenja?

»Da, v kolikor je to mogoče.«

Toda, naš akcija je na nek način vmešavanje v privatno življenje?

»Vaša akcija se mi zdi prav zabavna, tudi med najinim pogovorom se ne počutim nelagodno, ker je korekten. Menim, da morajo biti politiki pripravljeni odgovarjati na zelo različna vprašanja, razen na tista, ki res preveč posegajo v intimo. Če ostajajo mediji korektni do te meje, utegnejo biti takšne in podobne akcije prav zabavne.«

Neko drugo bralko pa ste očitno očarali. Sprašuje namreč, če se zavedate vpliva vaših modrih oči?

»Hja, to bodo pokazale naslednje volitve, ha, ha. Jože Pučnik je dejal, da bodo naslednje volitve zelo umazane, tako da bomo v volilno kampanjo vložili kar največ

— seveda na pošten in legitimni način.«

Dober image vendar ni nelegalen?

»Seveda ne, čeprav obstaja vprašanje, do katere meje se smeš zanesti na dober izgled. Končno vendarle verjamem, da je v politiki nekaj, kar je presežek nad čisto pragmatiko in, na drugi strani, presežek nad golim imageom. Mislim da je ravno ta presežek tisto, kar naredi dobrega politika. Hkrati menim, da je presežek prav ideja, zamisel.«

Ima po vašem politika kaj skupnega s show businessom?

»Prav gotovo. Javni nastop je bržkone ena izmed stvari, ki so zelo podobne tako na eni kot na drugi strani. Seveda pa obstajajo specifične

foto: Severin

podrobnosti, ki se v mnogem razlikujejo. Ena izmed ključnih razlik med show businessom in politiko in jo je moč videti v državah, kjer so vse skupaj privedli do fantastičnih razsežnosti, namreč v ZDA, je ekstravaganca. Medtem, ko je v show businessu prav ekstravaganca tisto, kar ti daje image, je v politiki lahko kar nevarna. Mislim, da smo Slovenci še posebej nagnjeni k neki uniformiranosti in ne najdemo vedno razumevanja za nekoga, ki je nekoliko drugačen.«

Ali spolno orientiran žargon nekaterih skupščinskih mož pomaga razbiti resnost razprav v parlamentu?

»Včeraj sem v Naših razgledih prebral briljanten članek

Boštjana M. Zupančiča o erotiki in erotizmu kot nekem fundamentalnem naboju in mi je bil zelo všeč. Poskusil si bom pomagati z njim pri odgovoru na to dražljivo vprašanje. Rad imam duhovite dov tipe v skupščini, rad imam tudi smeh, ne maram pa žaljenja. Všeč mi je, kadar znajo poslanci bliskovito odreagirati na šahovski manevar predhodnikov, ne maram pa obrekovanja in insinuiranja. Menim, da je to pod nivojem takšne ustanove. Drugače pa se mi zdi, da je spolnost eden izmed najpomembnejših delov našega življenja in se mi kot staremu liberalcu ne zdi prav nič pregrešno, če kdo sem in tja tudi z erotiko

popestri skupščinsko razpravo.« (ob naslednji seji se priglasim k besedi — op. A. K.)

Zdi se, kot da bi bila politika rezervirana za moške, še posebej v naših krajih. Žensk je v slovenski politiki bolj malo. Kakšni so, po vašem mnenju, vzroki za to?

»Žal imate prav. V nekem smislu je Slovenija preveč patriarhalna družba in mislim, da bomo našo razvitost sodili tudi po tem, v kolikšni meri se bodo ženske zmoгле vključiti v vrh javnega življenja, v državne zadeve in podobno.«

Vaš nasvet?

Reči moram, da zelo cenim ženske, ki želijo profesionalno uspeti. Poznam tudi nekaj mladih žensk, mojih kolegic, ki jih občudujem, saj morajo narediti dvakrat več kot moški, da bi dosegle

enak uspeh. Velikokrat se srečajo tudi s predsodki, s katerimi se meni, kot moškemu ni treba spopadati. Potem so tukaj tudi obveznosti v družinskem življenju, ki jih moški običajno kar spregledamo. Zdi se mi, da premalo naredimo za spremembo javnega mnenja o poslovnih ženskah. Menim tudi, da posvečamo premalo pozornosti mladim dekletom, ki so se podale na težavno pot profesionalnega uspeha. Končno gre pri njih za tisto generacijo žensk, ki bo, upajmo, s svojimi moškimi vrstniki prebila ta razvojni zid.«

Torej danes Slovenci bolj razumemo Slovenke kot smo jih nekoč?

»Morda. Lahko odgovorim z upanjem, da je res tako, čeprav se mi včasih zdi, da je

bila vsa civilizacija zaman, da se prepogosto vračamo k starodavnim stereotipom. Kljub temu pa menim, da še ni vse izgubljeno in da včasih moški le naredimo kaj več kot le običajne vpljudnosti do žensk.«

Še zadnje vprašanje: Včasih se sprašujem, če kdaj prihaja do flirtov tudi med slovenskimi poslankami in poslanci.

»Morda, toda nisem še slišal niti za en sam primer. Mislim, da skupščina tudi sicer ni kakšen posebno prepričljiv ambient za kaj takšnega. Navsezadnje govori proti pritrilnemu odgovoru na vaše vprašanje tudi dejstvo, da je slovenski parlament prepričljivo med tistimi parlamenti, ki imajo najmanj žensk v poslanskih klopeh.«

DE časopis slovenskih delavcev

Ta teden lahko preberete:

Sto dni odpustka? Ne, hvala!

Slovenski delavci so že delničarji vsega, kar so ustvarili

Medvedja usluga

Oblast delavce podcenjuje in ponižuje

Rezultati ankete o DE

MODRE ČELADE V BIVŠI
JUGOSLAVIJI – (13)

»OPERACIJA LETALIŠČE«

Za sarajevsko letališče gre. V OZN so se le odločili, da bi ga pomagali odpreti, da bi vsaj lahko v glavno mesto BiH prihajala po zraku pomoč za lačne prebivalce. Govorijo tudi o tem, da bi OZN zavarovala okolico letališča in Sarajevo. Poslali naj bi okoli 1.000 vojakov. Pogoji – popolno premirje.

Pa smo spet tam. Ko je v BiH dišalo po vojni, niso poslali modrih čelad. Tudi zdaj, ko diši po vojni na Kovosu, Vojvodini, Sandžaku in še kje, ne pošljejo zaščitnih enot naprej. »Najprej se začnite pobijati, potem sklenite trdno primirje, potem pa pridemo mi, da mir obstane«. To je še vedno logika OZN, čeprav je treba reči, da je že precej glasov, ki le prepričujejo zlasti ZDA, naj posežejo s silo. Najbrž bo tako, da bodo ZDA prej prekinile vse stike z ZRJ, da bodo poskrbele, da jo bodo izključili iz OZN in KEVS.

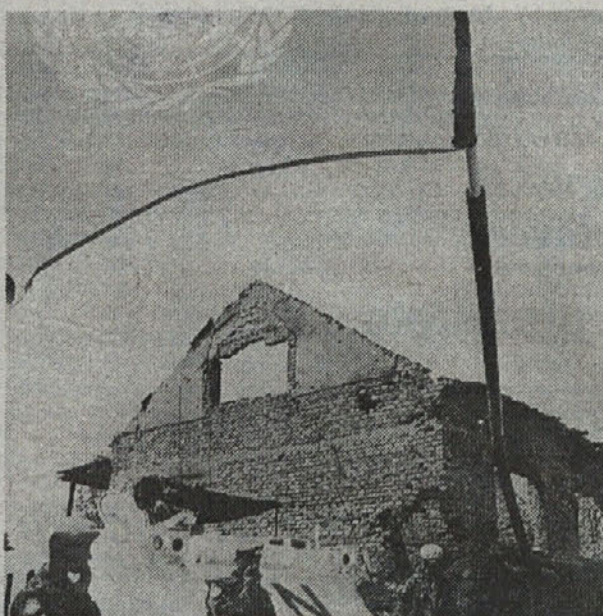
Ko se je prebijala prva skupina opazovalcev OZN proti letališču, so jih večkrat ustavili, tudi streljali so nanje, enega ranili. To je po svoje prispevek k lažji odločitvi, da bo mogoče srbsko-črnogorsko barbarstvo utišati le s silo. Sicer pa, 1.000 ljudi je smešno nizka številka, če vemo, s kom imamo opraviti. Je pa »operacija letališče« možnost, da se bodo morale modre čelade v BiH lotiti tudi orožja...

Na Hrvaškem OZN še vedno nadzira le en sektor. Ta mesec naj bi še dva, potem pa še tretjega. Hrvati so nestrpni, upravičeno, in najavljajo, da bodo sami nagnali okupatorje. Na delu Hrvaške, pa tudi BiH, se to že dogaja. Srbski šef v BiH, Karadžić, je to seveda opazil in objavlja enostransko premirje. To se dogaja, kadar jih »kuzla liže«.

Iz krajev, kjer so že modre čelade, sicer še vedno prihajajo novice o izganjanju Nesrbov, o naseljevanju Srbov, o prijeteljevanju modrih čelad s srbskimi teritorialci. (Danci, ki so na EP v nogometu zamenjali Jugoslavo, so izgubili v Kninu s Srbi.) Hrvati sicer, neutemeljeno, upajo, da bodo en mesec po tistem, ko bo OZN prevzela celoten nadzor, tega prepustili hrvaškim oblastem.

Modre čelade sicer oživljajo. Vojaki so imeli tudi prometno nesrečo s tremi mrtvimi. Začenjajo pa se bitke, kaj je to lokalna oblast na okupiranih območjih. Srbi vztrajajo, da so to le oni, njihove SAO in republike. Temu, ki so jih nagnali, Hrvate namreč, naj bi bili še naprej oblast. Prav neverjetno! Mnogi med lokalnimi Srbi so med poglavitnimi zločinci.

Za prevzem nadzora je zdaj na vrsti območje Knina. Tam diši po begu Srbov. Polkovnik JLA, kot se imenuje, je že »spakiral« in sodi, da je zaenkrat na varnem v Banja Luki. (Tarbuk je tisti, ki je brez milosti rušil Petrinjo.)

Modre čelade v porušeni Hrvaški še vedno bolj ko ne držijo roke križem

Najpomembnejše vojne odločitve pa se sicer dogajajo na meji med Hrvaško in BiH v severnem delu in bolj vzhodno. Teritorialci BiH in Hrvati iz BiH so jih uspešno presekali. Poti iz Srbije do Knina skozi BiH praktično ni več. Na planini Ozren je skoraj 10.000 četnikov. Pričakovati je, da bodo, zdaj ko izgubljajo precej korenito tudi v BiH, stalno napovedovali nova enostranska premirja, hkrati pa bodo skušali dobiti povezavo z matično Srbijo. Ta je zdaj že resno načeta. Narod počasi spoznava, čeprav pozno, kam so jih pripeljali politiki Miloševićeva kova. Tudi Črnogorci niso več povsem tisti, ki kar slepo podpirajo velike brate.

ZBIEGNEW KOCHANOWSKI

BOKA KOTORSKA, ZADNJE PREBEŽALIŠČE »JUGOSLOVANSKE VOJNE MORNARICE«

GROBNICA LJUDSTVA IN ŽELEZA

Največji poraženec v drami jugoslovanske vojske – Jugoslovanska vojna mornarica se je z ladjami umaknila v luko Boko Kotorsko. Črnogorska luka je polna različnih objektov, ki so bili desetletja in so še vedno stroga vojaška tajnost. Varovani objekti in oborožitve, ki naj bi odigrala odločilno vlogo v možnem vojaškem posegu NATO pakta, v katerem bi bila Boka eden izmed prioritarnih ciljev, je zaradi slabega vzdrževanja in neumnih častnikov »JRM«, posebej nekoč Branka Mamule, v zelo slabem stanju.

Na severozahodu zaliva Boka Kotorske omejuje vstop polotok Prevlaka, na jugozahodu pa polotok Luštica. Prevlaka in njen skrajni del Oštri rt sta za zaliv izrednega pomena. Kdor ima v rokah Prevlako, ima nadzor nad celotnim zalivom. V spopadu s Hrvaško, se »srbske« sile zanjo bojujejo na vse kriplje, saj jim je jasno, da ob padcu Prevlake izgubi ves pomen tudi luka Boka Kotorska. Na Prevlaki in Lušnici je

V »jastogu« se nahajajo dizelski agregati za polnjenje podmorniških agregatov.

Na nasprotnem Polotoku Luštica se na 586 metrov visokem vrhu Obostik nahaja močna radio relejna postaja. Luštica je v višini Obostika prekopana v smeri sever-jug. V tunelu so nameščene rakete na kamionih. Rakete obalne obrambe z domotom 110 kilometrov čakajo na napad z morja na šestih kamionih.

Nasproti Kumborja je na Lušnici še eno skladišče raket ladjaladja v ogromnem podkopu, ki se ga najbrž ne da niti zbombardirati, in skladišče torpedov, prav tako pod zemljo. Tam je še skladišče morskih min, tako klasičnih z »rogli« kakor tudi najmodernejših, akustično magnetnih kalibra 533 milimetrov, ki se dajo polagati tudi iz torpednih cevi. Na Lušnici se nahajata še dva jastoga za podmornice in dva za raketne ter torpedne čolne in skladišče goriva z ogromnimi vkopanimi cisternami.

V Kumborju je Poveljstvo Vojaske pomorskega sektorja. Tam je tudi hidroavionska baza in eskadrilja desantnih čolnov.

Vsi objekti pa so več ali

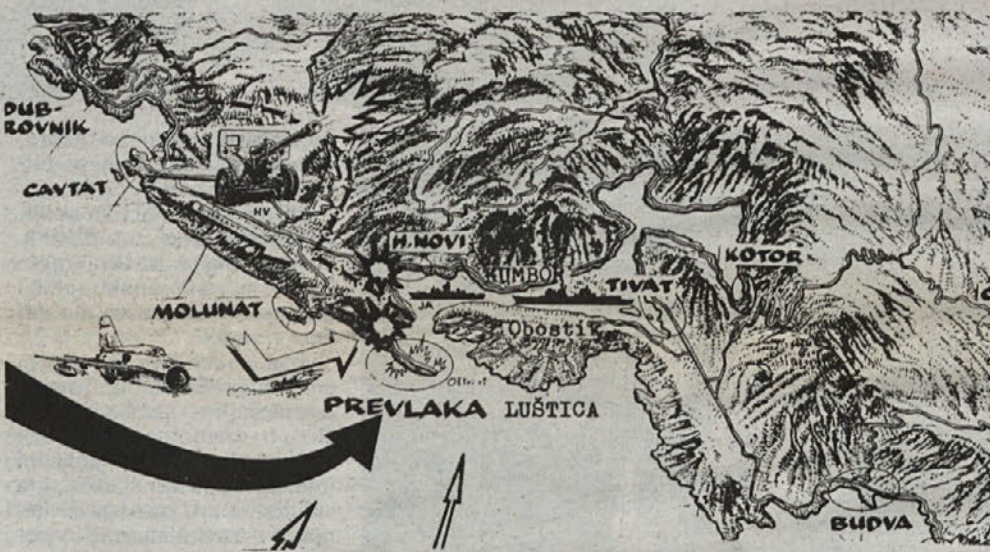
manj v slabem stanju zaradi slabega vzdrževanja in nepravilnega lociranja. Pri neumnih lokacijah je izstopal admiral Branko Mamula, ki je določal mesta posameznih objektov, kakor se mu je zljubilo, ne da bi poslušal nasvete strokovnjakov.

Podzemeljski objekti so slabo izolirani, tako da pronica voda in kaplja po uskladiščenih raketah in torpedih. Vlažnost presega dovoljeno za takšno stopnjo, da je vprašanje, če je oborožitev še sploh funkcionalna.

V različnih skladiščih municije, min, raket in torpedov ni zaradi zastarelih predpisov niti električnega toka niti dvigal. Vse prekladanje poteka ročno. Že pred časom so se v JLA vodile polemike, če je pametno v skladišča municije napeljati električni tok. Čeprav imajo vse armade razvitih držav v tovrstnih objektih električno energijo v eksplozivsko varnostni izvedbi, je JLA ostala pri zastareli varianti brez elektrike. (Tudi Teritorialna obramba Republike Slovenije se drži zastarelih predpisov in se čudi dokazovanju strokovnjakov, da bi si lahko že zdavnaj napeljali elektriko.)

Jugoslovanska vojna mornarica se je v Boki Kotorski znašla v nekakšnem ujetništvu. Bati se je, da bodo zasidrane vojaške ladje doživele podobno usodo, kot so ameriške v Pearl Harborju. Zarjavele rakete in torpeda jim ne bodo mogli veliko pomagati...

Franc Furland

Zaradi ogromne koncentracije eksploziva in ostale oborožitve, lahko ob napadu odleti v zrak cela Boka Kotorska

nekaj vojaških objektov, ki naj bi bili stroga vojaška tajnost.

Na Oštrm rtu polotoka Prevlaka (Punta oštro) je locirana Obalna radarska opazovalna postaja (OROST), ki je od vseh najstarejši objekt. Ime samo pove, čemu je namenjen. Severneje, blizu zahodne obale, se nahaja Tehnični preizkusni center (TOC), ki je glavna preizkuševalna baza, v kateri so desetletja eksperimentirali z raketami. Med drugim so tu preizkušali tudi protitočne rakete. Vojaške rakete, preizkušene v tem centru, so bile vrste: kopno-ladja, ladja-ladja in ladja-zrak. Na vzhodni obali Prevlake sta dva objekta kinoteodolitov. Kinoteodoliti – teleskopski teodoliti so naprave, namenjene za preizkušanje raket. Vsak kinoteodolit je sestavljen iz dveh teodolitov, od katerih eden spremlja izstreljeno tarčo, drugi pa raketo, ki ji sledi. Na računalniškem ekranu je vidno, kako je bilo streljanje uspešno. Kinoteodoliti na Prevlaki so švicarske znamke KERN, ki lahko na oddaljenosti petdesetih kilometrov locirajo ping-pong žogico. Uporabljajo jih lahko tudi za druga opazovanja.

Na Prevlaki, na vzhodni strani, je še en »jastog«, v skalo vsekano zaklonišče za podmornice, ki ga je »zgradil« še Branko Mamula.

V ISTRO BREZ YU

Tisti, ki so pozabili odstraniti YU oznake s svojih avtomobilov, naj ne grejo v Istro. To so v lokalnem listu Poreški glasnik sporočili mladi s tega območja. Če ima kdo še vedno YU na vozilu, se mu bo zgodilo nekaj podobnega, kot nekemu Slovencu, ki je komaj uspel očistiti črn sprej s svojega avtomobila.

Strinjamo se, da mladi Istrani upravičeno smatrajo, da se moramo odpovedati znamenjem nekdanje Jugoslavije, toda ne na tak način. Ko nekdo z ozemlja bivše države sedaj kot tuji turist sedi v restavraciji in mirno je svojo priljubljeno jed ali izpija pijačo mu prebarvajo oznako YU z črnim sprejem ali naredijo še večjo škodo na vozilu. Razumeli bi, če bi črna barva pokrila le nesrečni YU, a črnilo se pojavlja tudi drugod po avtomobilu.

Zato opozarjamo naše bralce, naj zbršejo YU oznake, kajti v Istri ni milosti. Na teh prostorih Jugoslavije ni več, pravijo v omenjenem listu. In še kaj.

Kety Mavrič

»DRUGOVIMA« KOJI NOSE YU NA AUTOMOBILIMA?

DRUGOVIMA KOJI JOŠ NOSE
YU NA AUTOMOBILIMA?

DAL ZNATE DA VAŠE JUGOSLAVIJE NEMA VIŠE I DA JE
NIKAD VIŠE NEĆE BITI! KOME PRAVITE DIŠPET ILI MOŽDA
MISLITE DA U OVOJ DEMOKRACIJI MOŽETE I TO JOŠ RADITI!
E NEĆETE, DRUGOVI! - 24 SATA PO IZLAZU „PG“
AKO BUDETE VOZIKALI TAJ YU - YU ĆE NESTATI POD
DEBELOM NASLACOM ČIRNOG LAKA (MOŽDA ČUVENOG VAŠA BOJA)
PA SE ONDA MISITE!

DRUGOVI! PAMET U GLAVU, TA IMAMO TAJKO LIJEPU OZNAKU (HU),
GRUPA OMLADINACA
HRVATA I ISTRAVANA

UREDNIŠTVU „PG“

Ovo što vam šaljem molim vas vratiti u naše novine
„PG“ kao upozorenje „drugovima“ koji ne poštuju našu
Republiku.

A ako i vi zakažete, a u mojoj kuhinji već ste dosta toga
nepošteno skuhal, onda će mo i mi nama nešto skuhati
i nećemo vam biti drago (imamo lijepe pripreme), a valja
u mi plaćate jer su iznad vas našim stvarima.
Im punet u glavu.

Orucladine

KAKO SO SE V BEOGRADU PRIPRAVILI NA PRAVOČASNO
ALARMIRANJE OB MOREBITNEM NAPADU

DVAINDVAJSET SIREN BO ZATULILO

Obstaja realna možnost da NATO PAKT (Amerikanci) napade nekatere cilje v Srbiji, katerih večina bi bila prav v Beogradu, z nemonom, da zaustavi vojno v Bosni in Hercegovini. Alarmni sistem srbske metropole je strokovno izdelan, zavijanje siren pa Beograđćanom ne bo veliko pomagalo, saj nimajo dovolj ustreznih zaklonišć.

Amerikanci so bolj gluhi kot Srbi

Ob neprićakovanem napadu iz zraka, bodisi z raketami bodisi z letali, je najvaŹnejše, da je napadeni pravoćasno obvešćen. Nekateri države alarmnega sistema sploh nimajo organiziranega, druge pa imamo vso stvar urejeno »po vojaško«. Skandinavske države imajo na primer alarmni sistem organiziran s tifoni (piščalke na stisnjeni zrak), katerih piski pa pri ljudeh ne doseġajo pravega učinka – ne povzročajo občutka nevarnosti in strahu. Sirene, ki jih uporabljajo na evropskem prostoru, kjer je divjala druga svetovna vojna, so dosti učinkovitejše. Njihov prodorni zvok vzbudi pri vsakomur občutek nevarnosti, če ne kar strahu, kar je pri hitrem iskanju zaklonišća zelo pomembno.

Sirene morajo biti dovolj glasne in z zvokom »pokriti« doloćen prostor. V mestih

Sirene lahko nadomešćajo tudi fizićno ali elektronsko varovanje doloćenih objektov. Francozi uporabljajo za zašćito raketnih izstrelisć rakete posebne vrste, ki oddajajo ultra zvok, ki ga ćloveško uho već ne zazna. Morebitni diverzant, ki bi se pribliŹal sireni na razdaljo petdesetih metrov, bi v ušesih zaćutil neprijetno šumenje. Še većje pribliŹevanje je smrtno nevarno, saj popokajo kapilare (drobne Źilice) v ćloveškem organizmu. Tovrstne rakete sicer niso dovoljene, kar pa ne pomeni, da se Francozi ne zgledujejo po načelu »cilj opravićuje sredstvo.«

morajo biti glasnejše kot na podeŹelju, v vsakem primeru pa morajo vsaj za šest decibelov preseġati jakost hrupa

v okolju. Ne smejo pa biti glasnejše od ćlovekove meje slišnosti, ki se izraŹa z bolećino v ušestih.

Sirene v ZDA so od evropskih zaradi slušnih deformacij pri »kavbojih in Indijancih«, ki so nastale zaradi stoletne hrupne industrializacije, glasnejše. Njihova jakost zvoka se giblje od 132 do 135 decibelov na trideset metrov.

Ob zvoku sirene so Beograđćani padali v nezavest

V Beogradu so alarmnemu sistemu in posebej sirenam posvećali vse od konca druge svetovne vojne do danes veliko pozornost. Najprej so nameravali organizirati alarmni sistem z navadnimi 5 kilovatnimi motornimi sirenam, ki oddajajo zvok jaćine 103 decibele na 30 metrov. Ko so pred dvema desetletjema postavili nekaj takšnih siren in jih vklopili, njihovega signala enostavno ni bilo slišati, saj ni presegal mestnega hrupa. Potrebno je bilo nabaviti nekaj moćnejšega.

Ko pa so potomci kraljevića Marka kupili sireno, izdelano v najbolj znani evropski firmi za izdelavo vagonovskih zavornih sistemov Fintsch Bamag, so se ušćeli. Naprava je bila izredno velika in draga. Sirena, prava tovarna v malem, ki so jo sestavljali trije kontejnerji za stisnjen zrak, gorivo in za opremo ter operaterje, je zapolnila dva Źelezniška vagona in stala 130 tisoć nemških mark.

Pred nekaj manj kot dvajsetimi leti so jo postavili v centru Beograda (ob Źelezniški postaji) in poskusno pogнали. Sirena, ki je oddajala zvok jakosti 125 decibelov na 30 metrov, kar je za Evropejce na meji bolećine, se na kakšnih tisoć metrov oddaljenih Terazijah ni slišala, medtem ko so nekaj metrov stran (od Terazij) ljudje padali v nezavest in so pokale šipe. To se je zgodilo zato,

ker je bila sirena nestrokovno postavljena. Bila je v nekakšnem Źepu, tako da je zvok oddajala le v doloćeno smer, kjer je prišlo do odboja. Doloćena podroćja so ostala »nepokrita«, druge

ska. Sirene, ki oddajajo nekaj slabši zvok od meje slišnosti, pokrivajo posamezni mestni prostor od dveh do desetih kvadratnih kilometrov. Ena od njih je locirana blizu Źelezniške postaje, dru-

pa je bila zvoćna jakost većkratna.

Sirena pod ploćnikom

JLA, ki je vedno bedela tudi nad »civilnim alarmiranjem«, je poskrbela, da so pod budnimi oćmi strokovnjakov v Beogradu namestili dvaindvajset siren firme »Hörmann« iz Münchna. Kupiti jih je moralo mesto, zanje pa je zaćela skrbeti voj-

ga je, na primer, vkopana pod ploćnikom med blagovnico »Beograđanka« in predstavništvom »Iskre«. Od kompresorja za stisnjeni zrak, elektrogeneratorja, elektronske opreme in baterij v kontejnerjih v tleh, vodi ta dve cevi za stisnjeni zrak in kablom za elektrićni tok na streho nebotićnika »Beograđanka«, kjer stoji tristo kilogramov teŹka glava, ki oddaja zvok.

Ćepřav je vsaka od dvaindvajsetih siren popolnoma avtonomen sistem, v alarmnem sistemu ne predstavlja ničesar, če ni povezana z ostalimi. Posebno za beograjski alarmni sistem so razvili tehnologijo, ki omogoća s pritiskom na gumb istoćasno vklopjanje vseh siren. Prst pa ima dostop do tega gumba le v t. i. Generalnem planu alarmiranja, ki je v rokah vojske.

Z obzirom na to, da je osnovni namen siren obvestiti prebivalstvo o nevarnosti, ki ji je mogoće ubeŹati v ustreznih zaklonišćih, katerih pa mesto ob sotoćju Save in Donave nima, je bilo celotno organiziranje alarmnega sistema v Beogradu »Sizifovo delo«. Upajmo, da Beograđćanom vendarle ne bo potrebno poslušati zoprnega zavijanja...

F. F.

EKSKLUZIVNO: TITO IN MILOŠEVIĆ STA SE ZAVAROVALA PRED VOJAŠKIM UDAROM

OPORA NA ELITNE ENOTE

Posebni center za zvezo in alarmiranje, ki je bil za ćasa Titovega Źivljenja le v njegovih rokah, po njegovi smrti pa ga je nadzoroval in uporabljal najvišji oblastnik v SFRJ, je danes v rokah Miloševića. Nekateri aktivnosti »maršalovega centra«, ki so še vedno stroga vojaška tajnost, nakazujejo, da se je Źe Tito zašćitil pred moŹnim vojaškim udarom svoje vojske, kar bo mogoće Miloševiću prišlo kot naroćeno.

Tito si je na Dedinju v Beogradu omislil poseben center za zvezo, iz katerega je imel ves ćas na dosegu nekatere zanj zelo pomembne objekte v okolici in v mestu Beogradu. Iz »maršalovega centra« je mogoće vsak trenutek vzpostaviti zvezo z dvanaestimi vojaškimi in posebnimi objekti, od katerih je šest v mestu, polovica pa v njegovi okolici. Med objekti prevladujejo predvsem vojašnice elitnih enot, med drugimi Tankovske divizije na Banjici, in garde na Dedinju. Poslopja Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo ni med njimi.

VaŹen element »maršalovega centra« je alarmni sistem, s katerim je povezan z »dvanajsterico«. Specialno zanj je izdelan poseben tehnićni sistem, ki omogoća napajanje baterij siren z elektrićno energijo v dvanaestih objektih iz samega centra po istem kablju, ki sluŹi za prenos signala za vklop sirene.

V »maršalovem centru« velja poseben reŹim. Še dve leti po Titovi smrti so na vsaka dva metra visele njegove velike slike. Nedolgo tega so jih zamenjale Miloševićeve. V center so imeli poleg Tita (Miloševića) vstop izključno zaposleni delavci, ki so jih vsak dan preverjali, in deŹurni ćastnik, ki ni te dolŹnosti nikoli opravljal dvakrat. Vstopa ni imel niti načelnik alarmiranja SFRJ, ki je bil visoki ćastnik, niti najvišji ćastniki v samem armadnem vrhu.

To, da Tito (Milošević) ni zaupal armadnemu vrhu, kaŹe na dejstvo, da se je bal morebitnega vojaškega udara. S tem, da je zadrŹal izključno poveljevanje z najelitnejšimi vojaškimi enotami v mestu in na periferiji, si je zagotovil obrambni mehanizem zoper vse nepredvidene poteze v rokah generalov. Ob vojaškem udaru armadnega vrha bi lahko v vsakem trenutku poklical zveste elitne enote iz mesta, če bi bila situacija v mestu zanj neugodna, pa iz periferije.

Miloševiću lahko »maršalov center« pride še prekleto prav. V javnosti so se pred kratkim Źe razširile govorice, da se je iz Dedinj umaknil v vojašnico elitne tankovske divizije na Banjici, kar pa z obzirom na to, da ima ravno s to enoto direktno zvezo iz Dedinj, nima nobenega smisla.

»Maršalov center« na Dedinju bo lahko koristil Miloševiću le dotlej, dokler mu bodo elitne enote zveste. Ko bo tega konec, bo konec tudi Miloševića.

F. F.

ZABELEŹILI SMO V NOVIGRADU

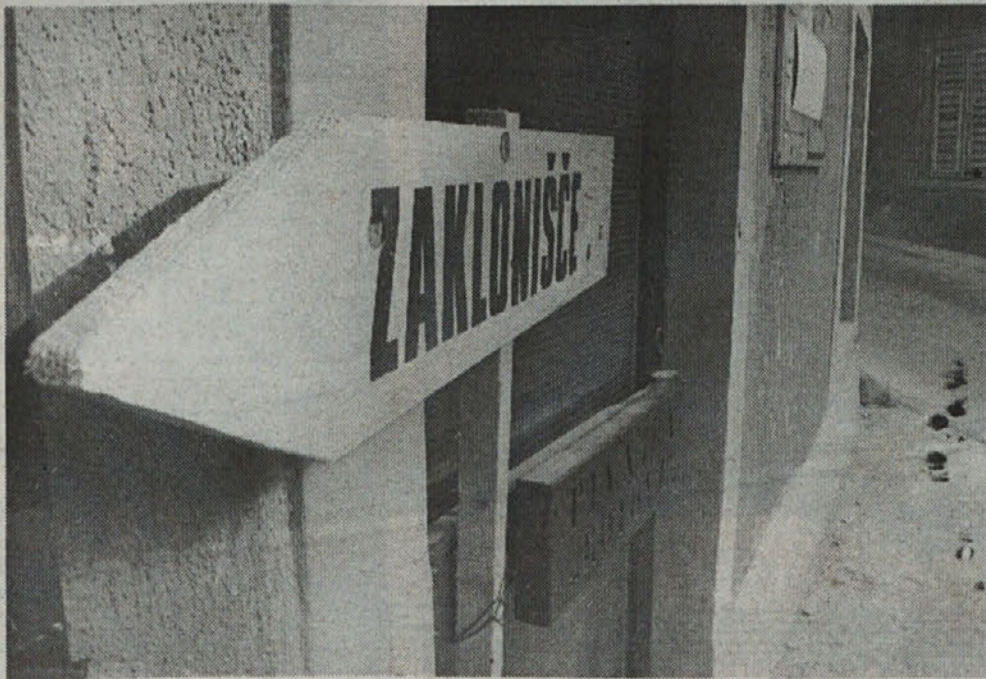
GARDISTI UGRABLJAJO AVTOMOBILE

Dogodki v hrvaški Istri so še posebej zanimivi, saj se v pričakovanju poletne sezone Źeli predstaviti kot mirna deŹela. Vendar nekateri upravni odnosi znotraj države, ki je še vedno v vojni, kaŹejo na neurejenost zakonitih zadev.

Pred dnevi sta v jutranjih urah obiskala nekega hrvaškega gostilničarja dva gardista, ki bi naj prišla z bojišć. Od lastnika sta zahtevala najprej srećanje z njegovim sinom, nato pa sta se pričela zanimati za njegova dva avtomobila. Na navadnem listu papirja brez Źiga in uradnega zaznamka sta mu pokazala »nalog za uradno zaplenbo avtomobila.« Potrebnovala bi ga naj za potovanje v Dubrovnik. Izmed dveh avtomobilov sta izbrala boljšeġa. Skupaj z lastnikom so odšli v prostore umaškega MUP-a, kjer je lastnik dobil potrdilo o odvzemu avtomobila.

Znano je, da je policija brez moći, kadar gre za gardiste dokler traja vojna na Hrvaškem. Takšni dogodki ne bodo prispevali k oblikovanju mnenja o mirni hrvaški Istri.

Mario Rossi

RES JE...

— da je dobrota sirota. Potem ko je Kramberger v svoji gostilni gostil mnogo najvišjih oblastnikov Slovenije, si noben ni vedel časa, da bi ga pospremil na pokopališče.

— da bi slovenski filolog Fran Miklošič lahko imel svoje mesto tudi na tolarškem bankovcu, za kar se zavzema dr. Anton Trstenjak. Brez skrbi, bankovcev z več ničlami ne bo ob inflaciji nikoli dovolj.

Peter Rotar

KDO TAM JOKA

Slike: Lucas

— da bo Lojze Peterle napisal spomine. To pa ne bo še tako kmalu, saj misli, da je še prezgodaj. Jezijo ga tudi nekateri spomini političnih sodobnikov. Mogoče zato, ker ga ne omenjajo dovolj pogosto.

— da Spomenka Hribar ostaja duhovno nad tistimi, ki so jo odstavili s položaja predsednice SSK, konference za Slovenijo. Bo vsaj lahko razmišljala s svojo glavo.

— da je najbolj duhovito prijavo dohodnine oddal slovenski upokojenec. Poslal je prazne pole in se podpisal.

— da Železarna Štore zdaj še bolj onesnažuje zrak. Nabavili so naprave, zaradi katerih v jeklarni še bolj gori. Pozabili pa so, da so bile naprave, ki lovijo dim, že prej premajhne. Zdaj so Štore ali Teharje večkrat, največkrat, ko v firmi ni šefov, zavite v gost rdeč dim. Pa pravijo, da nimamo več »rdečih« tovarn...

— da je še vreme pravično. Žalostnim razpravam, skoraj sedemurnim, pri odstopanju in razreševanju celjskih skupščinskih funkcionarjev je dajal ton vztrajen in tečen dež. Škoda, ker niso sejali na prostem, da bi pomladanski dež kaj vplival na razgrete glave in duhove.

— da Zmago Jelinčič nadaljuje s svojo predvolilno kampanijo. Tako se je pred kratkim na predvolilnem shodu v Slovenj Gradcu lotil tudi novinarjev in sredstev javnega obveščanja. Rekel je, da tisk sicer kaže razumevanja za delo njegove stranke, če bo drugače, pa »bo treba kakšnega novinarja ali urednika pričakati v kakšni temni veži in ga prijateljsko prepričati.«

Glede na takšne njegove izjave mu priporočamo pregled pri psihiatru.

— da se tudi Pirnatovi demokrati že pripravljajo na volitve. Vendar pravijo, da ne nameravajo izsiljevati direktorjev, da bi leti sponzorirali njihovo kampanjo. Glede na znane Pirnatove zmerljivke na račun lo-povskih direktorjev jih slovenski menedžerji verjetno res ne bodo navdušeno podprli.

— da je Daniel Malenšek, sekretar liberalne stranke, omenil tudi možnost predvolilnih povezav te stranke z Jelinčičevo nacionalno stranko. Človek bi rekel, da se je kranjskim liberalcem dokončno utrgalo.

Ne bo ga več Slovenca, kaj šele hlapca, dninarja, dimnikarja, ki bi se tako visoko postavil v politiko, da bi postal strah onim, ki so si prigrabili oblast, kot je to naredil IVAN KRAMBERGER z Negove.

Ne bo ga več Slovenca, ki bi upal in znal zmetati v obraz Slovincem vse, kakršni smo in polpismen izdal toliko knjig, kot ves ostali narod skupaj.

In ne bo ga več Slovenca, katerega bedasta smrt je osupnila narod in svet: ubit je bil nesojeni vodja, ki nikoli ne bi mogel biti pravi vodja, toda vodja, za katerim je verno capljala tretjina NARODA in za katerim se je na zadnji poti še nebo razjokalo. Onih, ki so se ga zbalili in katere je gostil, ob slovesu ni bilo z njim. Z njim je bil samo — NAROD.

HUMORESKA
KAKO JE
LAHKO
UGANILA

Gospod Polde Pimpel, direktor tovarne pohištva, je sedel na vrtu restavracije in svojim prijateljem pripovedoval o počitnicah na Havajih. Tja bo menda zdaj odhajalo več ljudi, zlasti poslovnežev, je rekel.

«...Torej na Havajih lahko res ugotoviš, da so eksotični in uživaš. Havajci so čudoviti ljudje, zelo se trudijo, da bi razumeli vsakega tujca — turista, še posebej nas, ki prihajamo izpod Alp. Večinoma vsi govorijo angleščino in celo če govoriš samo nemško, kot jaz, lahko daleč prideš, se pravi, se lahko sporazumeš. Glejte, kaj se mi je zgodilo v Honoluluju. Honolulu, saj veste, je glavno mesto Havajev. Če ni slabo vreme, najameš avto in za malo denarja prevoziš ogromno kilometrov — vse tja do znamenitega Pearl Harborja in še naprej. Če dežuje, sediš v kakem lokalnu in opazuješ pisane množice ljudi.

Tudi jaz sem tako sedel v nekem res eksotičnem lokalnu, to ti je čisto nekaj drugega kot pri nas! Ura je bila že štiri, pet popoldne in malo me je basal spanec. Nenadoma sem oživel, kajti k moji mizi je meni nič tebi nič prišla zagorela domačinka, prava eksotična lepota, ko da je stopila s platna, na katerem so kazali kak reklamni film o Havajih. Saj ste jo videli — s cvetovi v laseh in okrog pasu. »Aloha,« sem zdihnil po havajsko. Pogledala me je in se nasmehnila. Nisem se mogel ubraniti, da se ne bi tudi sam nasmehnil in jo vprašal, če ji smem morda kaj naročiti. Pozorno me je poslušala. Ker sem poleg nemških uporabil res tudi nekaj slovenskih besed, je zmignila z rameni. Pokazal sem na sladoled in nanjo in pri tem mi je jezik sam od sebe obližnil ustnice. Prikmala je in si še sama obližnila ustnice. »Aloha,« sem spet rekel. In se je zasmejala. Nato me je nekaj vprašala, pa sem jaz skomignil z rameni. Ko je natak prinesel sladoled, ga je prosila za beležko in svinčnik. Začela je risati planine, bore, nazadnje je narisala kompas in črko N, ki je pomenila sever.

Hitro sem uganil, kaj je mislila — severna dežela. Bolje bi bilo, ko bi narisala sonce, bi mislil, da misli na mojo rodno deželo na sončni strani Alp. Veselo sem prikimal.

«Polde Pimpel,« sem se predstavil. »Iz Slovenije.«

Domačinka se je očarljivo nasmehnila in ponovila: »Pim-pel.« Nato je pogledala na uro — bil je že čas za večerjo. Vzel sem ji beležko, narisal mizo, steklenico in pladenj s piščancem. Prikmala je. Potem sem narisal klavir, violinista in par, ki pleše, s čimer sem seveda mislil na večer v hotelu. Zopet le prikimala, mi vzela papir in začela risati. Ne morete si misliti, kako sem se začudil, ko mi ga je vrnila. Povedal sem ji napreč samo svoje ime in priimek, a ona? Pomislite! Narisala je posteljo! Se zdaj se sprašujem, kako je lahko uganila, da sem direktor tovarne pohištva!?

NI RES...

— da je Dušan Plut politično zrel. Ker je še vedno zelo zelen, so ga zeleni znova izvolili za predsednika.

— da je rojstev v Sloveniji manj zaradi doslednejše kontracepcije. Rezultatov ljubezni ni zaradi zavedanja staršev, da bodo otroci siromaki, kot so tudi sami. Nataliteta bo spet porasla, ko bo slednjim zmanjkalo denarja za kondome in anti baby tablete.

— da je v BiH vojna. Res pa je, da je bila v Sloveniji. Tako razmišljajo poleg Geršaka tudi nekateri teritorialci, ki so v slovensko vojsko prestopili iz »Sončne uprave«. Če bo kdaj resnično prišlo do vojne tudi v Sloveniji, bodo sestopili nazaj.

— da vrh ekologistov v Riu ni bil uspešen. Slovenska predstavnika sta prišla na svoj račun: eden je užival v darovih boga Bakhos, drugi pa je delal reklamo za suhe kumarice.

— da Drnovska ni mogoče razjeziti. Stvar je v tem, da jeze noče pokazati na zunanjo. Rezultat: čir na želodcu.

— da lutke ne znajo govoriti. Matjaž Kmecl je namreč izvedel posrečen nagovor ob otvoritvi 16. lutkarskega kongresa v Cankarjevem domu. Ima izkušnje s svojimi kolegi — lutkami v Predsedstvu Republike Slovenije.

— da je podiplomski študij varstva okolja slaba zamisel. Slabo je le to, da bo treba z magistrirjo pohiteti, sicer bo prej zmanjkalo — okolja.

— da bi bil Tomaž Jeglič, dežurni pripravljalec gradiv celjske skupščine, v SSK marginalna oseba. S svojim glasom za razrešitev je kot dvanajsti spodnesel predsedniški stolček Konference za Slovenijo SSK.

— da naš tolar ni nič vreden. Preko Sotle so se šli mučiti s ponarejanjem tisočolar-skega bankovca, namesto da bi počakali na pettisočolarkega.

— da slovenski politiki nimajo težav pri prestopanju mej s slovenskimi potnimi listi. Pred nedavnim so na belgijski meji zadržali samega zunanjega ministra Dimitrija Rupla, ker ni imel vstopne vize za Belgijo. Tudi Matjažu Sinkovcu in Igorju Omerzi se ni zgodilo nič drugega. Pa naj še kdo reče, da so na tekočem z vsem, kar se dogaja v njihovih ministrstvih.

— da Slovenci ne tekmujejo na 9. evropskem nogometnem prvenstvu na Švedskem. Delavci celjskega Topra so namreč uspeli v konkurenčnem boju sešiti pet tisoč vetrovk za švedske policiste. Policisti pa so vedno prvi na kraju dogodkov, tokrat s slovenskimi vetrovkami.

Moda
TRGOVSKO PODJETJE - CELE

POPUST
OB PRAZNOVANJU
od 16. - 30. junij-a

PRI GOTOVINSKEM NAKUPU

od 5.000 SLT
do 10.000 SLT
10 %
nad 10.000 SLT
20 %

30 LET
IZKUŠENJ

Praznujte z nami!

NOVA DOBA

OD ČETRKA, 18. 6. 1992
DO SREDE, 24. 6. 1992

NOVA
PESTREJŠA
PODOBA

PUBLIC ENEMY

so trenutno rap skupina številka ena na tem kontinentu. Četrtek koncert v ljubljanskih Križankah je napovedan kot medijski dogodek meseca in zdi se, da napovedi niso pretirane. Militantni raperji iz New Yorka bodo s svojim koncertom nedvomno pripomogli k našemu približevanju Evropi, kot jo poznamo iz tujih časopisov in MTV-ja.

TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

SOS IZ
POSTELJE

STOPITE
BLIŽE
SLOVENSKI
VOJAKI

PRIREDITVE
PO SLOVENIJI

NAGRADNA
KRIŽANKA

HOROSKOP

SUPER NAPOVEDNIK

ČETRTEK, 18. JUNIJ

SLOVENIJA 1

- 10.00 Program za otroke, Pedenjžep
10.40 Stare japonske pravljice: Vrabček brez jezika
10.50 Šolska tv, ponovitev
10.50 Boj za obstanek: Modra ali kožnokljuna rega divjih voda
11.20 Angleščina – follow me, 55. lekcija
11.40 Kemija: Pridobivanje in uporaba jekla
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BIH, ponovitev
14.50 Športna sredi, ponovitev, EP v nogometu: Švedska – Anglija, posnetek iz Stockholma
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Program za otroke: Ebu drama za otroke: Remijeva jutra
17.35 Živ žav
18.28 Že veste..., svetovno izobraževalna oddaja
19.05 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, zarišče
20.30 Gore in ljudje
21.35 Tednik
22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport (VPS 22.25)
22.50 Poslovna borza
23.05 Sova, Dragi John, ameriška nanizanka (8/22) (VPS 23.05)

Kate in Louise sta navdušeni nad uspešnico Jessica Stone, izjemne ženske, ki

ima, če lahko sodita po knjigi, zelo razgibano življenje. To rad verjame, pripomni John, saj je nekoč pošteno razgibala tudi njegovo življenje. Jessica Stone, se spominja, njegova prva velika ljubezen, nepredvidljiva in tako prepričljiva, da je vedno storil tisto, kar ni hotel, in ga je spravila v kopico težav. Le kakšno bi bilo njegovo življenje, če je pred dvajsetimi leti ne bi bil pustil iti? Romantik John si veliko obeta od snidenja z Jessico. Tokrat jo želi on presenetiti z nepričakovanim.

23.30 Diana, angleška nadaljevanka (9/10) (VPS 23.30)

Junij, 1943. Diana težko ranjenega Jana spravi na varno v Anglijo. Ko počasi okreva in se mu spet vračajo moči, ga vpraša, ali bi se hotel poročiti z njo. Jan privoli, čeprav ga še vedno preganjajo spomini na njeno muhasto vedenje v preteklosti. Meseci po poroki so polni tihe sreče. Nekega dne pa mora Jan spet v Francijo.

SLOVENIJA 2

- 16.40 Sova, ponovitev
18.00 Regionalni programi – Koper, slovenska kronika
18.55 Modro poletje, španska nadaljevanka (4/48)
19.30 TV dnevnik BIH
20.05 Göteborg: EP v nogometu: Nizozemska – Nemčija, prenos, Škotska – SND, posnetek

Obeta se zanimiva tekma: svetovni prvak Nemčija proti evropskemu prvaku Nizozemski. Se bo obema moštvoma posrečil skok v finale? Nazadnje so se Nemci in Nizozemci srečali v osmini finala svetovnega prvenstva 1990 v Milanu. Tedaj so zmagali Nemci z 2:1. Sodnik tekme na stadionu v Ljevi v Göteborgu bo italijanski veterinar dr. Pier Luigi Tairatto.

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Agencija Rockford – serijski film
14.10 Gusarjevo maščevanje – italijanski pustolovski film, 1951
16.00 Oresedici – tv novice
16.05 Čarobna svetilka – otroški program
16.20 Kramljanja – v studiu Tati-ana Juratvec
17.00 Sever vzhod – aktualne oddaje
18.00 Slovenska kronika – informativna oddaja
18.10 Studio 2, kontaktno informativna oddaja
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Agencija Rockford – serijski film
20.35 Meridiani – aktualna tema
21.15 Juke box – glasbena oddaja v živo (I. del)
22.00 Vsedanes – tv dnevnik
22.10 Juke box – glasbena oddaja v živo (II. del)
23.20 Na kalifornijskih cestah – serijski film

HTV 1

- 6.40 Test; 6.55 Pregled programa; 6.59 Dobro jutro Hrvaška; 9.00 Superbatica; 9.25 Risanka; 9.30 Smogovci – ponovitev; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola; 11.05 Jutrofon; 11.35 »Novopečen princ od Bel-Aira« – humoristična serija; 12.00 Točno opoldne; 13.00 Slika na sliko – ponovitev; 13.50 »Sedmero nas je« – ponovitev; 14.40 Danes smo z vami: UNPROFOR; 15.50 Malavizija: »1001 Amerika« – risana serija; 17.00 Iz sveta znanosti; 17.30 Gremo naprej; 18.25 Santa Barbara; 19.30 Dnevnik I; 20.05 »3-2-1« – kviz; 21.10 Informativni program; 22.10 Fluid rock cafe; 22.40 Dnevnik II; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v angleščini; 23.50 Poročila v nemščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poročila

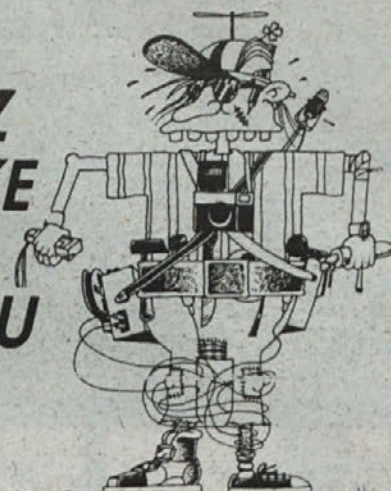
VULKANIZACIJA in AVTOPRALNICA

nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

Rosando
PREVOLNIK
Teharje,
tel.: (063) 32-900

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

PETEK, 19. JUNIJ

SLOVENIJA 1

- 10.35 Program za otroke, Skrivnostni otok, angleška nadaljevanka, (2/6)
11.25 J. Bevc: Ko je pomlad: Deklica in zajček, ponovitev igrane serije (3/6)

Če smo sami doma, ker se nam nikamor ne ljubi, je hudo. Še huje je, če bi jo radi kam mahnil, pa ne moremo, ker so nas starši zaklenili. Majhuje je seveda to drugo, če smo poleg tega še na vso moč zaljubljeni. To tretje se je primerilo naši deklici in njenemu sosedu, junakoma zgodbe Deklica in zajček iz nanizanke Ko je pomlad.

Vsi pa dobro vemo, kako je zaljubljena mladost iznajdljiva in tudi naša dva mlada zaljubljenca si znata pomagati.

Na pomoč sta poklicala zajčka – pa ne živega dolgo uha – marveč tistega svetlečega, ki nastane, ko se sončni žarek ujame v ogledalo. Tak zajček v hipu preskoči ulico in našima mladima prijateljema krajša dolge in samotne pomladanske ure...

Scenarij in režija Jože Bevc.

- 11.50 Poslovna borza, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BIH, ponovitev
16.20 Gospodarska oddaja: Evropa 2000, ponovitev
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, forum
20.30 W. M. Thackeray: Semenji ničevosti, angleška nadaljevanka (6/8)

Kaj bosta naredila Becky in Randon? Na Queen's Crawley ne moreta priti kot berača, pa tudi nikjer več si ne moreta izposoditi. Razen tega ju čakajo še izterjevalci. Kolikšna čast je spoznati slavnega Sedleya od Water-

looja. Josh kar ne more verjeti, da je dobil takšen vzdevek. Lažna skromnost? Nekateri pa se sprašujejo, če morda že ne zvonijo poročni zvonovi za najlepšo iz Kalkute. Gospodična Osborne, ki se je pred kratkim srečala z Amelijo, poskuša vplivati na svojega očeta. Videla je Georgeovega otroka – šest let je star in je pravi angel. Z njim se je vrnil George.

- 21.30 Oči kritike
22.20 TV dnevnik 3, vreme, šport (VPS 22.20)
22.50 Sova, Roseanne, 3. epizoda ameriške nanizanke (VPS 22.50)
23.20 Diana, 10., zadnji del angleške nadaljevanke
00.10 Dobite Carterja!, angleški film (VPS 00.10)

scenarij in režija: Mike Hodges
fotografija: Wolfgang Sucshitsky

Jack Carter pride v podeželsko mesto na pogreb svojega brata. Umrl naj bi v avtomobilski nesreči, toda Carter sumi, da ga je likvidirala gangstrska tolpa. Zaradi tega prične s poizvedbami in odpor lokalnih gangsterjev, ki mu hočejo to poizvedovanje preprečiti in ga poslati nazaj v London, Carterja prepriča, da so njegovi sumi upravičeni. Postopoma pričanja razpletajo klopčič skrivnosti bratove smrti, ko pa odkrije motiv za umor, pričanja zaokrožati tudi krog neizprosne maščevanja.

SLOVENIJA 2

- 17.10 Sova, ponovitev
18.25 Regionalni program – Maribor, slovenska kronika
19.30 TV dnevnik BIH
20.05 Jazz in blues
20.30 Dobrodošli
21.00 Umetniški eksperimentalni program: Studio City
22.00 Videonoč

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Agencija Rockford – serijski film
14.10 Poročno potovanje po italijansko – italijanska komedija, 1966
16.00 Oresedici – tv novice
16.05 Juke box – glasbena oddaja – vodi: Alex Bini
18.10 Studio 2
19.00 Vse danes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Agencija Rockford – serijski film
20.35 Rdeči krog – nemška kriminalna, 1960
22.05 Vse danes – tv dnevnik
22.15 Globus
23.10 Poročno potovanje po italijansko – italijanska komedija, 1966

HTV 1

- 6.40 Test; 6.55 Pregled programa; 6.59 Dobro jutro Hrvaška; 9.00

»1001 Amerika« – risana serija; 9.30 Zdrav duh v zdravem telesu; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola; 11.05 Jutrofon; 11.35 Roseanne – humoristična serija – ponovitev; 12.00 Točno opoldne; 13.00 Slika na sliko, ponovitev; 13.45 Poročila; 13.50 »Sedmero nas je« – serijski film; 14.40 Danes smo z vami: UNPROFOR; 15.05 Malavizija: Baklja; 17.00 Alpe – Donava – Jadran; 17.30 Gremo naprej; 18.30 Santa Barbara; 19.30 Dnevnik I; 20.05 »Me je kdo iskal?«; 21.35 Ekran brez okvirja; 22.40 Dnevnik II; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 00.15 »Querelle« – nemški igrani film; 2.15 »Planet prekleth« – ameriški igrani film; 4.00 Poročila

HTV 2

14.10 Test; 14.25 Napoved programa; 14.30 Videostrani; 14.40 »Mali lord Fauntleroy« – ameriški igrani film – ponovitev; 16.20 »Pixel« – računalniški magazin; 17.20 Zgodovina risane filma; 18.50 V pozdrav Festivalu animiranega filma; 19.20 Meteor – izložba; 19.30 Dnevnik; 20.05 Po vojni – serijski film; 21.00 Glasbena oddaja; 21.35 »Roseanne« – humoristična serija; 22.00 Sezona lova – TV dvojni; 23.15 Nezlomljivi – serijski film; 00.05 Gardijada; 4.00 Odpoved

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki; 9.05 Čudovita leta; 9.30 Rusčina; 10.00 Šolska TV; 12.15 Teleskop; 13.00 Čas v sliki; 13.10 Pustolovščina; 13.35 Družinske vezi; 14.00 Batman; 14.50 Mojs tri jutrišnja dne; 15.00 Jaz in ti; 15.30 Am dam des; 16.05 Športna abeceda; 16.30 Mini kviz; 17.10 Wurlitzer; 18.00 Čas v sliki; 18.30 Leteči zdravniki; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Derrick; 21.25 Pogledi s strani; 21.35 Verjetni otrok; 23.05 Šport; 23.25 Raoul Wallenberg; 1.00 Petrocelli; 1.45 Čas v sliki

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme; 15.40 Leksikon umetnikov; 15.45 Dragulj v kroni; 17.30 Zveza za preživetje; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Kolo sreče; 19.00 Lokalni program; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kultura; 20.15 Zasvojenost, ki prihaja iz mišic; 21.00 Znanost; 21.15 Šiling; 22.00 Čas v sliki; 22.40 Dvojčici; 23.35 Avstriji pri Documenti; 23.50 Velika požrtija; 1.55 Poročila.

MADŽARSKA 1

9.45 – Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 – Čez dan; 9.05 – Za otroke; 9.30 – Čez dan; 9.50 – Zrebanje lota; 9.55 – Čez dan; 10.05 – Pon. serijskega filma; 10.30 – Igra; 10.45 – Čez dan; 12.00 – Poročila; 17.00 – Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 17.10 – Superskongres v Rimu; 17.45 – Svet denarja 18.00 – Okno; 18.55 – Vprašanje kristjanov; 19.00 – Stetje nazaj, pred Barcelono; 19.15 – Za otroke; 12.00 – Dnevnik, telešport; 20.40 – Dallas, ameriška serija, 78. del: Izgnani dedič; 21.40 – Panorama, svetovna politika; 22.45 – Krik in krik, madžarski film; 0.10 – Dnevnik; 0.15 – Dnevnik Antenne 2.

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE
AVTOTEHNIKA CELJE d.o.o.

Bežigradska ul. 13
63000 CELJE

NOVOST V AVTOTEHNIKI Celje od 4. 6. 1992 dalje!

Želite kupiti proizvod svetovno znanega proizvajalca? Oglasite se pri Avtotehniku Celje v prodajalni Dom Tehnika, Mariborska 21, Celje, kjer vam nudijo proizvode sledečih firm:

- CANDY – pralni, pomivalni in sušilni stroji ter hladilniki
- KELOMAT – visokokakovostna nerjaveča posoda,
- GRUMDFOS – črpalke za centralno kurjavo
- API – oljni gorilniki s priborom
- PFAFF – šivalni in pletilni stroji
- CASCO – Najkvalitetnejši lak za parket

Nakup na 3 črke brezobrestno, 5 % popust pri gotovinskem vplačilu! Prodajalna odprta vsak dan od 8.–19. ure, ob sobotah od 8.–12. ure.

Informacije: telefon. št. 26-037.

Vaš nakup v AVTOTEHNIKI, v vašo in njihovo zadovoljstvo!

SOBOTA, 20. JUNIJ

SLOVENIJA 1

- 8.25 Angleščina – follow me, 54. lekcija
8.45 Radovedni taček: Obleka
9.05 Lonček, kuhaj: Jota
9.15 Klub klobuk
11.10 Zgodbe iz školjke
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BIH, ponovitev
14.00 Tok tok, ponovitev
16.00 Tednik, ponovitev
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Samorastniki, slovenski film (čb)

scenarij: Vojko Duletić po predlogi Prešihovega Vornanca
režija: Igor Pretnar
igrajo: Majda Potokar, Rudi Kosmač, Vladimir Skrbinišek, Sava Sever, Lojze Rozman in drugi

Koroška vas pod Obirjem v 18. stoletju je prizorišče osebne drame Hudoživske Mete in njenih petih »pankrt-skih«
otrok. Otroci so sad »grešne«
ljubezni z Ožbejem, sinom gruntarja Karničnika. Poročiti se ne moreta, ker stari trmasti Karničnik tega noče dovoli. Za svojega sina je izbral primernejšo – bogatejšo nevesto – toda Ožbej gre rajši k vojakom, kot da bi ubogal očeta. Tudi ko se vrne kot invalid, in ko Karničnika prizadene kap, krajevno sodišče na graščini na priporočilo Karničnikovega drugega sina Meti ne dovoli živeti v domačem kraju. Skupaj z otroki mora negotovi usodi naproti...

Film je del slovenske filmske klasike, na katero moramo vedno znova opozarjati. S ponavljanjem najbolj značilnih del iz naše že kar bogate filmske zgodovine posredujemo novim generacijam informacije iz preteklosti, obenem pa je redno re-priziranje priložnost za prevrednotenje že utrjenih predstav o posameznih filmih.

- 18.35 Za prihodnost narodne gale-rije, 4. oddaja
18.45 Vsak regat dobi enkrat luč-ko, oddaja za otroke
19.00 Risanka
19.15 Zrebanje 3x3
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, utrip
20.30 Show Rudija Carrella
22.05 S. King: Zlata leta, ameriška nadaljevanka (6/8)
22.55 TV dnevnik 3, vreme, šport (VPS 22.55)
23.25 Sova, Murphy Brown, 29. epizoda ameriške nanizanke (VPS 23.25)
23.50 Gabrielov ogenj, 1. epizoda ameriške nanizanke (VPS 23.50)

zasnova: Donald R. Boyle in Coleman Luck & Jacqueline Zambrano
režija: Dan Lerner, Jack Sholder in drugi
igrajo: James Earl Jones, Laila Robins, Brian Grant, Dylan Walsh in drugi

Igralec James Earl Jones se je uveljavil tako kot poziti-ven kot negativen filmski ju-nak, kar ne preseneča, saj je

zmeraj igral na isto, zmeraj zmagovito karto – na svoj šarm, umirjeno samozavest in globok, temen glas. Redke pa so bile njegove televizijske vloge, zlasti v osemde-setih in devetdesetih, ko se je James Earl Jones nepreklic-no proslavil kot filmski igra-lec. Njegova igra v novi Sovi-ni nanizanki Gabrielov ogenj je razlog več za njen ogled. James Earl Jones je odigral vlogo glavnega junaka, Gabri-ela Birda. Le-ta je dalj-ne-ga leta 1969 med policijsko preiskavo ustrelil svojega partnerja in bil zato obtožen prvostopenjskega umora in obsojen na dosmrtno ječo. Konec šestdesetih let se je bela Amerika bala črnega re-volta in Gabriel Bird je bil žrtev njene paranoje. V letih prestajanja zaporne kazni je Bird vse bolj razvijal svoj sto-ičen odnos do sveta, mnogo je bral in pisal dnevnik. Med zaporniki je bil spoštovan za-radi svoje samozvesti, odlo-čenosti, notranjega miru. Pa vendar je Gabriela Birda po-vsem iztiril obisk odločne odvetnice, ki je prišla v za-por, da razišče umor enega izmed svojih klientov, sicer Birdovega prijatelja. Odvet-nica Victoria Heller verjame v pravico, še več, s svojo energijo in voljo se zanjo uspešno bori. Gabriel Bird pritegne njeno pozornost s svojimi odrezavimi odgovo-ri, čutom za lastno krivdo in realnost. Srčno odvetnico prevzame Birdova osebnost; kaj hitro odkrije vrsto nepra-vilnosti v pred davnimi leti izpeljanem sodnem procesu in vložil zahtevo za izpustitev Gabriela Birda. Po sedem ti-soč dvesto in več zaporniš-kih dnevih Gabriel Bird zno-va občuti svobodo.

Gabrielov ogenj je tako atraktivna nanizanka, kateri dajeta pečat Laila Robins v vlogi odločne odvetnice Victorie Heller in – seveda – James Earl Jones v vlogi njenega preiskovalca Gabri-ela Birda...

- 00.40 Divja vožnja, ameriški film (VPS 00.40)
02.20 Nočne ure, 14. epizoda ame-riškega varietjskega pro-grama

SLOVENIJA 2

- 16.00 Sova, ponovitev
17.20 Da ne bi bolelo: Sonce in koža
17.45 Angleščina v poslovnih stikih
18.00 Pogled in zadani
18.30 Boš videl kaj dela Dolenj'c, 4. oddaja
19.00 Kremenčkovi, 16. epizoda ameriške risane serije
19.30 TV dnevnik BIH
20.05 Kronika Unima '92
20.30 Žur, 2., zadnji del francoskega filma
22.15 Umetniški eksperimentalni program: Moški, ženske
23.15 Evropska noč jazz, prenos

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Agencija Rockford – serijski film
14.10 Rdeči krog – nemška krimi-nalka, 1960
15.40 Skupna tedenska informativ-na oddaja italofonske skup-nosti

- 16.10 Čarobna svetilka – otroški program, 27. festival otro-ških pesmi italijanske unije
18.10 Globus
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Jutri je nedelja – verska od-daja
19.35 Ryan – soap opera
19.55 Agencija Rockford – serijski film
20.45 Stanley in Livingstone – ameriški pustolovski film, 1939
22.25 Vsedanes – tv dnevnik
22.35 Euroasia express: Z vlakom od Moskve do Hongkonga – 1. del dokumentarne od-daje
23.35 Na kalifornijskih cestah – serijski film

HTV 1

- 7.35 Test; 7.50 Pregled programa; 7.55 Horoskop; 8.00 Poročila; 8.05 TV koledar; 8.15 Slika na sliko; 9.00 TV šola; 10.00 Poročila; 10.05 »Kaj se dogaja z mano?« – mladinski program; 12.00 Poročila; 12.05 Vi in vaš video; 12.50 Izbor iz progra-ma za tujino; 13.20 Pregled progra-ma; 13.25 J. Gotovac: Ero z onega sveta – opera; 14.00 Poročila; 14.05 »Bach et Boztime« – kanad-ski igrani film; 15.35 »Denver – zadnji dinovaver« – risana seri-ja; 15.55 Poročila; 16.00 Izseljena Hrvaška: Hrvati v Avstraliji; 16.45 Turbo Limach show; 18.20 Santa Barbara; 19.05 Najprej je bila beseda; 19.30 Dnevnik I; 20.05 »Nevarna razmerja« – ameriški igrani film; 22.10 V iskanju izgubljenega časa: izigrani Nazor; 22.40 Dnevnik II; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v an-gleščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Po-ročila; 00.15 Serijski maraton: He-mingway; 7.15 Test

HTV 2

- 17.55 Test; 18.10 Napoved progra-ma; 18.15 Videostrani; 18.25 Zgo-dovina risane serije; 18.55 V poz-drav Festivalu animiranega filma; 19.30 Dnevnik; 20.05 »Dežela or-lov« – dokumentarna oddaja; 21.00 Zgodba z naslovne strani; 21.30 Cosby show; 22.00 Reka: pla-valski miting Hrvaške – Avstrija – Slovenija, posnetek; 23.05 »Mid-night caller« – serijski film; 23.50 Hit-depo; 2.20 Odpoved

AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki; 9.05 Čudovita leta; 9.30 Angleščina; 10.00 Francošči-na; 10.30 Ruščina; 11.00 Columbo; 12.30 Halo Avstrija, halo Dunaj; 13.00 čas v sliki; 13.35 Vrag v svili; 15.15 Komedijski Capers; 15.30 Jaz in ti; 16.00 Halo, svet; 17.10 Moja knjiga o džungli; 17.30 Count-down; 18.00 Čas v sliki; 18.05 Šport, 18.30 Leteči zdravniki; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Kdo pravi; 22.10 Zlata dekleta; 22.35 Novo v kinu; 22.45 Hiša pod dreve-si; 0.20 Čas v sliki; 0.25 Warlock; 2.10 Čas v sliki; 2.15 Ex libris.

AVSTRIJA 2

- 8.00 Vreme, 15.10 Leksikon umet-nikov; 15.15 Koncert za oči in uše-sa; 16.00 Dokumentarno o služab-nikih; 17.00 Kolomb in čas odkritij; 17.45 Kdo me hoče; 18.00 Tri da-me; 18.30 Alpe Donava Jadran; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kultura; 20.15 Klic po svobodi; 22.45 Čas v sliki; 22.55 Šport; 23.15 Jazz z Du-naja, iz Varšave in Talina; 1.30 Čas v sliki; 1.35 Ex libris.

MADŽARSKA 1

- 6.15 – Dobro jutro, Madžarska; na-gazin, vmes Vaška TV z vaskim zdravnikom; 8.10 – Verski program za baptiste; 8.15 – Za otroke in ne le za njih: pravljica, risanke, filmi; 11.00 – TV magister; 12.30 – Pano-rama, svetovna politika; 13.30 – Za otroke; 11.30 – Rock glasba; 15.00 – Barometer, politični show; 16.05 – Kviz o Angliji; 17.20 – Švedsko-madžarska; 17.55 – Za otroke; 18.25 – Umetna obrt v modi; 19.00 – Jolly Joder, nemška serija; 20.00 – Dnevnik, telesport; 20.40 – Last Time I Saw Paris, amer. film; 23.50 – Berlin, Alexanderplatz, nemško-italijanska serija; 0.50 – Dnevnik

NEDELJA, 21. JUNIJ

SLOVENIJA 1

- 9.25 Program za otroke, Živ zav, ponovitev
10.10 Ebu drame za otroke: Remi-jeva jutra, ponovitev
10.35 Mladinski pevski festival Ce-lje '92, 2. oddaja
11.05 Kronika, ponovitev kanad-ske poljudnoznanstvene se-rije (9/26)
11.30 Obzorja duha

V nedeljski oddaji »Obzor-ja duha« – 74. po vrsti – bo nedvomno nosilni prispevek o nujnosti moralne in etične prenov. Trije ugledni sogovorniki razmišljajo o etični krizi, ki je prav gotovo med poglavitnimi vzroki vseh dru-gih kriz: družbene, gospo-darske, krize medčloveških odnosov in še katere druge.

Tradicionalne vrednote poštenja, medsebojnega spoštovanja, odgovornosti so iz različnih razlogov – subjektivnih in objektivnih – usodno zbledele. Če si ho-čemo zagotoviti prijaznejši jutri, bo pač treba nekaj ukreniti. Prispevek ne prina-ša odgovorov na pladnju, tu-di ni zgolj jadikovanje nad starimi dobrimi časi, temveč skuša biti le kamenček v mo-zaiku skupnih iskanj.

Med prispevki, ki jih je eki-pa »Obzorij duha« v mesecu aprilu posnela v Izraelu, je tokrat na vrsti Mrtvo morje. Akademik Jože Krašovec, eden naših največjih strokovnjakov za svetopisemske znanosti, razmišlja o biblič-nih dogodkih, ki so povezani z Mrtvim morjem, to najglo-bljo depresijo na zemeljski obli.

Oddajo bo dopolnilo še nekaj krajših prispevkov o aktualnih dogajanjih, na koncu pa bomo v eni sloven-skih cerkva zvonili poldan.

- 12.00 Poročila
12.10 Kremenčkovi, ponovitev ameriške risane serije
12.40 Boš videl kaj dela Dolenj'c, ponovitev 4. oddaje
14.25 Odraščanje, ponovitev ame-riškega filma
16.00 J. Raspail: Kralj patagonije, francoska nadaljevanka (3/4)
17.00 TV dnevnik 1
17.10 SKY Pirates, avstralski film

režija: Colin Eggleston
igrajo: John Hargreaves, Me-redith Phillips, Max Phipps

Med številnimi pustolov-skimi filmi, ki so nastali v Av-striji, je film Colina Eggles-tona GUSARJI NEBA IZ LETA 1986 eden bolj zapletenih. Nevarne in napete akcije so skorajda do konca zavite v meglo, saj je razplet zgod-be mogoč šele takrat, ko ju-

naka filma odkrijeta skorajda mistično skrivnost.

Čas dogajanja je konec druge svetovne vojne, ko av-stralski pilot dobi posebno nalogo, da poleti v Washing-ton, a letalo nenadoma izgi-ne. Izkaže se, da je letalo pre-bilo čas in pilot se s posadko nenadoma znajde v preteklo-sti v bolj ali manj nerealnem svetu. Sklop dogodkov in srečne okoliščine mu omo-gočijo, da se vrne v seda-njost, toda zdaj ve, da neka-teri iz njegove okolice poz-najo skrivnost, ki bi utegnili biti nevarna za prihodnost sveta. Spozna tudi privlačno hčerko enega izmed sumlj-ivih mož, ki mu kasneje raz-krije del resnice.

Čar filma je vsekakor v na-petih prizorih, a tudi v navdi-hu pravilčnosti same zgo-dbe. Svoj delež je z odlično igro vsekakor prispeval tudi John Hargreaves v vlogi glavnega junaka.

- 18.40 TV mernik
18.55 Risanka
19.20 Slovenski loto
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, zrcalo tedna
20.30 Zdravo
21.35 Velike trgovske poti: Svilena cesta angleška dokumentar-na serija (3/8)

Pisatelj Colin Thurbin se je podal globoko v osrčje Kitaj-ske po eni največjih staro-davnih trgovskih poti. Po tem kanalu trgovske in kulturne izmenjave med Vzhodom in Zahodom je prišel na Kitajsko budizem, iz Kitajske na Zahod pa svila. Začetek današnjega potovanja je Kashgar na zahodnih mejah Kitajske, iz Kashgarja pa se vije pot skozi provinco Xian v srce moderne Kitajske, mi-mo lepih »mest na vodi«
bli-žu Šanghaja in skozi eno naj-bolj smrtonosnih puščav na svetu, puščavo Gobi. Avtor oddaje je s starinskim par-nim vlakom in s kamelo po-toval mimo velikega Kitajskega zidu v središče moderne svilarke industrije.

- 22.35 TV dnevnik 3, vreme, šport
23.05 Sova, Ameriške video smeš-nice, 10. epizoda ameriškega varietjskega programa, Gabriel's fire, 2. epizoda ameriške nanizanke

SLOVENIJA 2

- 14.40 Sova, ponovitev
16.00 Športna nedelja
19.30 TV dnevnik ORF
20.05 Stockholm – EP v nogome-tu I/1 – II/2, prenos
22.10 Primer Strgar, dokumentar-na oddaja
22.35 Aleksa Šantić, nadaljevanka TVBiH in TVS (7/8)
23.35 Mali koncert: T. Plut – kla-vir, igra C. Debussy: Claire De lune
23.40 Športni pregled

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Agencija Rockford – serijski film
14.10 Ciao Pais! – italijanski vojni film, 1956

- 15.30 Prosim, ne jejte marjetic – serijski film
16.00 Čarobna svetilka – otroški program, Dedkove pripoved-ke – animirani serijski film
16.30 Stanley in Livingstone – ameriški pustolovski film, 1939
18.20 Meridiani – aktualna tema
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Agencija Rockford – serijski film
20.35 Leadbelly – ameriški glas-beni film, 1976
22.00 Zrebanje loto
22.05 Vsedanes – tv dnevnik
22.15 Alpe Jadran – tednik
22.50 Ciao Pais! – italijanski vojni film, 1956

HTV 1

- 7.35 Test; 7.50 Pregled programa; 7.55 Horoskop; 8.00 Poročila; 8.05 TV koledar; 8.15 Slika na sliko – ponovitev; 9.00 »Smogovci«; 9.30 »Cobi« – risana serija; 10.00 Poročila; 10.05 Nedeljski živček; 11.00 »Oceanografija« – kanadski poljudnoznanstveni film; 11.30 Narodna galasba; 12.00 Poročila; 12.05 »Sadeži zemlje« – oddaja za kmetovalce; 13.00 Mir in dobrine; 13.30 Hišne živali; 14.00 Poročila; 14.05 Mikser M; 14.45 Zlatko in de-tekstivi; 15.30 V nedeljo; 17.10 »Zvezda je rojena« – ameriški igra-ni film; 18.50 Tom in Jerry kot otro-ka; 19.15 TV fortuna; 19.30 Dnevnik I; 20.05 TV vinjeta; 20.10 Hrvaška v svetu; 20.40 7/7; 21.00 Sedma noč; 22.30 Dnevnik II; 22.50 Šport; 23.05 M. Jerbič: orgle; 23.45 Poro-čila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poročila

HTV 2

- 17.30 Test; 17.45 Napoved progra-ma; 17.30 Videostrani; 18.00 Konijski šport: »Lipanski turnir«; 19.00 Reka: plavalni turnir Hrvaške – Avstrija – Slovenija; 20.00 Pazin: Iz-bor Miss športa Hrvaške; 20.10 Stockholm: EP v nogometu – polfi-nale; 22.05 »Odletel bom« – serijski film; 23.00 V pozdrav Festivalu animiranega filma; 00.00 Jazz; 00.30 Odpoved

AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki; 9.05 Vedno sem bil brez besed; 9.30 Kultura; 10.15 Uni-versum; 11.00 Ura za tisk; 12.00 Tedenski pregled; 12.30 Usmertev; 13.00 Čas v sliki; 13.35 Kopanje na Teneriffi; 15.05 Klovn; 15.30 Jaz in ti; 15.55 Sedemkrat jaz in ti; 16.10 Skrivnost delfinov; 17.10 Potovanje v Egipt; 18.30 Leteči zdravniki; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Most čez Mosel; 21.05 Kabaret Martina Flos-smanna; 22.20 Vizije; 22.25 Imate radi klasiko; 23.20 Gledališče; 1.00 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

- 8.00 Vreme; 9.00 Čas v sliki; 9.30 Očarljiva Jeanie; 10.00 Panopti-kum; 10.15 Velika kurtizana; 12.30 Kultura; 13.00 Domovina, tuja do-movina; 13.30 Slike iz Avstrije; 14.15 Sekači nekoč in danes; 15.00 Svet pustolovčin; 15.45 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Tri dame; 18.30 Lokalni pro-gram; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 22.15 Čas v sliki; 22.20 L. A. Law; 23.10 Mlada ljubezen; 0.35 Petrocelli; 1.25 Čas v sliki.

MADŽARSKA 1

- 6.45 – Vaška TV, magazin; 7.30 – Risanka; 7.55 – Biblijsko sporo-čilo; 8.00 – Kava s smetano, jutra-nje kramljanje; 8.30 – Telefonska igra; 8.40 – Nedeljski magazin, ne le za tiste, ki doma sedijo; 11.00 – Za boljši jezik; 11.10 – Pogled domov; 12.00 – Glasbeni butik; 13.00 – Financial Times, poslovne novice; 13.25 – Pesem doni; 13.55 – Pokrajine...; 14.30 – Veter svo-bode, francoska serija; 15.30 – Zgodovinski kviz; 16.30 – Dodo klub, serija; 16.40 – Verski pro-gram za reformate; 17.00 – Disne-yjevi filmi; 18.45 – Gool, nogo-met; 19.00 – Teden, dnevnik, tele-šport; 20.40 – Gumijaste noge (Fo-otloose), ameriški film; 22.30 – Gaj spomladi.

OSVETLEVANJE!

Grafični oblikovalci, Designerji in vsi, ki pri svojem delu uporabljate

OSEBNE RAČUNALNIKE PC ali APPLE MACINTOSH

IMATE MOŽNOST SVOJE IZDELKE OSVETLITI NA PAPIR ALI FILM (RESOLUCIJA 2540 DPI)

SIMONA VOVK

OSTROŽNO 113, CELJE
TEL. & FAX: 063/34-222

PONEDELJEK, 22. JUNIJ

SLOVENIJA 1

- 9.30 Program za otroke, L. Suhodolčan: Naočnik in očalnik (1/10)
10.00 W. M. Thackeray: Semeniščevost, ponovitev angleške nadaljevanke (5/8)
11.00 TV mernik, ponovitev
11.15 Forum, ponovitev
11.30 Utrip, ponovitev
11.45 Zrcalo tedna, ponovitev
12.00 Poročila
16.20 Slovenski magazin, ponovitev
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Program za otroke, Rado-vedni taček: Biser

Poznate bisere? Lepe bele kroglice, nanizane v ogrlico? Pa veste, kje rastejo in kako jih nabirajo? Ste že videli, kako jih čarovnik naniza na vrvice? Pa veste še za kakšen drugačen biser? Recimo za naš najlepši turistični biser? Pa za bisere, ki jih nihče ne more kupiti in jih vidimo le včasih, če znamo opazovati naravo in smo čisto tiho?

Pa tudi to veliko velja, ko Marko ugotovi, da je Taček njegov biserček.

Scenarij Majda Koren, sodelujejo Nace Simončič, Marko Okorn, Miran Čanak in Roman Končar; glasbena oprema Ivo Meša, scena Tomaž Marolt, dramaturg Jože Rode, redakcija Irena Struna Arko, režija Boštjan Korbar.

17.25 H. Fallada: Ana Barbara Deklici Ani Barbari umre babica. K sebi jo vzame star skopuh in ji obljubi, da jo bo pošteno plačal, če mu bo tri leta pridno služila. Ana Barbara tri leta lošči kovance; bakrene, srebrne in zlate. Pri tem ji pomaga fant iz stekleničke. Na koncu seveda oba srečno pobegneta iz skopuhovega brloga. Film je režiral Bojan Dobravc.

18.00 Obzorja duha, ponovitev
18.35 Ali bodo preživeli? Saga o volku, angleška poljudnoznanstvena serija (1/7)
Na Švedskem živi samo še okoli 10 volkov. Včasih jih je bilo seveda veliko več, toda sovražniki volkov so večino izsledili in neusmiljeno pobili, čeprav so zaščiteni z zakonom. Ljubitelji volkov jih v nasprotju z njimi poskušajo

zaščititi in po vsakem uboju volka se v časopisu pojavi kampanja, da bi jih zaščitili. Skozi namišljene oči odraslega volčjega samca in njegovih zasledovalcev bomo podoživeli življenje peščice preživelih volkov v njihovem skrivnem brlogu v ledeno mrzlem švedskem gozdu in celo v mestih moderne Švedske. Tedaj si je boj za njihovo preživetje utrl pot na naslovne strani časnikov.

19.05 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
20.30 Politik novega kova, angleška nanizanka (12/14)
21.00 Svet na zaslonu
21.40 J. Guillou: Zasišanje, švedska drama

Največji večerni časopis odkrije, da so vohuna Berglinga, ki je izginil v Moskvo, umorili pripadniki švedske obveščevalne službe.

Takšna operacija pa ne more biti izvršena brez vednosti vlade. Imajo torej Švedi tajne agente, ki »smejo ubijati«? Takoj skličejo sejo, da bi odkrili resnico.

Drama je prejela glavno nagrado na TV festivalu Prix Italia 1990.

22.40 TV dnevnik 3, vreme, šport
23.15 Sova, Gabrielov ogenj, 3. epizoda ameriške nanizanke, Zvezde steze, 25. epizoda ameriške nanizanke

SLOVENIJA 2

- 15.35 Oči kritike, ponovitev
16.25 Sova, ponovitev
17.55 Športni dogodek, ponovitev
18.25 Regionalni programi – Ljubljana
19.30 TV dnevnik Koper – Capodistria
20.05 Goeteborg – ep v nogometu II/1-1/2
22.10 Gospodarska oddaja
22.40 Umetniški eksperimentalni program: Kino

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Agencija Rockford – serijski film
15.30 Dedkove pripovedke – serijski animirani film
16.00 Oresedici – tv novice
16.05 Čarobna svetilka – Otroški program, Baba Malu' in sto ruskih pravljic – risanke, Prosim, ne jejte marjetic – serijski film
17.00 Čudežni svet gospoda Monroa – serijski film
17.30 Alpe Jadran – tednik
18.00 Slovenska kronika – informativna oddaja
18.10 Studio 2, šport
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Agencija Rockford – serijski film

20.35 Ponedeljkov športni pregled
22.05 Vsedanes – tv dnevnik
22.15 Mednarodni operni gala koncert – za mir in sodelovanje, II. del

HTV 1

- 6.40 Test, 6.55 Pregled programa, 6.59 Dobro jutro Hrvaška, 9.00 »Baklja« – otroška serija, 9.25 Risanka, 9.30 Jaz, lutka: Ivan Balalažević, 9.45 Mala kinoteka: »Mali vlak« in »Potovanje plavega lonca« – risana filma, 10.00 Poročila, 10.05 TV šola, 11.05 Jutrofon, 11.35 Cocby show – ponovitev, 12.00 Točno opoldne, 13.00 Hrvaška v svetu, ponovitev, 13.30 7/7 – ponovitev, 13.45 Poročila, 13.50 »Odletel bom« – serijski film, 14.40 Danes smo z vami: UNPROFOR, 15.05 Malavizija: Silas – otroška serija, 17.00 »Komu zvonijo Čanak zvana« – dokumentarna serija, 17.30 Gremo naprej, 18.30 Santa Barbara, 19.30 Dnevnik I, 20.05 P. Šegedin: »Živeti«, 21.05 »Distant Voices Still Lives« – britanski igrani film, 22.35 Dnevnik II, 23.00 Slika na sliko, 23.45 Poročila v nemščini, 23.50 Poročila v angleščini, 23.55 Horoskop, 00.00 Poročila, 00.15 Animavizija: »20 naših let« – show program, 02.15 Poročila.

HTV 2

- 14.30 Test, 14.45 Napoved programa, 14.50 Videostrani, 15.00 Animavizija, 19.15 Glasba, 19.20 Meteor – izložba, 19.30 Dnevnik, 20.10 EP v nogometu: polfinale, 22.05 »The Gravy Train« – serijski film, 23.00 Popolna tujca, 23.30 »Gabrielov ogenj« – serijski film, 00.20 Izven toka, 01.20 Videostrani.

AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki; 9.05 Tri dame; 9.30 Lokalni program; 10.00 Šolska TV; 10.30 Halo baby; 12.00 Nočni studio; 13.00 Čas v sliki; 13.10 Konflikt; 13.35 Quinoscopio; 13.40 Zveza za preživetje; 14.10 Batman; 15.00 Jaz in ti; 15.30 Am dam des; 16.05 Moja družina in druge živali; 17.10 Wurlitzer; 18.00 Čas v sliki; 18.30 Leteči zdavniki; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kultura; 20.15 Dobro, da je Marija; 21.15 Pogledi s strani; 21.25 Teleskop; 22.10 Miami vice; 22.55 Svet brez sočutja; 0.20 Hiša plesa; 0.25 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

- 8.30 Vreme; 17.00 Leksikon umetnikov; 17.05 Svet od 1940 do 1960; 17.30 Lindenstrasse; 18.00 Tri dame; 18.30 Ljubezen na prvi pogled; 19.00 Zvezna država danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.10 EP v nogometu; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Etiopija tehta človeštvo; 23.15 Nasprotja; 0.15 Halo Avstrija, halo Dunaj; 0.45 Čas v sliki.

MADŽARSKA 1

- 5.45 – Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 – Zoom, Your English Magazine; 9.05 – Disneyjevi filmi in risanke, pon.; 10.50 – Cirkus Tarzan Zebrini; 17.00 – Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 17.10 – Vaterpolo, Madžarska – Italija, pokal Tungsram; 18.15 – Katoliška kronika; 18.30 – Proti 2000, poljudnoznanstvena serija; 18.55 – Igra, čarobna šestica; 19.10 – Za otroke; 19.30 – Dnevnik; 20.05 – Nogomet: Prenos z evropskega prvenstva iz Göteborga (možni podaljški); 22.10 – Evropski popotnik, posebna oddaja; 22.45 – Reportaža iz Arizone; 23.40 – Dnevnik; 23.45 – Dnevnik BBC

MADŽARSKA 2

- 15.00 – Prenos zasedanja parlamenta; 17.05 – Danes popoldne, magazin; 17.45 – Regionalni dnevniki; 18.00 – Dnevnik, vreme; 18.20 – Za otroke; 18.45 – Loto »Šestica«; 19.00 – Dokumentarni film; 20.00 – Pop rock, magazin založnikov plošč; 20.25 – Gledališče Ekho; 20.45 – Večer revije Hitel; 21.00 – Studio '92 kulturni tednik; 22.00 – Večerni saldo; 22.25 – Pred koncem dneva; 22.50 – Opica pozimi, francoski čb film.

TOREK, 23. JUNIJ

SLOVENIJA 1

- 9.50 Program za otroke, Zgodbe iz školjke
10.40 Nekoč je bilo... življenje: Planet celic
11.05 Skrivnostno življenje strojev – telefon, 1. del

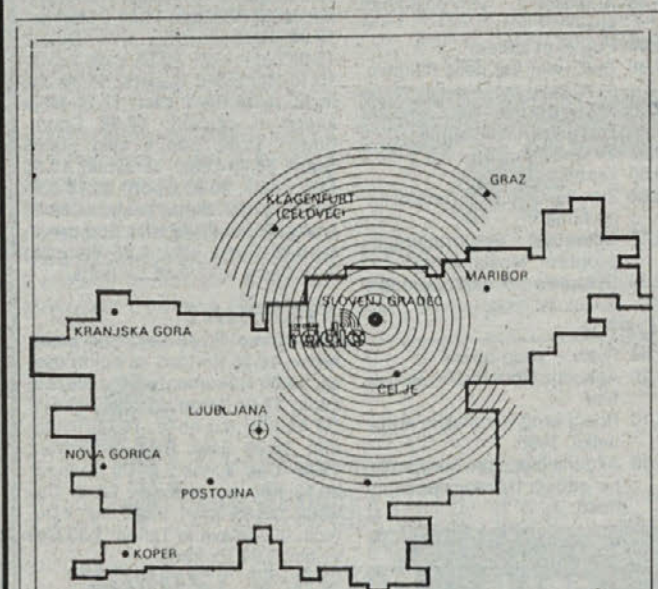
Zelo zapletene gospodinj-ske stroje lahko uporabljamo, ne da bi vedeli, kako delujejo. V nadaljevanju Skrivnostno življenje strojev poskuša Tim Hunkin vzpodbuditi našo spečo radovednost, da bi izvedeli kaj več o njihovem delovanju. S pomočjo animiranih sekvenc pripoveduje zgodovino strojev, ki jim zdaj jemljemo kot nekaj samo po sebi umevnega, pa tudi življenjske zgodbe slikovitih osebnosti, ki so jim vdihnile življenje.

- 11.30 Svetovalna oddaja, ponovitev
11.45 Angleščina v poslovnih stikih, ponovitev
12.00 Poročila
17.00 TV dnevnik
17.10 Program za otroke, Lonček kuhaj: Ribja pašteta

Tokrat bosta Janez in detel obedovala kar sama in sicer ribjo pašteto. Če vam bo všeč, si jo pripravite tudi vi. Potrebujemo boste 10 dag masla, 3 dag olja, 4 dag čebule, 15 dag ribe ali konzervo sardin, peteršilj, poper, sol in jajce. Pa še kruh ali toast in za okras kisle kumarice.

Kuhala bosta Janez Vinšek in detel (Peter Dougan in Karel Brišnik). Urednica serije je Irena Struna Arko.

- 17.20 Plamenica, angleško-slovensko-češka nadaljevanke, 5/6
18.40 Alpe-Donava-Jadran
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
20.30 Osmi dan

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

- 21.20 Slovenija – umetnostni vodnik
21.35 J. Sadwith: Deklica M ameriška nadaljevanke 3/4
22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.50 Poslovna borza
23.10 Sova, Brez žensk menda ne gre, angleška nanizanka, 4. epizoda ameriške nanizanke, Glasbeni utrinek, G. Bizet: Arležanka

SLOVENIJA 2

- 15.25 Svet na zaslonu, ponovitev
16.05 Svet na zaslonu
17.45 Svet poroča
18.25 Regionalni programi – Koper, slovenska kronika
19.30 TV dnevnik ZDF
20.00 Orion
20.30 Glasba, show in cirkus

Pozdravljeni prijatelji oddaje Glasba, show in cirkus. Čas ob torkih zvečer na drugem programu TV Slovenija je zapolnjen z zabavnimi oddajami tujih TV hiš. Tako smo šest tednov gostili TV Bratislava, ki je v sodelovanju z OKO filmom iz Münchna, posnela odlično serijo Gagman, ki je obudila čas nemega filma. Od »nemega« prijatelja Ala smo se že poslovili, še vedno pa boste lahko uživali vsi, ki ste navdušeni nad cirkuško areno. Neverjetne sposobnosti akrobatov, žonglerjev, vrvo-hodcev, klovnov... cirkusa jutrišnjega dne, boste torej spremljali v oddaji Glasba, show in cirkus.

- 21.30 Omizje kontaktna oddaja
23.30 Svet poroča, ponovitev

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Agencija Rockford – serijski film
14.15 Ponedeljkov športni pregled – ponovitev
16.00 Oresedici – tv novice
16.05 Čarobna svetilka – otroški program, Baba Malu' in sto ruskih pravljic – risanke, Prosim, ne jejte marjetic – serijski film
17.00 Na kalifornijskih cestah – serijski film
18.00 Slovenska kronika – informativna oddaja

- 18.10 Studio 2 – informativno kontaktna oddaja
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Agencija Rockford – serijski film
20.35 Rumeni kanarček – ameriška kriminalka, 1963
22.10 Vsedanes – tv dnevnik
22.20 Kriki Uma – ameriška drama

HTV 1

- 6.40 Test, 6.55 Pregled programa, 6.59 Dobro jutro Hrvaška, 9.00 »Silas« – otroška serija, 9.25 Risanka, 9.30 Mali svet, 10.00 Poročila, 10.05 TV šola, 11.05 Jutrofon, 11.35 »Popolna tujca« – humoristična serija – ponovitev, 12.00 Točno opoldne, 13.00 Slika na sliko, 13.45 Poročila, 13.50 »The Gravy Train« – serijski film, ponovitev, 14.40 Danes smo z vami: UNPROFOR, 15.05 Malavizija: »Batman« – otroška serija, 17.00 Pogovorimo se o zdravju, 17.30 Gremo naprej, 18.30 Santa Barbara, 19.30 Dnevnik I, 20.05 Otroci velikega očeta: Koreja – dokumentarni film, 21.10 V velikem planu, 22.40 Dnevnik II, 23.00 Slika na sliko, 23.45 Poročila v nemščini, 23.50 Poročila v angleščini, 23.55 Horoskop, 00.00 Poročila, 00.15 Animavizija, 02.15 Poročila.

HTV 2

- 14.30 Test, 14.45 Napoved programa, 14.50 Videostrani, 15.00 Animavizija, 19.15 Glasba, 19.20 LOTTO, 19.30 Dnevnik, 20.00 Nogomet: finale pokala Hrvaška, 22.00 Gospod Bean, 22.25 »The Gravy Train« – serijski film, 23.20 Jezdec zore – serijski film, Oddaja resne glasbe, Videostrani.

AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki; 9.05 Tri dame; 9.30 Angleščina; 10.00 Šolska TV; 10.30 Predsednik; 12.00 Glasbena skrinja; 12.15 Rdeča preproga za zbiralce; 13.00 Čas v sliki; 13.35 Številčna družina; 14.00 Batman; 14.50 Mojstri jutrišnjega dne; 15.00 Jaz in ti; 15.30 Am dam des; 16.05 Moja družina in druge živali; 17.10 Wurlitzer; 18.00 Čas v sliki; 18.30 Leteči zdavniki; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Universum; 21.00 Selfman; 21.15 Perry Mason; 22.45 Prepuščen hudcu; 0.20 Petrocilli; 1.05 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

- 8.30 Vreme; 16.55 Leksikon umetnikov; 17.00 Viaje al espanol; 17.30 Usmeritev; 18.00 Tri dame; 18.30 Dingsda; 19.00 Zvezna država danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kultura; 20.15 Made in Avstrija; 21.00 Selfman; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Klub 2, Poročila.

MADŽARSKA 1

- 5.45 – Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 – Film za otroke; 9.00 – Hačiko, japonski film; 10.45 – Skrito mesto, ameriški film; 17.00 – Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 17.10 – Vaterpolo, Madžarska – ZDA, pokal Tungsram; 18.15 – Risanka; 18.30 – Svet denarja; 18.40 – Imamo le eno Zemljo, poljudnoznanstvena serija; 18.50 – Videospoti; 19.00 – Telefonska igra; 19.15 – Za otroke; 20.00 – Dnevnik, telesport; 20.40 – Igre Metropolis; več s pametjo kot z denarjem; 21.25 – Züriška dvorana oklepov, nemška serija; 23.00 – Kot ptič... Haraszti; 23.40 – Dnevnik; 23.45 – Dnevnik BBC.

MADŽARSKA 2

- 9.05 – Bistró ob cesti, kratki igrani film; 9.25 – Langobardi, kratki film; 10.00 – Prenos zasedanja parlamenta; 16.00 – Danes popoldne, magazin; 17.45 – Regionalni dnevniki; 18.00 – Dnevnik, vreme; 18.20 – Za otroke; 18.40 – Telesport; 19.05 – Kratke zgodbe, nemški tv-film; 19.55 – Idealna družina, zabavni kviz; 21.00 – Operacija oči na tekočem traku, reportaža; 21.30 – Razgovori; 22.00 – Večerni saldo; 22.30 – Koncert iz Norveške.

PRIHRANITE SI
ČAS IN DENAR
Z BLAGOVNO DENARNO
KARTICO MERX BANKE

— NAKUP BLAGA
— DVIG GOTOVINE
— UGODNE OBRESTI
— KORISČENJE LIMITA

KUPUJETE LAHKO V POSLOVALNICAH PODJETIJ:

- METRO Celje
- MODA Celje
- POTROŠNIK Celje
- TEKO Celje
- DRAVINJSKI DOM Slovenske Konjice
- JELŠA Šmarje pri Jelšah
- IZBIRA Laško
- LIPA Šentjur
- SAVINJA Mozirje
- SAVINJSKI MAGAZIN Zalec
- TRGOVSKO PODJETJE Radeče
- ZILA Slovenj Gradec
- AVTO CELJE Celje
- GALA TRADE Celje

POKLIČITE TELEFON: (063) 21-352

SREDA, 24. JUNIJ

SLOVENIJA 1

10.00 Program za otroke
11.00 J. Sadwih: Deklica M. ponovitev ameriške nadaljevanke /4/4/
11.50 Poslovna borza, ponovitev
12.00 Poročila
16.25 Primer Strgar, ponovitev dokumentarne oddaje
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
20.30 Film tedna: Pot upanja, švicarski film

(REISE DER HOFFNUNG)
režija: Xavier Koller
scenarij: Xavier Koller, Feride Zizekoglu
fotografija: Elemer Ragalyi
glasba: Pavol Jasovsky
igrajo: Nur Surer, Necmettin Cobanoglu, Emin Sivas, Matthias Gnadinger, Dietmar Schonherr

Oskar za najboljši tuji film leta 1991 je bil za mnoge prvovrstno presenečenje. Svičarji so sicer v zadnjih desetletjih posneli vrsto dobrih filmov, probaj med zmagovalce pa vendarle predstavlja izjemen podvig. Xavier Koller, režiser, ki smo ga pred časom že predstavili na televiziji v okviru cikla švicarskega filma, se je s filmom Pot upanja dotaknil ene najbolj občutljivih tem današnjega sveta – emigracije. Že dolgo je očitno, da se v Švici vse bolj razraščajo odpor do tuje delovne sile in zato vrsta domačih filmskih in literarnih ustvarjalcev s svojimi deli opozarja na ta problem.

Do skrajnosti boleč in odkrit film Pot upanja je nastal na podlagi resničnega dogodka. Leta 1988 je v prvih hladnih dneh na enem izmed visokogorskih prehodov med Italijo in Švico zmrznil otrok turške družine, ki je poskušala ilegalno prestopiti mejo. Filmska zgodba seveda nima namena, da bi z dokumentaristično natančnostjo raziskovala dogodek, o katerem je bilo v javnosti veliko povedanega. S silovito izpovedno močjo, ki sta ji dala zagon dve temeljni silnici vseh naših ravnanj – upanje in pot, je oblikoval Koller filmsko pripoved kot metaforo, ki presega enkratni, posamični tragični dogodek, ne da bi mu obenem jemal to enkratno nezamenljivo prvinso človekovo stisko in bolečino.

V revni vasi jugovzhodne Turčije, kamor prihajajo prelepe razglednice »švicarskega raja«, sanjari oče osmih otrok o boljšem življenju v tujih krajih. Misel na odhod ga iz dneva v dan bolj obsega, saj je sit garanja na skopi zemlji. Dvomi, s katerimi ga obsipa žena, ga ne omajajo in svarila starega, modrega očeta ga ne odvrnejo od na-

mere, da ne bi prodal zemlje in se z ženo in enim od otrok – najbolj bistrim, živahnim sinom ne bi odpravil na pot v obljubljeno deželo. Pot upanja pa je že od vsega začetka pot razočaranj in ponižanj. Ljudje, ki organizirajo takšna preseljevanja so brezvestni dobičkarji: kljub temu, da vedo, v kakšno tveganje spravljajo ljudi brez pravih dokumentov in dovoljenj za bivanje v tuji državi, družino na napornem, ilegalnem potovanju od Izmirja preko Italije oberejo do zadnjega beliča. Na zadnji postaji se znajde turška družina v skupini utrjenih in razočaranih sotrpinov, s katerimi poskuša sredi zasneženih gora, v neurju in temi prestopiti mejo. Dolga in naporna pot se izteče v tragični finale, dečkova smrt pa postane simbolna: koliko nemirnih in upajočih ljudi je poginilo v svet želja po boljšem življenju, ne da bi se zavedali, da je lahko tujina prav tako neprijazna in neusmiljena kot revščina, ki jim je vladala doma.

22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.50 Kronika, kanadska poljudnoznanstvena serija /11/26/

V enajsti oddaji se bodo zvrstili naslednji prispevki: Akcije organizacije Greenpeace, da bi preprečili lov na tujenje; Pomembni trenutki v življenju državnika Gamala Abdela Naserja – zmaga v suezski krizi, zveza s Srbijo in Jugoslavijo ter vloga v šestdnevni vojni leta 1967; Pojav komercialne televizije v ZDA – njen vpliv na svet zabave ter na gledalce; Leta 1940 so spori med muslimani in hindujci pripeljali do rojstva nove države Pakistan, ki je postala domovina muslimanov; Ustanovitve organizacije Amnesty international leta 1961, njeni cilji in dejavnost ter Nobelova nagrada za mir leta 1977.

23.25 Sova, Nenadni uspehi, ameriška nanizanka, 6/19, Gabrielov ogenj, 5. epizoda, ameriške nanizanke

SLOVENIJA 2

16.05 Osmi dan, ponovitev
16.55 Sova, ponovitev
18.25 Regionalni program – Mari-bor, slovenska kronika
19.30 TV dnevnik ORF
20.00 Športna sredi

KOPER

13.00 Ryan – soap opera
13.20 Agencija Rockford – serijski film
14.15 Rumeni kanarček – ameriška kriminalka, 1963
16.00 Oresedici – tv novice
16.05 Čarobna svetilka – otroški program, Prosim, ne jejte marjetic – serijski film, Čudežni svet gospoda Monroa – serijski film
17.00 Euroasia Express: Z vlakom od Moskve do Hongkonga – 1. del
18.00 Slovenska kronika – informativna oddaja
18.10 Studio 2
19.00 Vsdanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Agencija Rockford – serijski film
20.35 Kramljanja – v studiu Tati-ana Juratovec
21.05 Sever vzhod – aktualne oddaje
22.15 Vsdanes – tv dnevnik

22.25 Sodobna umetnost – dokumentarna oddaja
23.00 Sovraštvo na meji – španski western, 1966

HTV 1

6.40 Test, 6.55 Pregled programa, 6.59 Dobro jutro, Hrvaška, 9.00 »Batman« – otroška serija – ponovitev, 9.25 Risanka, 9.35 »He-Man in godpodarji vesolja« – risana serija, 10.00 Poročila, 10.05 TV šola, 11.05 Jutrofon, 11.35 Gospod Bean – ponovitev, 12.00 Točno opoldne, 13.00 Slika na sliko – ponovitev, 13.45 Poročila, 13.50 »The Gavy Train« – serijski film, 14.40 Danes smo z vami: UNPROFOR, 15.05 Šolski program, 15.35 Malavizija: »Superbabica« – otroška serija, 17.0 Hrvaška spominska knjiga: A. G. Matoš, 17.30 Gremo naprej, 18.30 Santa Barbara, 19.30 Dnevnik I, 20.05 »Danton« – poljsko-francoski igrani film, 22.20 V obnovi Hrvaške, 22.50 Dnevnik II, 23.10 Slika na sliko, 23.55 Poročila v nemščini, 00.00 Poročila v angleščini, 00.05 Horoskop, 00.10 Poročila, 00.25 Animavizija, 02.25 Poročila.

HTV 2

13.30 Test, 13.45 Napoved programa, 13.50 Videostrani, 14.00 »Kaj se dogaja z mano?« – mladinski program, 15.00 Animavizija, 18.00 Rokomet: Prvenstvo Hrvaške, 19.20 Meteor-izložba, 19.30 Dnevnik, 20.05 »Doseči nebo« – dokumentarna serija, 21.00 Avstralija, prikloni se, 21.35 »The Gravy Train« – serijski film, 22.30 »Novopečeni princ od Bel-Aira« – humoristična serija, 22.55 Metal-mania, 23.55 Videostrani.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki; 9.05 Tri dame; 9.30 Francoščina; 10.00 Šolska TV; 10.30 Perry Mason; 12.10 Poročila; 13.00 Čas v sliki; 13.35 Številčna družina; 14.00 Batman; 14.50 Povabljeni k mizi; 15.00 Jaz in ti; 15.05 Niklaas iz Flandrije; 15.30 Pomoč, pošast; 15.55 Natančno pogled; 16.05 Moja družina in druge živali; 16.30 Heureka; 17.10 Wurlitzer; 18.00 Čas v sliki; 18.05 Me žene; 18.30 beteči zdravniki; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Sport; 20.15 Vedno kolesarji; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Model in vohun; 22.50 Prepuščen hudiču; 0.25 Petrocelli; 1.10 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme; 16.55 Leksikon umetnikov; 17.00 Foto panorama; 17.30 Ljudje in zemlja; 18.00 Tri dame; 18.30 Mmrarjoci lev; 19.00 Zvezna država danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kultura; 20.15 Argumenti; 21.00 Ars elektronika; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Sport; 23.30 Nagrada Ingeborg Bachmann 92; 0.00 Čas v sliki.

MADŽARSKA 1

5.45 – Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 – Sezamova ulica, za otroke; 9.35 – Hčer kanade, kanadska serija; 10.30 – Serijski film, pon.; 10.55 – Letni kolobarji, program za upokojece; 17.00 – Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 17.10 – Kupil bom to žensko, mehiška serija; 17.35 – Superkongres Rim '92; 18.15 – Koledar 1992, magazin; 18.55 – Svet denarja; 19.05 – Dodo-Klub, serija; 19.20 – Za otroke; 20.00 – Dnevnik, telesport; 20.40 – To + ono, zabavni magazin; 21.50 – Novi svet, zunanepolitična kronika; 22.40 – Samo neki gigolo, nemški film; 0.20 – Dnevnik; 0.25 – Financial Times za Vzhodno Evropo; 0.50 – Dnevnik ZDF.

MADŽARSKA 2

16.55 – Danes popoldne, magazin; 17.45 – Regionalni dnevnik; 18.00 – Dnevnik in vremenska napoved; 18.18 – Za otroke; 18.42 – Zelena točka, rekreacijski šport; 19.05 – V glavni vlogi Edit Domjari; Shakespeare: Sen kresne noči, igra v dveh delih, posnetek gledališke predstave; 21.35 – Odšel iz Nyrpazona; 22.00 – Večerni saldo; 22.25 – Pred koncem dneva; 20.50 – Prepovedani filmi: Razstreljena nedelja, češki film.

JASTREBI NE UBOGAJO PREDSEDNIKA

NEMOČNI ŠEVARDNADZE

Gruzinski vojaški krogi se ne ozirajo kaj dosti na predsednika začasnega državnega sveta Eduarda Ševardnadzeja. Četudi je le-ta konec prejšnjega tedna osebno prišel v Chinvali in s predstavniki uporniške Južne Osetije sklenil premirje, je gruzinska vojska takoj zatem krenila v novo ofenzivo, s katero je hotela vojaško pokoriti Chinvali, ki ga že nekaj časa oblega in obstreljuje z vsemi vrstami artiljerije.

Za tem ponovnim napadom Gruzije na Južno Osetijo verjetno stoji član državnega sveta Gruzije in vojaški minister. Titovani, ki je ob novici, da je Ševardnadze sklenil premirje, po televiziji izjavil, da je edina pravilna rešitev spora oborožen napad na Južno Osetijo in likvidacija nasprotnika. Opazovalci pojasnjujejo njegovo izjavo kot namero gruzijskih jastrebov, ki se želijo rešiti Ševardnadzevega političnega patronata. Pri tem je potrebno omeniti, da predsednikova priljubljenost med Gruzinci vse bolj narašča in bi lahko jeseni na parlamentarnih in predsedniških volitvah zmagal.

Vse pogostejše se sliši, da je vojaški vrh, ki je strmoglavil bivšega predsednika, poklical nekdanjega sovjetskega zunanjega ministra le zato, da bi ta s svojo veliko avtoriteto zajamčil mednarodno priznanje države. To nalogo je izpolnil, Gruzija je po njegovem prihodu v Tbilisi mednarodno priznana, ob nedavnem obisku Jamesa Bakerja, so veleposlaništvo odprle tudi ZDA.

Ševardnadze je pred kratkim svoje jastrebe in ljudstvo javno opozoril na možnost rusko-gruzijske vojne, če bi Gruzija nadaljevala ofenzivo proti Južni Osetiji. Njegovo opozorilo ni brez osnove. Južna in Severna Osetija sta že zahtevali pomoč od ruske vlade, pa tudi ruski predsednik Jelcin je resno opozoril sprte strani, naj čimprej rešijo svoj spor po mirni poti.

Zaradi napadov Gruzije na Južno Osetijo je Severna Osetija, ki je v sestavu Ruske Federacije, že pred dnevi zaprla plinovod proti Gruziji, kar je prizadelo tudi Armenijo, ki se po istem plinovodu oskrbuje s plinom.

V sredo je bilo premirje prekinjeno tudi v Moldaviji. Zdržalo ni dlje kot samo en dan, oziroma takrat, ko so pridjepravski poslanci sodelovali pri zasedanju moldavskega parlamenta. Ti delegati so v Kišinevu zahtevali, naj se Moldavija konstituirata kot federacija, s čimer pa se moldovski predsednik Snegur ni strinjal, zato so že naslednji dan topovi z obeh strani reke Dnjeper ponovno spregovorili.

Za ponovno kršitev premirja je Snegur obtožil ruskega zunanjega ministra Andreja Kozirjeva, ki naj bi s svojo zadnjo izjavo pariškemu »Le Mondu«, v kateri trdi, da so želje Kišineva, da se Moldavija konstituirata kot unitarna država, nerealne, ohrabil pridneprovske separatiste.

JAPONSKI AVTOMOBILI NA VODNI POGON

Japonska, vodeča svetovna proizvajalka avtomobilov in elektronskih proizvodov za široko potrošnjo, že prevzema vodstvo tudi v proizvodnji tehnologije, ki ne onesnažuje okolja. Na sejmu ekološke tehnologije »Eco Brazil« v Sao Paulu, ki je bila glavna spremljevalna manifestacija svetovnega ekološkega srečanja, je Japonska predstavila celo vrsto zanimivih ekoloških izumov, vključno s klimatskimi napravami na sončno energijo in avtomobilom, ki ga poganja voda namesto bencina.

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) smatra, da je Japonska že sedaj daleč pred vsemi v osvajanju tržišča ekološke tehnologije, ki bo do leta 2000 vredno več kot 300 milijard ameriških dolarjev.

Japonska razen vlaganja v razvoj ekološke tehnologije finančno pomaga državam v razvoju in vanje prenaša ekološko tehnologijo. Nekateri sicer smatrajo, da se pozikusa na ta način odkupiti za svoj veliki zunanjetrgovin-

ski presežek, vendar japonski voditelji odločno zanikajo takšne trditve.

DIVJI KONJI

Przewalskijev konj, ki je dobil ime po ruskem polkovniku, ta je v prejšnjem stoletju prvič poročal o tej živali je pravi divji konj, ki je že skoraj izumrl. Vendar pa kaže, da se mu je le uspelo rešiti usode, ki je doletela mnoge druge živalske vrste, za katere vemo le še iz starih zapisov.

Domovina divjega konja prostrane mongolske stepe, kjer je stoletja živel. Na žalost pa se je v tem stoletju njihovo število skrčilo na vsa nekaj posameznih živali. Leta 1947 so ujeli zadnjega divjega konja, ki je bil še na prostosti in ga odpeljali v rezervat v Ukrajini. Od takrat dalje so divji konji živeli le še v živalskih vrtovih, kjer pa so se na novo okolje hitro privadili, saj se je v ži-

valskih vrtovih doslej skotilo skoraj tisoč divjih konj.

Strokovnjaki menijo, da je potrebno tega edinstvenega konja vrniti v njegovo pravo okolje in na svobodo.

Zato bodo prihodnje leto spustili prvo čredo divjih konj v mongolske stepe.

Ta konj se genetsko loči od domačih konj in tudi od neudomačenih, kot so mustangi, saj ima 66 kromosomov, ostale vrste pa 64.

MUSSOLINIJEVA VNUKINJA

Vnukinja italijanskega diktatorja Benita Mussolinija je obtožila časopis za moške, ki pravi, da je snemala pornografski film.

Alessandra Mussolini je izjavila novinarjem, kako je naslov na prvi strani časopisa Playmen napovedal, da ona igra v porno filmu, ki so ga

prodajali poleg časopisa.

Alessandra, bivša igralka, je rekla, da bo, če dobi odškodnino, dala denar sirotam v Napoliju, mestu, ki jo je izbralo za poslanko v parlamentu. Njeni odvetniki so zahtevali od sodišča, da ukaže policiji, naj zapleni vse primerke tega »umazanega« časopisa.

MARIA SARA BOURSEILLER V TOREADORSKI ARENI LEPOTICA IN ZVER

Tudi bikoborba v toreadorski areni ni več zgolj moški šport. Mednje je z vso gracioznostjo in silovitostjo vstopila osemindvajsetletna Parižanka Maria Sara Bourseiller na svojem toreadorskem konju.

Valencia, Sevilla, Madrid – mesta, kjer so biki plesali po elegantnem taktu Joselita, Belmontea in velikega Cordobesa, publika danes vzklika ob smrtonosnem plesu baleta za dve živali in eno žensko. Gledalci, ki do zvezdnega neba povzdigujejo Mario Sara Bourseiller, 28 letno Francozinjo padajo v trans rituala prepletenega z modernim slogom koride.

Nad njo so navdušeni tako kritiki kot strastni toreadorski navijači. Ob šokiranih turistih se na arenah koride zbira tudi vsa španska in druga družbena smetana, ki je v borbi z biki odkrila nekaj poetičnega. Obisk koride je postal prestižni pojem vsakega intelektualca, ki svoje navdušenje opisujejo v verzih Hemingwaya in vidijo lepoto v erotiki borbe med žensko in zverjo.

Lepotica in zver, erotika in smrt so toliko navdušujoči, da korido povzdigujejo kot nacionalni šport. Televizijski program Canal Plus redno prenaša v živo in tudi »levi« Liberation plačuje športnega novinarja komentatorja.

Zakaj ravno korido

Kaj je bilo tako odločilnega, da se je odločila Maria Sara ravno za korido? Prišla je iz pariške 8. avenije, kjer je oboževala kino in se bala konjev, vse dokler ni kot petnajstletna deklica videla prvič korido v živo v Camargueu.

Prebirala je knjige in vse kar je bilo napisano o biki, bikoborbah. Z zanosom in mističnim navdušenjem je ljubila vse, kar je bilo blizu toreadorski areni, njen prah,

živali in vonj po krvi, dokler ni prebrala, da je nekoč živel Peruanka Conchita Cintron – bikoborka.

Leto dni po velikem duhovnem preobratu je spoznala Simona Casa, organizatorja borb in enega od najboljših poznavalcev scen. Simon je danes direktor arene v Nimesu in Marin življenjski sopotnik.

Njegova ideja je bila, da gre na šolanje v Španijo k velikemu Alvaru Domecqu. Kmalu so sledile prve koride po Španiji, Portugalski, Kolumbiji, Venezueli, ... 29. junija 1991 so sanje postale resničnost. V prepolni areni Nimesa je bila sprejeta v društvo profesionalcev. Na svečani predstavitvi se je pojavila celo veličastna Conchita Cintron.

Profesionalka

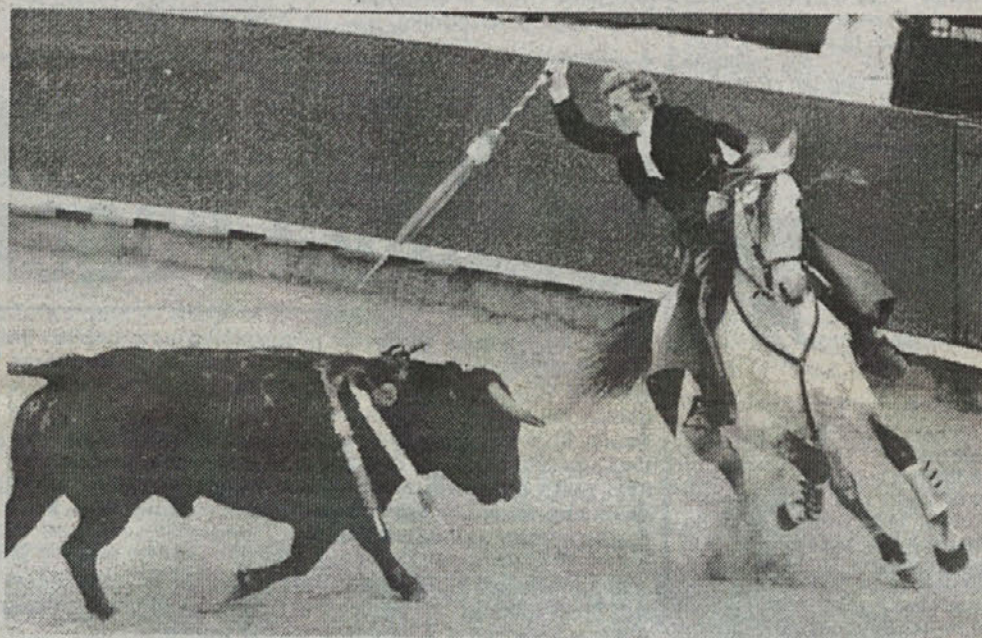
Krhka plavolaska dobiva za nastop od 8.000 do 30.000 nemških mark. Čeprav se morda na prvi pogled vsota zdi velika, toreadorka porabi mnogo denarja za pravi mali potujoči cirkus s tremi transporterji, desetimi zaposlenimi in 14 konji. Letno ima do petdeset nastopov. Vsekakor pa je Maria Sara danes že donosen marketinški simbol in nova zvezda koride, ima pet butikov za usnjene izdelke domače obrti.

Čudežna zgodba še vedno ne razkriva, zakaj se je mlada Parižanka odločila za bikoborbo, kaj jo je privleklo v areno, kjer kraljujeta smrt in kjer uspeh pomeni ubijanje. To, kar je videla v areni Camarquee, ni bil noben teaterski show ali privid. Kri je bila prava, in strah in bolečine kot tudi nevarnost in triumf. Vse to so velike stvari, ki so za deklico z asfalta po-

stale stvarnost, kajti kot pravi Hemingway: »Kdor ubije bika, ubije smrt.«

V tem moškem kraljestvu igre s smrtjo želi biti Maria Sara žensvena, odločna in graciozna. Pazljivo se je odrekla vlogi napadalke, ki se besnim zverem postavlja nasproti na lastnih nogah. Kajti kdor se biku napoti nasproti na lastnih nogah, lahko to samo naredi kot moški. Namesto da bi postala možača, je raje izbrala konja in z njegovo pomočjo opravi z vso tisto moško silovitostjo, ki jo ima konj kot njen zaveznik. On je prav tako tudi svojevrsten ščit telesa ženske. Kajti smrt moškega toreadorja pod bikovimi rogovi je lahko junaška, toda v deželah, kjer se korida še vedno poveljuje, je trebih žene svetinja.

priredila: Janja Krajnc

Biku je gotovo vseeno, ali ga zabode ženska toreadorka ali moški.

TOSKAN VARUJE SKRIVNOSTI

Novi ameriški kralj M. A. C. (Make-Up Art Cosmetics) je Frank Toskan, devetintridesetletni Kanadčan iz Toronta, ki je v njujorškem Greenwich Villageu odprl make-up trgovino z vsemi potrebnimi pomagali, vključno z nasveti za profesionalne šminkerje.

Toskan trdi, kako njegovi zidovi varujejo vse skrivnosti. Velikokrat se namreč slavni ljudje pridejo posvetovati k njemu. Kljub temu je odkril, da se Madonna ne odreče svoji rdeči šminki za ustnice, ki jo je Toskan posebej kreiral za njeno Blond Ambition turnejo.

Ko je Lady Di pripravljala

make-up za fotografiranje za službeni portret v londonski Nacionalni galeriji portretov, jo je tako navdušilo Toskanjev Taupe Matte senčilo za oči, da ji ga je le-ta podaril.

»Zame to ni le golo šminiranje, ampak kreacija z mnogo možnostmi, kot neka vr-

sta dobrega kuhanja,« pravi Toskan. Njegove najnovejše kreacije so inspirirane z barvami iz serije »Zvezdne steze« in so že naletele na navdušenje znanih, posebno top-modela Naomi Campbell.

Cene osnovnih M. A. C.

proizvodov so solidne in niso nikakršna skrivnost: 9 dolarjev je treba odšteti za šminko ali barvico za oči, 18 dolarjev je potrebno odšteti za puder. Pocen, ni kaj! Proizvode je mogoče kupiti v 80 trgovinah po vsej Ameriki.

PRVA OBLETNICA

Kyle Minoque in njen fant Zane O'Donnell sta nedavno proslavila prvo obletnico njune ljubezenske zveze. Triindvajsetletna pevka je spoznala šestindvajsetletni foto-model, ko ji je nekā agencija poslala kandidate za snemanje video spota »What Do I Have To Do«. Kyle in Zane sta se sprijateljila in kaj hitro zaljubila. Ona trdi, da je on edini pravi moški v njenem življenju. Obletnico ljubezni sta proslavila, kje drugje kot, v Parizu!

VSE JE ROCK'N'ROLL

Oseminštiridesetletna rock-ikona Mick Jagger igra glavno vlogo v filmu »Freejack«. To je njegova največja vloga do sedaj, ker pa je z uspehom zadovoljen, je najavil še nove.

Kmalu bo postal dedek, saj bo njegova hči Jade rodila. Ker je pred kratkim tudi sam postal očka, so mu postavili vprašanje, kako se bo znašel v dvojni vlogi očeta in dedka. »To vse je rock'n'roll,« je odgovoril.

TRACY LORDS

Nora Louise Kuzma je rojena petnajst let prej kot Tracy Lords (7. maja 1968). Ko je začela snemati porniče, je bila stara 15 let in takrat si je spremenila ime v Tracy Lords.

Tracy je uspela osvojiti image »pridne punčke«, ki podnevi pridno študira, in »poredne punčke«, ki ponoči snema porno filme za vse generacije. Kasneje je nastopala tudi v drugačnih filmih, kot je »Cry baby«, ampak to ni zmedlo njene publike, ampak njo samo.

»Želela bi vam povedati resnico, ampak včasih se mi zdi to nemogoče. Kajti če povem resnično zgodbo o Tracy Lords, ljudje ne bodo verjeli, ampak mi bodo obrnili hrbet, razočarani in osupli.

TREZNI PATRICK SWAYZE

Patrick Swayze je nedavno pred televizijskimi kamerami priznal, da se je zdravil in ozdravil alkoholizma, s katerim je začel po smrti svojega očeta in zato, ker ni prenesel toliko slave po uspehu filma »Umazani ples«.

»JURETOVA ŠKRINJA«

SVETI VID JE ČEŠENJ SIT

Vid je kar zanimiv patron, čeprav je na Slovenskem le kakšnih 500 Vidov vseh injskih oblik in čez 7000 Vid, za slednje ima gotovo več zaslug Prešernova »Lepa Vida« kot pa svetnik sam. Nad 20 farnih in okoli 25 podružničnih cerkev mu je v Sloveniji posvečenih, največ na Kranjskem. Vidovo velja za začetek kmečkega poletja, ko mora biti krompir obsut, zelje pa posajeno. Bržkone je tako, kot poje pesem;

Prišel bo sveti Vid, češnje zoriijo.

Fantje po travnikih travco kosijo, kar velja bolj za hladne in višje ležeče predele, kjer se košnja zakasni zaradi počasnejše rasti. Kar zadeva češnje, so navadno ob njegovem godu zrele. Seveda so imenitne, ker so poleg jagod prvi sadež. Sveti Vid ima obilo pregovorov in rekov večji del vezanih za vreme, kot:

Bolj kot turške vojske, boj se sv. Vida rose in: če se o Vidu megla visoko drži, umira gospoda, če nizko, potem kmetje. Oboje opozarja, da rosa v tem času za žito ni dobra, iz rose se, kot vemo, kuha megla. Svojevrsen pomen pa ima rek, »da se o svetem Vidi pri marsikomu skozi treh vidih«, ker so pač spraznili kašče, do žetve pa je še cel mesec. Sploh vsi vremenski pregovori, ki omenjajo sv. Vida, svarijo pred dežjem, meglo in roso.

Vida, ki ga v pratikah in

cerkvenih podobah upodobljajo v kotlu na ognjem, gotovo vsak prišteva med mučence, kar je tudi bil, le da ga mučenje ni ugonobilo in je umrl naravne smrti. Tudi zaradi te legende je zanimiv svetnik. Za patrona in zavetnika so ga imeli lekarnarji in kotlarji, mutci in gluhi in odrski igralci. Priporočali so se mu pri bolezni »svetega Vida ples«, pri otroškem frasu, padavici, ker da je ozdravil Dioklecianovega sina živčne bolezni. Zaradi besede Vid, ki hkrati pomeni enega od čutil, je dobil še eno »zadolžitve«, kot Lucija je priprošnjak za oči.

»Svetega Vida ples« je živčna bolezen, ki povzroča pri bolniku nekontrolirane gibe, podobne plesnim kretanjem.

Ker je nanese, da sta omenjena prav Vid in Lucija, še to: Vidovo so imeli ljudje, ki niso merili dolžine dneva z instrumenti sodobne astronomske znanosti, za poletni, Lucijo pa za zimski solsticij. Primož Trubar, ki je živel pred letom 1582, ko je papež Gregor XII. reformiral koledar, je namreč zapisal: Šentvid ima dan nerdaši, Lucijo pa ner ta krajsi. Vida je papež Gregor prestavil za nekaj dni od kresa nazaj, prav tako se je zgodilo z Lucijo, ki je bila po julijemskem koledarju na najkrajši dan. Tako so kmetje trmasto ostajali pri starem. A kaj bi dlakocepili, saj je Vid za astronomski solsticij prazgoden za eno, Lucija pa za dve minuti.

V hribih se je košnja včasih začela o svetem Vidu. Tle kosci na posnetku so s Šmilkavža pri Laškem.

So pa bile za Vidovo tudi krajevne posebnosti. V Prekmurju je bil posebej v časteh in so prirejali proščenja na njegov god. Ker je blizu Vidovega polna luna, se prilega rek iz Motnika, da se »o svetem Vidi noč no dan vidi«. V krajih z vinogradi opazujejo trte; če so pred Vidom grozdki odcveteli, se ljudje lahko dobrega vina veselijo.

Prav posebno navado so imeli na Bizeljskem. Iz češenj so naredili velik zvon in ga obesili na Vidovo nedeljo nad oltar. Tega so po maši zlicitali, izkupiček so dobili cerkveni pevci.

Če se bo kdo spomnil na »vidov dan«, ki so ga kot praznik hoteli uveljaviti v kraljevini Jugoslavije kot dan sprejema prve ustave SHS, se kar nekaj pomiri. To je bi-

lo 28. junija 1921 in sicer na pravoslavni Vidov dan.

Pred Vidom je še en pomemben godovnik – Anton. Rečejo mu tudi Anton »solatjek«. Anton Padovanski je bil pokopan v mogočni cerkvi v Padovi. Ta pa ni zelo daleč od naše zahodne meje, zato so Slovenci kar množično romali tja. Močno so verjeli in še verjamejo v njegovo čudodelnost. Sprva so si ga za zavetnika izbrali vojaki, zdaj pa si z januarskim Antonom Pušcavnikom deli »prilizovanje« deklet, ki bi rade, da bi jim poskrbel moža, a tudi molitev žensk, ki bi svoje nezveste dedce rade obdržale.

Antonov-svetnikov je na seznamu kar devet, vendar najbolj priljubljena sta »solatjek« in »kračjek«. Vsi Antoni skupaj imajo med Slovenci blizu 50.000 krščencev, čez 16.000 pa je Tonček. Med 100 najpogostejšimi imeni pri Slovencih so Tončki in Tončke na četrtem mestu.

SIMON AŠIČ
POMOČ IZ
DOMAČE
LEKARNE

Astma (naduha)

Splošni nasveti: Izogibajmo se vdihavanja kemikalij, barv lakov ter prahu, dima in kajenja. Ne pijmo mrzlih pijač. Namesto limone uporabljamo jabolčni kis.

Zdravljenje: 1. Čaji: (v čajnih mešanicah): gabez, jetičnik, kamilica, kopriva, lapuh, lučnik, majaron, materina dušica, pelin, pljučnik, preslica, repuh, trpotec, zlata rozga, žajbel – čistijo dihalo. Dalje: oves skuhamo v pol litra vode dodamo malo jabolčnega kisa in z medom osladkano pijemo na tešče. Smrekove vejice (spomladi naberejo, zrežemo kuhamo počasi vsaj eno uro, dodamo med in potem večkrat na dan vzamemo po eno čajno žličko).

2. Izvlečki: repuh.

3. Jedi: a) hren: naribamo in vsak večer vzamemo po eno žličko; b) kamilica: dve pesti sveže kamilice sesekljamo zmešamo z raztepenim jajcem, ocvremo na olju in potegnemo s kruhom. Pijemo tudi kamilični čaj; c) kisl mleko ali jogurt: dvakrat na dan po pol litra; d) med, kurjo mast in nariban hren dobro zmešamo in nato večkrat na dan vzamemo po eno žlico, pri napadih pa še več; e) žvečim: čebulno satje; f) žvečimo korenine gabeza;

4. Obkladki: z ilovico, kisom, listi zelja, skuto.

5. Pripravki: a) s kisom: česen, limono, meto in žajbelj skupaj kuhamo v enem litru vode. Dodamo en dcl jabolčnega kisa. Precedimo in pijemo dve skodelici na dan. Ali: hren narežemo na kolobarčke, jih zalijemo z jabolčnim kisom, da se zmehčajo, in skuhamo. Nato odcedimo, dodamo tekočini med in kuhamo do gostote. Spravimo v steklenice. Jemo zjutraj in zvečer po eno žlico; b) z medom: čebulo, česen ali janež prevremo z medom in jemljemo čez dan po žličkah. Ali: zarumenimo 20 dkg sladkorja, dodamo šest žlic medu in primešamo sesekljani srednje veliki čebuli. Dodamo en liter vode. V odprti posodi to vre toliko časa, da povre polovica tekočine. Precedimo, spravimo v steklenice in dobro zamašimo. Pijemo trikrat na dan po eno žlico pred jedjo. V času zdravljenja opustimo kajenje; e) z vinom: rožmarin (dve žlici rožmarina namakamo tri dni v enem litru belega vina).

6. Sirupi: trpotec.

7. Sokovi: čebula, lapuh, redkev, trpotec. Trpotčev sok z vinom ali jabolčnim kisom čisti pljuča in ledvice.

8. Sopare: kamilica.

Božjast

Splošni nasveti: varujmo se prehlada, napornega in duševnega in telesnega dela, razburjenja idr. Ne jejmo čebule, fižola, graha, kisljeh jedi, mesa in zelenega sadja, zlasti sliv. Omejimo sol ter se varujmo alkohola.

Zdravljenje: 1. Čaji: dresen, kopriva, lakota, majaron, materina dušica (vse leto dve skodelici na dan, na tri tedne 10 dni presledka), metlika, oves (zjutraj in zvečer eno skodelico), ognjič, omela, plahtica, pušpan (8–10 listkov na eno skodelico vode), ženikelj. Čajne mešanice: brin, ognjič, pelin, plahtica, rožmarin, sporiš, vinska rutica, tavžentroža. Napade blažijo zlasti mešanice: luštrek, majaron, meta, rman, vinska rutica.

2. Izvlečki: repuh.

3. Natiranja: brinovo olje (za olje), sivka (tinktura), terpenin (za senec in pod nosom).

4. Obkladki: z zelnatimi listi (na tilnik in čelo).

5. Praški: dežen, metlika (žličko praška na mlačnem pivu), omela, smrekovi vršički (enoletni posušeni, zmleti – vsako jutro eno žlico na mleku), ženikelj (štirikrat na dan do 2 g praška z medom ali drugo tekočino).

6. Pripravki z medom: sporiš.

Ob napadih bolniku razpremo dlan in prste.

Lišaji

Splošni nasveti: Potrebno je, da dobro prečistimo kri – s čaji in primerni hrano. Varujemo se mesnih, zlasti mastnih jedi.

Zdravljenje: 1. Čaji: brezovi listi, kopriva, lakota, pelin, repinec, smrekovi vršički, sporiš, tavžentroža, trpotec.

2. Izmirvanja, umivanja: kamilični čaj; poparek brinovih vejic, regratovih (posušeni) listov ali poparek repinca; mleko z vodo; švedske kapljice.

3. Kopeli: s poparkom ognjiča, ovsene slame, preslice ali senenega drobirja.

4. Mazanja: česen, kis (šestkrat na dan), poparek ali sol mlečnica, olje ognjiča.

5. Obkladki: s poparkom ognjiča, preslice ali repinca; s svežimi listi trpotca.

6. Praški: zmlete fižolove lušine (lišaj najprej zmavimo z žganjem, nato potresemo nanj prašek, trikrat na dan).

Candy

SERVIS IN TRGOVINA MARIBORSKA 2
SLOVENSKE KONJICE tel. 063/755-207

AKCIJSKA PRODAJA

AKUSTIKA	
BTV GORENJE 56 cm	46.900 SLT
BTV GOLDSTAR 51 cm	38.698 SLT
ELEKTRIČNE ORGLE štiri oktave	11.050 SLT
BELA TEHNIKA	
PRALNI STROJ GORENJE	44.720 SLT
PRALNI STROJ TIP 808	55.800 SLT
SERVIS PRALNIH STROJEV GORENJE, CANDY, INDESIT, NA ZALOGI	
IMAMO CANDY PROGRAM POMIVALNIH, PRALNIH IN PRALNO SUŠILNIH STROJEV.	
PRODAJA REZERVNIH DELOV.	
GARANCIJA ZA PRALNE STROJE DVE LETI, DOSTAVA ZASTONJI	

VSE VEČ
CARSKIH REZOV

Zakaj je med mladimi ženskami vse več zapletenih porodov? Odgovor na to vprašanje prihaja z univerze v Mannheimu, kjer so vitkejšje in večje od tistih v prejšnjih generacijah. Odkril je zaskrbljujoče anatomske razlike.

V skoraj vseh evropskih državah so za pojasnjevanje pojava izvedli potrebne raziskave. Med drugim so zbrali tudi podatke o širini medenice 500 žensk različne starosti od dvajset do osemdeset let. Rezultati nedvomno kažejo, da prihaja do zmanjšanja medenice. Nove generacije žensk imajo vse ožje medenice. Takšna medenica predstavlja oviro za normalni prehod glave novorojenčka, kar delno pojasnjuje več porodov, pri katerih je potreben carski rez.

To spremembo ženske anatomije skušajo razložiti z dvema hipotezama. Po drugi je vzrok sam carski rez. Pogosti carski rezi so po mnenju pristašev te teorije prepričali naravno selekcijo žensk z ozko medenico. Sedaj lahko rojevajo tudi te in tako naslednjim generacijam prenašajo genetsko informacijo o tej anatomske posebnosti, kar se prej ni dogajalo.

Če drži ta hipoteza, za katero strokovnjaki pravijo, da je dokaj verodostojna, bodo v bodočnosti omenjeni pojavi še pogostejši.

J. V.

VAZA IZ SMETI

Na razstavi recikliranih proizvodov v prefekturi Kanagawa blizu Tokia so razstavljene opeke, vaze, podstavki za kozarce, cvetlični lonci in drugi izdelki, ki so jih napravili iz recikliranih smeti.

Japonska, ki se že dolgo bojuje z resnimi ekološkimi problemi, povzročenimi s prenaseljenostjo in hitrim industrijskim razvojem, spada med prve države, ki so pravilno razumele važnost predelave odpadkov za zaščito okolja in varčevanje s surovinami. V tej državi so prvič izdelali reciklažni papir iz različnih odpadkov in lesne celuloze. Zdaj se pionirji ekološke tehnologije iz Yokohame pripravljajo na izdelavo namenskega za papir, ki bo imel vse lastnosti papirja in niti ene njegove sestavine.

Ker se njihov repertoar ne omejuje samo na izdelke vsakodnevnne porabe, so izdelali kamion, ki zbira odsluženi medicinski material, ga sterilizira in predeluje v plastično maso. Čeprav naprava stane 35 milijonov jenov (271 tisoč dolarjev), je tovarna doslej prodala na Japonskem že osem kamionov, ima pa tudi mnogo naročil iz tujine.

Čeprav so postali reciklažni izdelki že zdavnaj standardni del pondube razvitih držav, zavira njihovo nadaljnje širjenje relativno visoka cena izdelave in premajhna vlaganja v nadaljnje raziskave.

Od kongresa Združenih narodov o Zemlji pričakujejo odgovor, kako je mogoče izdelovati poceni in ekološko čisto.

MUZIKA JE
BIZNIS

Zdi se, da bo mesec junij najbolj ploden s koncerti v tem letu. Tri svetovno znane bende, vsak v vrhu svoje zvrsti (Public Enemy, Napalm Death, Fugazi) ter mnogo drugih fešt in žurov in koncertov in vsega. Morda je to res dokaz, da se je začelo malce odpirati. In čeprav gre mnogim v nos, da je vse več pravih pijanskih fešt z veliko piva in pop rocka, je več kot na dlani, da so takšne fešte povsem upravičene, saj v nasprotnem primeru ne bi privabile toliko ljudi. In če smo lahko resnično ponosni na 33. Jazz festival, za katerega Brane Rončel meni, da je eden izmed najmočnejših sploh (mimogrede, začne se 30. 6.), bi bilo malce licerno nohati nos nad rockerskimi veselnicami, ki, končno, pomenijo, da se je rock, kakršenkoli naj že bo, prijel tudi pri nas.

Slovenska prva liga pop rock premore sicer kar nekaj bendov, ki osnovno orientacijo bazirajo na pop rocku. V zadnjem času verjetno najbolj profesionalni od vseh, Šank Rock so verjetno prvi zaštekali, da je popoln zvok prvi in osnovni pogoj za dober koncert in so v to zadevščino svojčas temu dejstvu primerno tudi vlagali, kar se jim danes seveda obrestuje. Fušanja si razen Perota Lovšina namreč nihče drug ne more privoščiti. Perotov glas je v slovenskem rocku to kar je planika v evropski botaniki. Če bi poskušal peti drugače, bi najbrž sprožil val negodovanja in petičij med slovenskimi najstniki. Nekaj podobnega bi se pred leti zgo-

dilo, če bi to storil kakšen Miki Šarac. In v tem je na predek.

VIDENO

FUGAZI, JUNKFISH, 10. 6. Velika menza Š. N.

Fugazi so resnično eden izmed tistih velikih hard core bendov, ki že pregovorno uspevajo vzbuditi zanimanje širšega rock občinstva. V prostem prevodu bi to pomenilo, da na njihove koncerte ne hodijo le hardkoraši. Sploh so se na sredinem koncertu uresničile napovedi in predvidevanja. Veliko ljudi, veliko rajanje. Sicer pa bi besedo predvidljivo lahko označili za rdečo nit tega koncerta.

Junkfish so po številnih ugodnih in naklonjenih napovedih povsem ali vsaj v večini razočarali. Če drži, da bi naj vrli Belgijci igrali mešani- co Fugazi hard-corea in Me-at Beat Manifesto housera- pa, smo v Ljubljani imeli priložnost slišati ali nek drug bend, ki se izdaja za Junkfish ali pa so imeli Junkfish slab dan in napačne note. Vse skupaj ni bilo namreč nič podobno napovedanemu, saj gre pri tem bendu očitno za rahlo obsedenost z velikim Henryem R., le da jim manjka tista energija, ki iz navadnega Rollinsa dela velikega Henrya. Ludnica. Če je pod celo sliko pač postavljen rap- core beat je vse skupaj res malce bolj plesno, toda to je tudi vse. Priznam, dobra ideja, toda slaba izvedba. Basta.

Med bendi, ki svojo zrelo glasbo bazirajo na HC koreninah so morda Fugazi še najbolj netipični in sorazmerno temu tudi cenjeni. Njihova originalnost je pravza-

prav tisto, kar je v menzo privleklo takšno število obiskovalcev. Ne pomnim, da bi bila kdaj na kakšnem koncertu takšna savna. Fugazi so odigrali povprečen prerez njihovega opusa in ravno v tem je bil problem sredinega koncerta: predvidljivost. Toda, žal, to ni tista predvidljivost, ki jo poznamo pri bendih, ki ne-bodo-nikoli-razpadli, torej tipa Ramones ali Motorhead, temveč prej spominja na bende, ki postajajo z leti vedno bolj žalostni, da bi na koncu ostali brez vsakršne energije. Dvomim sicer, da bi lan McKaye izgubljal življenjsko energijo, le tisti koncert iz novembra 1990 mi je mnogo bolj pri srcu.

KONCERTI

Še enkrat opozarjamo na dva koncerta, ki se bosta zgodila v tem tednu. **NAPALM DEATH**, ki bodo za-

gali 17. 6. v Hali Tivoli in **PUBLIC ENEMY**, ki bodo dan kasneje zbombardirali Križanke.

V sredo, 17. 6. bo za ljubitelje jazz in bolj umirjenih zadev kot so Napalm Death, koncert skupine **FREE BLUES BAND**. Zasedba deluje

z manjšimi spremembami v postavi že četrto leto, njena glasbena usmeritev pa teži k svobodni improvizaciji ob hkratni povsem poljubni uporabi različnih popularnih glasbenih odlik kot so blues, jazz, rock'n'roll, funk in podobno. V njihovem nastopu,

ki bo v ljubljanskem Klubu K4 bodo predstavili nov bluesatorij **APOKALIPSA**, ki temelji na t.i. »Balkan-rocku«.

V torek 23. 6. pa se bodo vsi techno manijaki lahko v K4 naplesali do zadnjega »Red Bull« atoma energije, saj se ima zgoditi **SUMMER OF LOVE '92 techno festival**. V petek, 19. 6. in soboto, 20. 6. bo v Žalcu veliki festival akustične glasbe. V petek bodo od 17. ure naprej nastopali: **VITALIJ OSMAC-KO & SAŠA OLENJUK, PIŠČACI, KURJA KOŽA, ILEX, BEDRAČ & GUSTL & BOB-BY TRIO**, v soboto pa bodo v Hmezdovi dvorani za simbolično vstopnino godli: **DRAGO MLINAREC, JANI KOVAČIČ, BOJAN DROBEŽ, TANTADRUJ, LETEČA PO-TEPUHA, DUMA in JANEZ VOVK**.

TREND

Biti pravi rocker.

NOVICE

Številnim fanom večno neprehvaljenih **U2** je sicer kaj malo mar, od kod jim ideja za **ZOO TV**, toda ameriški umetnici Jenny Holzer je po lastni pripovedi zavrela kri, ko je ugotovila, da je večina vizualnega materiala »direktna kraja njenega dela«. Zgodba je pravzaprav dokaj preprosta. Umetniški direktor **ZOO TV** turneje je namreč Mark Pelling-ton, ki bi naj v preteklosti karseda veliko sodeloval s Holzerjevo. Na obtožbo o kraji pa je vrli možak odgovoril, da »v današnji pop kulturi vsakdo vpliva na vsakogar«. Možak ima sicer prav, toda tista stara o čistih računih in dobrih prijateljih velja še posebej, kadar so na računih petcifrne številke. Paul McGuinness, menedžer skupine pa je vsled obtožbe izjavil, da »meni, da Holzerjeva le želi vzbuditi pozornost in da ima uporaba teksta in umetnosti dolgo zgodovino.« Hkrati je še dodal, da sicer ne bi niti odgovoril na obtožbe, toda to je »enostavno moral storiti, preden si ženska odreže uho in nam ga pošlje po pošti«.

NIRVANA imajo spet probleme. Je že tako, da veliko denarja prinese tudi veliko problemov. To-

krat sta se jim na grbo obesila britanska psihodelika, ki sta od leta 1967 delovala pod imenom **Nirvana**. Fanta, pardon, ateja trdita, da je njuna 25-letna kariera splavala po vodi, saj zaradi ogromne popularnosti »Beatlesov iz 90« ne bosta nikdar več mogla uporabljati njune imena. Povrh vsega trdita, da nimata druge izbire in da se naj Kurt Cobain in družba odločijo spremeniti ime, ali pa pristanejo na »nekakšen sporazum«. Koliko bo sporazum težak, še nista izdala. Hkrati sta britanska Nirvanista ponovno izdala album iz leta 1972 z naslovom »Songs Of Love And Praise«. Nekteri pa res znajo.

Se morda spominjate, kakšne težave sta imela **KLF** z nekdanjimi sodelavci, ki so si prilaščali njuno ime? In to je bilo še v času, ko je duo obstajal. Odkar pa sta Drummond in Cavity seznanil jav-

nost, da ne bosta več delovala v tej zasedbi, se je število goljufov še povečalo. Največ je te dni slišati o Wandi D, ki je prej pela pri **KLF**. Sicer pa je v zadnjem času kar nekaj skrivnostnih in podjetnih šarlatanov prevzelo ime **KLF** in se odpravilo na turnejo. Če boste torej kje prebrali, da bo »naslednjo nedeljo v zadržnem domu ob 16. uri nastopila angleška disko skupina **KLF**«, raje dobro premislite, kje boste preživeli tisto popoldne.

LOLLAPALOOZA II, največji alterantivni festival v ZDA in tudi sploh bo predstavil med drugimi tudi: **RED HOT CHILI PEPPERS, MINISTRY, ICE CUBE, LUSH in SOUNDGARDEN**.

SOUNDGARDEN, ki se trenutno nahajajo na turneji kot predskupina edini in najboljšim bendom: **Guns** (Jasno), bodo izdali single z naslovom »Rusty Cage«. Singl bo, oziroma je morda že izšel in to v omejeni nakladi.

Zavod športno rekreacijski center
»Golovec« p.o. Celje

»ŽIV-ŽAV« ZA OTROKE, MLADINO
IN ODRASLE

POZDRAV POLETJU

V soboto, 20. 6. 92, ob 15. do 24. na zunanjih objektih
»Golovec« – v slučaju dežja v dvorani »D«

ZABAVALI VAS BODO:

- ansambel »CMOK«
- čarovnik
- Studio za ples »IGEN«
- Plesna skupina »NERO«
- Plesna skupina »ŠUM«
- Likovni kotichek
- Lepotilni kotichek
- Filmski kotichek
- Lutkovni kotichek
- Plesni kotichek
- Srečolov

ŠPORTNE AKTIVNOSTI:

Tenis, namizni tenis, badminton, košarka, rokomet, nogomet, kotalkanje, odbojka

Od 20. do 24. ure zabava z plesom, družabne igre in gostinska ponudba.

VSTOP PROST!

LESTVE

ZDA (Billboard) – albumi

1. KRIS KROSS – Totally Crossed Out
2. DEF LEPPARD – Adrenalize
3. RED HOT CHILI PEPPERS – Blood Sugar
4. GARTH BROOKS – Ropin' The Wind
5. QUEEN – Classic Queen
6. GARTH BROOKS – No Fences
7. THE CURE – Wish
8. NIRVANA – Nevermind
9. WYNNONNA – Wynonna
10. ZZ TOP – Greatest Hits

Velika Britanija (NME) – albumi

1. IRON MAIDEN – Fear Of The Dark
2. THE BLACK CROWES – The Southern Harmony And Musical Companion
3. SIMPLY RED – Stars
4. RIGHT SAID FRED – Up
5. SQUEEZE – Greatest Hits
6. SHAKESPEARS SISTERS – Hormonally Yours
7. CARTER USM – 1992 The Love Album
8. ANNIE LENNOX – Diva
9. ZZ TOP – Greatest Hits
10. ALEXANDER O'NEAL – This Thing Called Love

Velika Britanija (NME) – neodvisni albumi

1. PJ HARVEY – Dry
2. LEVITATION – Need For Not
3. RAZLIČNI – Virus 100
4. SUPERCHUNK – Tossing Seeds
5. PAVEMENT – Slanted & Enchanted
6. NICK CAVE – Henry's Dream
7. SPIRITUALIZED – Lazer Guided Melodies
8. OZRIC TENTACLES – Underslunky
9. NIRVANA – Bleach
10. SHUDDER TO THINK – Get Your Goat

Velika Britanija (NME) – klub-ska glasba

1. CARTER USM – The Only Living Boy In New Cross
2. THE CURE – Friday I'm In Love
3. L7 – Pretend We're Dead
4. SISTERS OF MERCY – Temple Of Love
5. PJ HARVEY – Sheela-Na-Gig
6. FLOWERED UP – We-ekender
7. THE LEVELLERS – 15 Years
8. NIRVANA – Come As You Are
9. EMF – Unexplained EP
10. RIDE – Twisterella

Slovenija – Vibratorjeva lestvica Koroškega radia

1. MERCEDES BAND – Ona ni
2. RDEČI BARON – Srečna
3. GOSPODAR – Pankrti
4. STROGO ZAUPNO – Veze in poznanstva
5. THE KAMN'S – Kaj bi nared'u
6. LET 3 – El Desperado
7. MAD DOG – Če pridem v nebesa
8. CZD – Hanging Paradise
9. CHATEAU – Gremo v nebo
10. LAČNI FRANZ – Okupator

Slovenija – Ultrazvočne erozije radia MARS

1. SISTERS OF MERCY – Temple Of Love
2. THE BLACK CROWES – Remedy
3. MY SISTER'S MACHINE – Hands And Feet
4. RIDE – Twisterella
5. THE SWANS – Love Of Life
6. PETER MURPHY – You're So Close
7. THE HOUSE OF LOVE – Feel
8. FAITH NO MORE – Midlife Crisis
9. DAISY CHAINSAW – Pink Flower
10. CARTER USM – The Only Living Boy In New Cross

DP REKLAMA, opravljanje storitev s področja ekonomske propagande in trgovine. CELJE, UL. XIV. DIVIZIJE 6

REKLAMA

NOVA DOBA

PRIREDITVE OD ČETRTEKA, 18. JUNIJA, DO SREDE, 24. JUNIJA 1992

Četrtek, 18. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 19.30 Orkester slovenske filharmonije, CD. 21.00 koncert, Industbag, Hell's Bells, post punk, KUD France Prešeren. 18.00, 20.00 M. Shinoda Z lepoto in žalostjo, Japonska, Kinoteka.

Štajerska

Maribor: 10.00 razstava likovnih del Zlatka Praha, galerija Media Nox. 21.00 Marš crossover night, DJ Barbarosa in Matjaž Ploj, klub MKC.

Rogaška Slatina: 17.30, 19.30 Warshawsky, am. kriminalka, kino Zdravilišče.

Celje: 18.00 Cvetlično – gospodinska razstava, Srednja vrtnarska, kmetijska in gospodinska šola Celje, Mopz KUD Kajuh, Dobrna, Celjski dom. 19.00 nastop narodno zabavnega ansambla Celjskih 5, Tomšičev trg. 18.00, 20.30 Buggy, am. gangsterska melodrama, Union. 19.00 Sex, laži in video trakovi, am. ljubezenska drama, Mali Union. 16.30, 18.30 Rocketeer, am. pustolovski, Metropol.

Gorenjska

Kranj: 17.30, 20.00 Buggy, am. gangsterska melodrama, Center.

20.00 Zadnji skavt, am. akcijski film, Duplica.

Petek, 19. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 19.30 koncert orkestra Slovenske filharmonije, CD. 18.00, 20.15 R. Polanski Stanovalec, Francija, Kinoteka. 9.00 razstava, Emil Thomas-Tomaž, slike, galerija Ilirija Vedrog.

Štajerska

Maribor: 16.00 razstava likovnih del Zlatka Praha, galerija Media Nox. 21.00 Halleluyah party, DJ Mišo Lazarevič, klub MKC.

Rogaška Slatina: 19.30 Warshawsky, am. kriminalka, kino Zdravilišče. 21.30 Karin in Barbara, am. erotični, kino Zdravilišče. 20.30 koncert umetnih in narodnih pesmi, ŽPZ Zdravilišče, Kristalna dvorana.

Celje: 18.00 koncert, Celjski plesni orkester Žabe in Alenka Godec, Tomšičev trg. 20.00 koncert MoPZ DPD Svoboda Zagrad, humorist Lenart Horvatič, celjski stari grad. 18.00, 20.30 Doctor, am. drama, Union. 19.00 Devet in pol tednov, am. erotična drama, Mali Union. 16.30, 18.30 Nevestin oče, am. komedija, Metropol.

Žalec: 20.00 Glasbena skrinjica, am. melodrama, kino Žalec. 20.00 Napadalec, am. akcijski, kino Žalec. 19.00 odprte razstave likovnih del akademskega slikarja Janeza Miša Kneza, Savinov razstavnih salon.

Laško: 19.00 salonski večeri, specialitete lovske kuhinje, Zdravilišče.

Primorska

Piran: 19.00 otvoritev Tartinijeve zbirke v njegovi rojstni hiši.

Sobota, 20. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 18.00, 20.15 E. Scola Grdi, umazani, zli, Italija, Kinoteka. 14.30 Kasaške dirke, Hipodrom. 10.00 Veliki kulturni dan Šiške, godba na pihala, ženski in moški pevski zbori, plesne skupine in zabavni program, pred blagovnico Loka.

Štajerska

Maribor: 10.00 razstava likovnih del Zlatka Praha, galerija Media Nox. 21.30 Possessed by dance, DJ Ven Coma baby Jemeršič, klub MKC.

Rogaška Slatina: 19.30 Moja punca, am. romantična komedija, kino Zdravilišče. 21.30 Karin in Barbara, am. erotični, kino Zdravilišče. 18.00 otvoritev Rogoškega glasbenega poletja, Zdraviliški park.

Celje: 20.00 koncert, narodno zabavni ansambel CMOK, KUD Ljubečna, podelitev monografij radijskim nagajencem, Celjski stari grad. 18.00, 20.30 Doctor, am. drama, Union. 19.00 Devet in pol tednov, am. erotična drama, Mali Union. 16.30, 18.30 Nevestin oče, am. komedija, Metropol.

Banovci: 9.00, 3. srečanje krvodajalcev Slovenije, TK Banovci.

BRAT SLAVNEJŠE SESTRE

Eric Roberts, ameriški igralec, ki je zaslovel z vlogo ponorelega zakonskega moža – morilca »Playboyjeve« lepote Dorothy Stratten v filmu »Star 80«, zopet vzbuja pozornost v filmu »Final Analysis«, skupaj z Richardom Gereom in Kim Basinger. Sestra Julia je seveda mnogo slavnjejša od svojega bratca, kar njega do sedaj ni motilo. No, pred kratkim se je Eric spotaknil ob njeno obnašanje: »Histerična je in z njo se ne da normalno pogovarjati.«

OBUBOŽANA GRACE

Devetintridesetletna pevka in igralka Grace Jones je v New

Yorku razglasila svoj bankrot. Njene »težavice« so se začele že pred desetimi leti na Jamajki, kjer so jo prijeli zaradi posedovanja kokaina. Čeprav je med tem posnela nekaj filmov in izdala lepo število albumov, si bogastva ni mogla povečati. Razišništvo jo je privedlo do totalnega denarnega zloma, nadeja pa se izboljšanja, saj je podpisala novo pogodbo za ploščo z založniško hišo »Island«.

IZTERJUJE PRAVICO

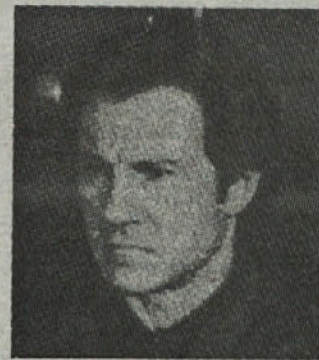
Nancy Grace, petintridesetletna ameriška igralka, ki že šest let v znani ameriški seriji »Santa Barbari« igra odvetnico Julijo Wainwright, je tudi v privatnem življenju obremenjena z izterjavo pravice. Angažirala se je v nude-nju pomoči in sicer moralne in materialne podpore žrtvam incesta. Nancy je rojena v Illinoisu, vendar že od leta 1976 živi v New Yorku.

LIMONADA DO SEPTEMBRA

Hrvaška televizija je razveselila gledalce posladkane nadaljevanke »Santa Barbari«, saj so odkupili novih sedemdeset nadaljevanj. Tako bomo veselje, nesrečo in travme dinastije Capwell in Lockridge lahko spremljali še do začetka septembra.

BRILIJANTNE VLOGE

Harvey Keitel, ameriški igralec je lani prejel nagrado Združenja filmskih kritikov za svoje briljantne vloge v filmih »Thelma and Louise«, »Smrtonosne misli« in »Bugsy«. Sijajni igralec pa tudi letos ne počiva, saj je sprejel glavni vlogi za dva nova filma – »Slab poročnik«, ki ga bo režiral Abel Ferrara in »Reservoir Dogs« Quentin Tarantine. Gre za dve sijajni vlogi, ki bosta verjetno kandidirali za Oscarja.

Nedelja, 21. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 11.00 Pihalni orkester Medvode, pred Narodno galerijo. 18.00, 20.15 E. Scola Grdi, umazani, zli, Italija, Kinoteka. 16.30 nogomet, SCT Olimpija: Izola, centralni stadion. 16.00 odprto državno prvenstvo, stadion Ilirije.

Štajerska

Rogaška Slatina: 17.30 in 19.30 Moja punca, am. romantična komedija, kino Zdravilišče.

Celje: 18.00, 20.30 Doctor, am. drama, Union. 19.00 Devet in pol tednov, am. erotična drama, Mali Union. 16.30, 18.30 nevestin oče, am. komedija, Metropol.

Cven: 9.00 in 10.00 let gasilskega društva, Cven.

Radomerje: 8.00 5. pohod po poteh kulturne dediščine k rojstni hiši dr. Frana Miklošiča, Radomerščak.

Žalec: 18.00, 20.00 Napadalec, am. akcijski, kino Žalec.

Gorenjska

Škofja Loka: 9.00 zbirka Loškega muzeja, Loški muzej.

Ponedeljek, 22. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 10.00 A. Adams Giselle, Opera in Balet SNG, CD. 21.00 Ave gratia plena, Tonka, Plesni teater Ljubljana, CD. 18.00, 20.00 F. Hanžekovič Svojega telesa gospodar, Hrvatska, Kinoteka.

Štajerska

Celje: 9.00 rajalne igre s petjem in plesom otrok iz VVZ Zarja, Tomšičev trg. 17.00 Predstava o mladeniču, ki se je oženil s hudobno žensko, učenci IV. osnovne šole, CID. 18.00 nastop pevskega zbora Gimnazije Center Celje, Tomšičev trg. 19.00 predavanje o vrtnarstvu in cvetličarstvu, dvorana DIT-a, Tomšičev trg 7/II. 20.30 Doctor, drama, Union. 19.00 Devet in pol tednov, am. erotična drama, Mali Union. 16.30, 18.30 Nevestin oče, am. komedija, Metropol. Laško: 19.00 koncert vokalne skupine (nonet) Odmev, Laško, Zdravilišče.

Primorska

Portorož: 10.00 ogled razstave slik Bruna Paladina iz Reke, galerija Norina.

Torek, 23. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 20.00 A. Adams, Giselle, Opera in Balet SNG, CD. 21.00 Ave gratia plena, Tonka, Plesni teater, CD. 18.00, 20.15 E. Dmytryk Vojna sreča, ZDA, Kinoteka.

Štajerska

Celje: 19.00 tečaj igre GO, 4000 let stara miselna igra, brezplačen tečaj, CID. 17.00 rajalne igre s petjem in plesom otrok iz VVZ Zarja, Tomšičev trg. 18.00, 20.00 Doctor, am. drama, Union. 19.00 Devet in pol tednov, am. erotična drama, Mali Union. 16.30, 18.30 Nevestin oče, am. komedija, Metropol.

Primorska

Izola: 10.00 razstava akvarelov, prof. dr. Ludvik Tabor, Ljubljana, galerija Alga.

Sreda, 24. junija

Ljubljansko

Ljubljana: 20.00 koncert, Santana, rock, Križanke. 21.00 Ave gratia plena, Tonka, Plesni teater, CD. 18.00, 20.15 E. Dmytryk Vojna sreča, ZDA, Kinoteka. 20.30 Zagreb kabaret, pojejo plešejo in se slačijo, Štihska dvorana, CD.

Štajerska

Celje: 17.00 nastop Mešanega mladinskega pevskega zbora Tehnik, STŠ Celje, Tomšičev trg. 19.30 predpremiere gledališkega dela, Schiller Razbojnik, SLG Celje. 20.00 praznovanje obletnice razglasitve samostojnosti Republike Slovenije, ljudsko rajanje, mestno središče. 18.00, 20.30 Doctor, am. drama, Union. 19.00 Devet in pol tednov, am. erotična drama, Mali Union. 16.30, 18.30 Nevestin oče, am. komedija, Metropol.

Gorenjska

Škofja Loka: 9.00 razstava likovnih del članov KZA, galerija na gradu.

Primorska

Koper: 9.00 razstava del slikarja Sava Valentiniča, galerija Loža.

PISMA

Boleč tujek psihiatrije

Spoštovana gospa Jana Štrlekar

Z intervjujem, ki Ste ga imeli z menoj in ki je izšel 3. t. m. (v katerem ste v glavnem objavili samo začetne – seveda več ali manj provokativne – stavke, ne pa nadaljevalnih, v katerih sem razložil svoja spoznanja in stališča), zlasti pa s prispevkom, ki ste ga objavili 10. t. m. (s skrajno žaljivimi opazkami o meni, ki Vam jih je posredoval dr. Kolenc in s sprenevedanja, ki Vam jih je natrosil dr. Lokar), Ste nedvomno dregnili v srčenje gnezdo v tem smislu, da bo neizogibno prišlo do novih polemik, oz. do nadaljevanja »razprav«, ki so se začele 1. 1974 z »afero Škofljica« (»afero dr. Rugelj«) in so se pozneje večkrat obnovile, zadnjič 1. 1985 ob moji-gladovni stavki. Ker ste k sedanji obuditvi polemike največ prispevali Vi, Vas prosim, da ostanete do mene korektni v tem smislu, da integralno objavljate moje tekste, ki vam jih bom pošiljal. Ob tem pa bi Vam rad svetoval in priporočil, da si čimprej vzamete malo več časa kot si ga običajno vzamejo razni »leteči« novinarji, ki se jim vedno zelo mudi in si pridete ogledati moje delo. Najbolje bi bilo, če bi spremljali mojo terapevtsko skupino »Škratica«, ki ima sestanke ob četrtkih od 16. do 19. ure (18. 6. in 2. ter 9. 7. in potem spet 3. 9. 92.), kajti moje delo je resnično tuje izkustvu ljudi v Sloveniji, zato bi si ga poročevalci morali ogledati.

Glede moje uvodne trditve, da Ste priobčili samo moje začetne stavke, navajam samo en primer:

»V slovenski psihiatriji nimam niti enega aдекватnega sogovornika...« in sicer zato ne ker med psihiatri ni nikogar, ki bi svoje paciente z lastnim zgledom uvajal v vztrajnostni tek, planinarjenje, biblioterapijo itd. in bi jih sam vodil po maratonskih stezah, planinskih grebenih, preživljal z njimi čas na planinskih taborih, predvsem pa da bi sam skozi dve desetletji vodil ca. 10 skupin in klubov, ki so integrirani v alternativni terapevtski skupnosti.

Začetni stavek lahko bralci doživijo kot prepotentnost ali »samopoveljavno osebnost«, celotni stavek pa jih prisili k razmišljanju o različnih poteh v psihiatriji. (Repliko o podobnih »okrnjenih« stavkih bom napisal kdaj drugič.) Lep pozdrav!

Dr. sc. med. Janez RUGELJ

O žalitvah prof. dr. Marka Kolenca in sprenevedanjih prof. dr. Jožeta Lokarja

Prof. dr. Marko Kolenc je novinarji Jani Štrlekar natrosil o meni nekaj hudih žaljivk (glej članek: Boleč tujek psihiatrije, Nova doba, 10. 6. 1992, s. 6), zaradi katerih se bo moral zagovarjati na sodišču. Nekatere žaljivke, ki zadevajo psihiatrijo kot stroko in moje delo pa moram komentirati (medtem ko o dr. Lokarjevih sprenevedanjih pripravljam posebni prispevek).

Dr. Kolenc je v svoji izjavi vse obrnil na glavo, češ da jaz napadam nekatere zdravnike, zlasti psihiatre. Zadeva pa je obrnjena. Mene je lani napadel z lažmi dr. Anton Dolenc, prejšnji tožilec Slovenskega zdravniškega društva (SZD), ki je pri tem uporabil mojega nekdanjega pacienta Jožeta Š. (kateri je pred leti zaradi recidive zapustil zdravljenje, družina pa ga je zaradi tega in nekaterih nečastnih dejanj, kljub njegovim grožnjam, zapustila, česar pa verjetno ne bi zmogla brez mojega solidariziranja. Odtod sovraštvo in bes, ki ga Jože Š. goji proti meni, kar mo-

ji nasprotniki s pridom uporabljajo v bitki proti meni. Laži podobnih sprilencev so edini »argumenti«, ki jih imajo moji nasprotniki proti meni. Jožeta Š. je v posebnem pismu inštruiral prof. dr. Miloš Kobal, ki se že 20 let na vse pretege trudi, da bu uničil mene in moje delo (tako so me večkrat metali iz službe in me dvakrat protizakonito in predčasno upokojili, prvič že leta 1982; drugič pa 1985, ko sem se moral upreti z gladovno stavko). Dr. Kolenc je v vlogi predsednika Častnega razsodišča SZD slepo »verjel« Dolencemv lažem in me najprej obsodil z opominom, pozneje pa z ukorom (postopek še ni zaključen). Proti lažem in izkonstruiranim obtožbam pa se branim z argumenti, s katerimi dokazujem, da so njihove obtožbe lažne in seveda z razkrivanjem ozadja dvaindvajsetletne gonje proti meni. Tako Kolenc »meni, da pri dr. J. Ruglju gre za nekatere polstrokovne zadeve, ali za neke oblike asketizma, ki bi lahko bile pogoj za nastanek sekt«). Torej spet podtikanja, brez kakršnih koli argumentov. Kot ginekolog se dr. Kolenc povprek ocenjujev moji psihiatrično delovanje, ki je opisano v osmih knjigah in v približno 500 znanstvenih, strokovnih in poljudnih člankih (dr. Kolenc pa je ob svoji stroki napisal stokrat manj od mene!). Moje skupine in klube skušajo moji nasprotniki že več kot 10 let diskvalificirati kot sekte. Njihova podtikanja sem razkrinkal že leta 1985 v svoji knjigi ZMAGOVITA POT. V tem odgovoru sem takratni svoj komentar Kobalovih insinujacij skrajšal, predelal in še bolj utemeljil.

O sektah v slovenski psihiatriji

Podtikanja mojih nasprotnikov, da so moje skupine podobne sektam imajo izključno diskvalifikacijski namen, saj si nihče od mojih nadrejenih ni že 18 let ogledal mojega dela. Vse njihovo znanje o mojih skupinah temelji na sovražnih izjavah nekaterih mojih bivših pacientov, ki pri meni zaradi sprenevedanja niso uspeli, njihove družine pa so jih zaradi izrazitega asocialnega obnašanja definitivno zapustile. Gre pravzaprav za socialno mrtve ljudi.

1. Očitki:

M. Kobal je strokovno delovanje po mojem »socialno andragoškem modelu 29. 7. 1983 pisno opredelil takole:

»To, kar delate in kar ima navidezne, zunanje efekte (ki jih seveda ne zanikam), je pač ena od religij oziroma sekt. Z njimi pa se v resnem strokovnem dialogu nikoli nisem pogovarjal. V religijah in sektah je bilo že mnogo tisočletij pred vami mogoče z indoktrinacijo doseči spremembo vedenja. Kvantitativni rezultati indoktrinacije so po mojem opazovanju precej enaki tistim, ki se dosegaajo na podlagi strokovnih spoznanj in zdravljenja, vendar zapuščajo globoke in nepopravljive sledove v osebnosti, vse do njenega popolnega opustošenja. Mnogi vaši »zdravljenci« kažejo prav takšne znake duševnega in osebnostnega opustošenja. Storišna škoda po mojem prepričanju ne odtehta dejstva, da nekateri ne pijejo več.«

Podobno je Kobal nekaj let prej tudi Društvo terapevtov za alkoholizem Slovenije, ki ga od ustanovitve leta 1976 naprej vodim, etiketiral s sekto.

2. Okvirna opredelitev sekt
Osnovne ugotovitve o vzrokih nastanka in bistva delovanja različnih sekt je pri nas povzel Lev Milčinski (Sekte – njihov blišč in beda. Zdrav. vest. 50 /1981, s. 101-4/), po katerem povzemam in citiram nekaj temeljnih spoznanj:

V vse bolj odtujenem načinu

življenja današnje civilizacije, ko družina in šola nista več sposobni vzdrževati in posredovati tradicionalnih vrednot, vse več mladih »izpade« iz dolgočasnih odnosov v družini in šoli in se utiri v »beat« gibanje, hipijevstvo, množično uživanje drog, študentske nemire itd. V tem begu in iskanju (katerega ozadje je potreba »po trdnosti orientaciji, čeprav za ceno dinamične spontanosti in tudi često za ceno visokih idealov«) se del zgubljenih ljudi priključijo raznim sektam. V ZDA jih je okoli tri tisoč z več milijoni privrženecv. Sektam in sekticam pa vendar ne uspeva dati odgovora na žgoča vprašanja današnjega človeka, ker ima vsaka od njih kako napako, ki se ne poredkoma razodeva v osebnosti njenega vodje. »Čeprav so ti vodje tudi često začeli svojo kariero kot vzneseni iskalci odgovorov na temeljne resnice, so mnogi od njih obtičali na tej poti, sami očarani od odrešiteljskega sija, ki jim ga je ustvarila množica njihovih vernikov, pa regredirali marsikdaj na zelo posvetno raven, kjer potem izživljajo svoje elementarne potrebe po razkošju, čutnih užitkih, oblasti in podobno.«

Duhovni vodje sekt uporabljajo različne metode »pranja možganov« in indoktrinacije: nasprotujejo tesnejšim stikom z družino, odsvetujejo tesnejšo navezanost na enega partnerja in se zavzemajo za spolne odnose vseprek med člani sekte, zahtevajo vdanost, nekateri celo predanost na življenje in smrt. Bistvo je v tem, da vodje poskušajo nove člane sekte čim bolj izolirati od njihove prejšnje družbe, hkrati pa jih izpostavljajo hudemu skupinskemu pritisku starejših »vernikov«. Vključenim vernikom vcepilajo strah pred odpadništvom z različnimi povračilnimi ukrepi. Kot rečeno, se sektam pridružujejo ljudje v stiski, v njih pa naletijo na »konfeksijske odgovore in vzorce, skupaj z življenjskim nazorom – tudi konfeksijskim.« Nobena od sekt seveda nima strokovno utemeljenega in družbeno verificiranega programa zdravljenja ali osebnostne rasti ljudi v stiski!

Oblasti po svetu so postale pozorne na sekte po znani tragediji v Jonestownu, 18. novembra 1978, ki je terjala življenja 914 vernikov »Templja ljudstva« – na povelje vodje Jima Jonesa.

V letih 1978–1988 je jugoslovansko časopisje objavilo razmeroma veliko poročil o delovanju sekt po svetu in prikazalo tudi nekatere domače kolonije, denimo, »družino« v Šempasu (Teleks, 23. 3. 1979).

Zanimivo je, da se je tudi naša tradicionalna psihiatrija navdušila nad »terapevtsko« tehniko transcedentalne meditacije (TM), ki jo je izpopolnil »njegov svetost« Mahesh Maharishi Yogi. Naši javnosti sta jo v vznesenem tonu posredovala psihiater Mrevlje in psiholog Pačnik, češ da »TM izpolnjuje nekatere zahteve psihoterapevtskih metod...«, kar potrjuje tudi eksperimentalni rezultati (Meditacija in psihoterapija. Teleks, 9. 3. 1979). S kritičnimi prispevki je reagiral Vlado Šestan (Naši razgledi 28/1979, s. 639-640 in Zdrav. vest. 50/1981, s. 658) in opozoril na mistično plat transcedentalne meditacije in manipulacijske postopke »njegove svetosti«. Omenjena protagonista TM pri nas se na kritični izziv nista oglašila.

Ni znano, koliko slovenska psihiatrija še uporablja TM za »zdravljenje« ljudi v stiski, saj strokovnih poročil o rezultatih zdravljenja s TM še niso priobčili. Nekatera poročila kažejo, da gre pri delovanju »njegove svetosti« in TM za »odrešitev« človeštva s pomočjo nove civilizacije, ki jo predlaga »njegova svetost«, katerega najnovejši program »presega mnoge dotedanje spore med blodnimi idejami in zdravim razumom« (Matošec D.: Kiseli ukus besmislice. NIN, 3. 1. 1984).

3. Odkloni

Sekte so nastale iz vseh vrst odvisnikov, ne pa iz dobrih zdravljencev. Konec koncev je armada alkoholikov ena sama sekta, ki se redno zbira v raznih »pajzlih«. Zdravljenje alkoholikov pa v bistvu pomeni odtegnitev alkohola iz sekte. Klub bivših narkomanov »Vse mirje« v Ljubljani, ki je več let deloval pod okriljem tradicionalne psihiatrije, je imel tudi nekatere značilnosti sekte: pod zaščito psihiatrije (mentor je bil prof. dr. L. Milčinski) so narkomani nadomeščali »prave droge« z raznimi pomirili, tobakom in alkoholom, zraven tega pa so bili deloma zaščiteni pred upravičeno in zasluženo represijo družbe. Dobronamerni poskus zdravljenja narkomanov je spodletel ob dejstvu, da niso abstiniirali, in ob tem, da je terapevtski program sledil njihovem obrambnemu sistemu.

Njihova težnja po TM zanje ni predstavljala iskanja samouresničitve, ampak legaliziranje odvisnosti, parazitizma in podobnega. O delovanju »Vse mirja« še nismo brali strokovnega poročila.

Tradicionalna psihiatrija je v letih 1978–1983 poskušala tudi alkoholike pretirano navezovati na psihiatrične institucije, tako da jih je po končanem zdravljenju vključevala v »klube opuščenih pacientov«. Alkoholiki so morali po odpustu prihajati na tedenske sestanke »klubov« v psihiatrično bolnišnico, čeprav sodobni alkoholiki oddelki delajo tako, da alkoholiki že med bolnišničnim in dispanzerskim zdravljenjem obiskujejo svoj klub zdravljenih alkoholikov, da se čimprej vključijo v svoje okolje. Sicer pa o ciljih ustanavljanja in o propadu teh klubov še ni nobenega strokovnega poročila. Kaže, da vsaka dejavnost v okviru psihiatrije, ki ni strokovno opisana in družbeno verificirana, lahko zdržne na raven delovanja, ki ni daleč od sekt.

Pri retrospektivni, kritični analizi svojega dela v Centru za zdravljenje alkoholikov na Škofljici v letu 1971–1974, sem ugotovil nekatere pojave, ki bi lahko začasno spridili dobro opredeljen program rehabilitacije alkoholikov. Takrat so si nekateri terapevti in predsedniki klubov zelo prizadevali, da bi njihov klub dobil lastne prostore – in s tem možnost za razvoj določenih značilnosti sekte. Uspeli so samo v Trbovljah, kjer je klub v svojih prostorih nemudoma ustanovil »bife brezalkoholnih pijač!« V ta bife so zdravljenca zahajali kot nekoč v gostilne. V zakajenem prostoru so kadili, se naličali s kavo in prežvekovali pijanske marnje. Predsednik A. P., ki je bil idejni vodja, je člane navduševal za »prekrščevanje« drugih alkoholikov. Uredili so celo bolniško sobo, kjer so na silo treznili recidiviste, nekaj pa so jih pripeljali celo na Škofljico – proti njihovi volji. Ker sem takšni usmeritvi kluba dosledno nasprotoval in ga ocenil kot vojskodske ambicije psihopatskih predsednikov, je predsednik užaljen odnehal, kmalu mu je sledil tudi terapevt, ki ni imel svojega jaza, in klub je razpadel. Tak klub se je res nevarno nagibal k sektu in je seveda izgubil vsak terapevtski učinek.

4. Komentar

V zvezi z očitki se postavlja dvojje vprašanje:

– zakaj vse do danes strokovno podkovani kritiki niso prišli blizu, si ogledali program v mojih skupinah, klubih in alternativni terapevtski skupnosti, da bi preverili svoje domneve?

– zakaj so na Univerzitetni psihiatrični kliniki dovolili delovanje »sekte«, saj je vendar celotno delo, ki je opisano v mojih knjigah in člankih, potekalo do leta 1985 na kliniki? Če bi bili samo delno prepričani o tem, kar trdijo, jih ne bi bilo treba vabiti; sami bi prihiteli, izvajalce suspendirali, sekte razformirali in sprožili še

vse ostale možne postopke. Tako pa so očitki pač del dobro zamišljene, a slabo vodene psihološke vojne proti modelu dela, ki jih prekaša.

5. Sklepne pripombe

Na koncu moram poudariti, da morajo biti bivši alkoholiki tesno povezani s klubom zdravljenih alkoholikov, čeprav mu sumljivi dušebrižniki pripisujejo nekatere značilnosti sekte. Alkoholik se lahko rehabilitira le, če se tvorno vključi v družbo, v kateri se jasno odmakne od norm funkcioniranja alkoholne kulture, (tvorijo jo proizvajalci, distributerji in potrošniki alkoholnih pijač), kajti te norme so smrtno nevarne za biveše alkoholike. Nikakor se ne moremo izogniti vprašanju, kako naj bivši alkoholik, kot nekdanji splošno priznani slabik, sam kljubuje neprestanim izzivom alkoholne kulture. Propad milijonov alkoholikov, ki so se poskušali zdraviti »sami«, je neovrgljiv dokaz, da teh pritiskov in izzivov ni možno zdržati brez prijateljske povezanosti z enako mislečimi ljudmi. To je temeljno izročilo klubov Alcoholics Anonymous (A. A.). Tisti alkoholik, ki ga ne sprejme, mora v procesu popolnega razčlovečenja in odtujitve propasti.

Če bi hoteli v Sloveniji rešiti 100.000 alkoholikov, bi morali ustanoviti najmanj 5.000 klubov zdravljenih alkoholikov, ki se glede odnosa (družbenih norm) do pitja alkoholnih pijač bistveno ločijo od ostale družbe; poredneži bi jih imenovali nepivske »sekte«.

Ampak lažje prenesemo, da alkoholiki propadajo, kot da bi se s tolikšnim številom klubov razdeli kot zapita družba. Pri tem nas ne moti na tisoče gostiln in »pajzlov«, kjer se dejansko zbira »sekte« alkoholikov in kujejo obrambo proti pritiskom in »napadom« lastnih družin, delovnih organizacij in drugih. Takšna njihova obramba, s katero si poskušajo ohraniti parazitski položaj, pa je v bistvu protidružbena, zato bi se z njo morala ukvarjati oblast in politika. Ampak tega ne bomo zlepa dočakali, kajti obnašamo se v skladu z naslednjo sociološko definicijo alkoholizma »Alkoholizem je družbeno sprejemljiv množični genocid nad odvečnim in manjvrednim prebivalstvom«. Kakšna »sreča«, če se bodo vsi ljudje »na čakanju« definitivno zapirali! Še večja »sreča« za nas, če bodo vsi mladi ljudje, ki nikakor ne morejo dobiti zaposlitve, postali narkomani. To so globlji vzroki, zakaj pri nas ni varno zares uspešno zdraviti alkoholike in narkomane. Sploh pa so mednarodne okoliščine za uspešno urejanje narkomanov in zatiranje narkomanije skrajno neugodne, saj narkomanska mafija obrne letno od 300 do 500 milijard dolarjev kapitala, s katerim lahko kupijo tudi »znanstvenike«, ki pišejo rafinirane tekste, s katerimi posredno spodbujajo širjenje narkomanij. Tako so se nekateri vodilni slovenski psihiatri že pred desetimi leti zavzemali za liberalizacijo kajenja marihuane. Ali so bili podkupljeni? Kdo ve.

JANEZ RUGELJ, Dr. sc. med., Ljubljana

Kako do telefona? III

V 23. številki Nove dobe 1992 je v pismu bralcev »Kako do telefona?« pomotoma izpadel uvodni stavek, ki se glasi: O težavah pri širjenju telefonskega omrežja v KS Štore so pisale tudi zadnje Krajevne novice. Toliko kot pojasnilo, ker se je iz objavljenega pisma dalo sklepati, da ga je posebej za naš časopis napisal predsednik sveta KS Franc Jazbec. Krajevne novice nam je namreč s prošnjo, da del, ki se nanaša na telefonijo, objavimo, prinesel krajan. Je pa ne-sporna vsebina, kakor tudi, da so Krajevne novice sicer dostopne javnosti.

Uredništvo

Ob zamenjavi predsednice SSK KZS Spomenke Hribar

Svetovni slovenski kongres pred razsulom?

Spomenko Hribar so zamenjali kot predsednico SSK KZS. Precej pozno se je to zgodilo, žal pa je odločitvi botrovala predvsem politika (zunaj SSK!). Torej, gre za razlog tiste vrste, kakršnega po pisanju v članku »Svetovni slovenski kongres pred razsulom«, objavljenim v Slovenscu 6. junija, ne bi smelo biti. Zaradi takega ravnanja je treba biti zaskrbljen, saj gre preprosto za dejstvo, da naj Spomenka H. ne bi smela misliti s svojo glavo. Na kaj nas že to spominja? Posebej je treba reči, da svojih misli ni razlagala kot predstavnica SSK, niti jih ni napejala proti njemu. Naj ne bi kakšen izmed članov SSK, recimo krščanski demokrat, smel izreči misel: »Zaustavite levico!«? Da gre za politične razloge za zamenjavo sem slišal javno reči tudi g. Miklavčiča.

G. Drevenšek in g. Šumrada, kot sopolisnika omenjenega članka v Slovenscu, se bosta najbrž spomnila, da je prav S. H. na celjsko pobudo (predlagatelj je bil podpisan), pred več kot letom dni na seji vodstva SSK KZS podprla zamisel o pluralizaciji vodstva SSK KZS. Celo o imenih, kot na primer o dr. Matjažu Kmeclu, je bil govor. Takrat je bilo slišati le en glas nasprotovanja, češ da iz Celja prinašamo v SSK »rdečo barvo«. Sklep je bil nesporo sprejet, vprašanje pa je, koliko je bilo dejansko uresničeno.

Strinjam pa se s pisanjem o samovolji S. H., o čudnem poslovanju, zlasti finančnem, pa o zadevi »tolar« (zlatnik). Na te stvari sem opozarjal in bi bil na pobudo S. H. – kot je povedal v Celju g. Drevenšek – zamenjan kot predsednik celjske podružnice SSK. Takrat je g. Šumrada hitro prišel v Celje na sejo, da bi – v imenu Slovenstva – preprečil takšno »neutemeljeno« kritiko.

To je bil čas, ko sem na pomankljivosti v delovanju S. H. opozoril Nadzorni odbor SSK KZS. Ta ni reagiral, vsaj vem ne, da je. Kar zadeva zlate tolare, jih 200 še zdaj »visi«. S. H. je javno pojasnila, da jih je 200 za SSK kupil »Petrol«, ni pa jasno kaj je z 200, ki jih je SSK podaril poslovnem iz Avstrije, kar piše v pogodbi, s katero je dobil pravico za izdelavo in distribucijo zlatnikov.

Celjska podružnica do 6. junija ni sprejela zahteve po zamenjavi S. H., je pa v dveh letih velikokrat pisno opozarjala na napake, posebej na delo tajnika g. Kocbeka. Celjska podružnica je bila tudi tista, ki je zahtevala več reda in pravočasno odločanje, predhodno, o zadevah, zlasti finančnih. Prav iz Celja smo zahtevali, da je treba o sejah voditi zapisnike in o njih sklepati na naslednji seji, posebej pa o uresničevanju sklepov. (Uspeh je bil le delen.)

G. Drevenšek je bil sicer na začetku zelo zagret za uresničevanje sklepov, ki jih je podružnica, tudi z njegovo pomočjo, sprejela na ustanovnem zboru. Potem se je marsikaj zasukalo. O pobudi, da bi Zlatarna Celje izdelala spominske zlatnike je bil, tudi kot predstavnik vodstav SSK KZS, na dogovoru v Zlatarni. Pozneje je tak dogovor zanikal, čeprav je o njem na voljo pisna zabeležka. G. Drevenšek je – po vzoru S. H. – samovoljno poslal v Ljubljano predlog programa, kaj naj bi se dogajalo na Celjskem pred ustanovnim kongresom SSK, ne da bi kdorkoli iz podružnice o tem kaj vedel, kaj šele odločal...

Od celjskih pobud, s katerimi se je strinjala tudi S. H., je ostalo le malo. Tako se ni zgo-

dilo skoraj nič, vsaj v okviru SSK ne, za povezovanje slovenskih podjetnikov po svetu. Nudili smo možnost v okviru mednarodnega sejma obrti in drobnega gospodarstva. Mladinski pevski festival, mednarodni, je minil, ne da bi v Celje prišel vsaj predstavnik SSK, kaj šele kakšen pevovodja iz slovenskih zborov po svetu. Zamisel, avtor je celjski zdravnik in poslanec dr. Arzenšek, da bi se povezovali slovenski zdravniki po svetu, je običajna.

Tudi šport in ekologija sta običajna. Pobuda, da bi ustanovili fondacijo za ureditev plače celjskih knezov, pomembnih za državotvornost Slovenije, sploh ni prišla v proceduro. (Pobuda je sicer prišla od Slovencev v Kanadi.) O filmskem snovanju Slovencev po svetu – vse tiho. Vse to pa so zagotovo pobude, ki bi pomagale ustvarjalno povezati Slovence po svetu, kajti že tedaj je bilo precej jasno, da sta dva osnovna cilja snovalcev SSK – demokratični parlamentarni sistem in Slovenija v OZN, blizu uresničitve, saj je bilo le vprašanje časa, kdaj se bo to tudi zares zgodilo.

Ugotavljam, da sta bila g. Drevenšek in g. Šumrada lepo tiho, ko je bilo treba kaj reči. Bil pa je to čas, ko je bil Demos še dokaj enoten, čvrst. Zdaj sta se oglasila. Zapisal sem že, s čim se strinjam. Zakaj sta se oglasila tako pozno? Ali je bilo slovenstvo res tisto, kar ju je sililo, da sta javno in v organih SSK molčala? Namesto jasne besede sta celo podpirala S. H.

Zdaj se je zgodilo, kar se je. Vmešana je politika. Ne bom presenečen, če bodo spet v SSK oživela prizadevanja, da sta bila belogardizem in domobranstvo pojava, ki sta v čast slovenskega naroda, da je šlo celo za borbo proti fašizmu. (To je po mojem prav toliko res, kot so bile komunistične morije odraz pravne države in so bile celo civilizirane, humane.) Takšni obeti in politizacija ob zamenjavi S. H. pa sta zagotovo razloga za bojazen pred razkolom, za vračanje sprave na začetek, na nove, žal za Slovence značilne, prepire, ki Slovence in slovenstvu zagotovo ne bodo v prid.

O poslovanju SSK KZS pa še to: Ni še prepozno, da Nadzorni odbor (znotraj SSK torej) opravi svoje delo. Potreben je tudi temeljit pregled SDK. Pri tem ostaja aktualno vprašanje, ki je staro že več kot leto dni: Ali bo SDK, ki jo vodi mag. Omerza, podpredsednik SSK KZS, opravila svojo nalogo tako kot se spodobi. Bo potrebna kakšna državna komisija ali celo pravosodni organi (na primer za tolarje)?

PETER KAVALAR, Celje

Ministru za zdravje, družino in socialno varstvo dr. Voljču!

V času, ki je potekel od mojega zadnjega vam poslanega dopisa, ki se je nanašal na moje sume in dvome o vzrokih obolenja oziroma prizadetosti mojega zdravja, nisem razumel čudno in nemo priznavanje vseh teh mojih tegob in trditvev za katere sem si prizadeval dokazati. Tudi v javnih občilih nisimo tega pravilno prikazovali. Kajti problem je drugje – v vseh nas. PNEUMOKONIOZA – to je politična bolezen in to socialno-ekonomska, državna in nazadnje medicinska. Kajti tudi medicina je država. Statistični podatki gibanj teh pljučnih boleznin, ki so posledica vseh oblik prasnih tujkov (pneumokonioze) je bila že pred drugo svetovno vojno močno problematična, po vojni pa je grozljivo narasla po vsem svetu. Samo v Dortmundu (Nemčija) je bilo prizadetih

izplačano 26.000 rent zaradi silikoze v 16. letih. Skupaj jih je stalo 32.000.000 DEM teh izplačil. Vseh skupaj neznod pa je bilo za 35.000.000 DEM. Po drugi svetovni vojni smo tudi pri nas izenačili pneumokonioze z režimom nezgode pri delu. In tukaj leži moj problem in vseh nas, ki smo pneumokoniozni. Medicina ne bo dala diagnoze (zavestno?), katera bi bremenila podjetje oziroma državo za izplačili polnih invalidnih (penzij) in pa odškodnin, ki jim pripadajo.

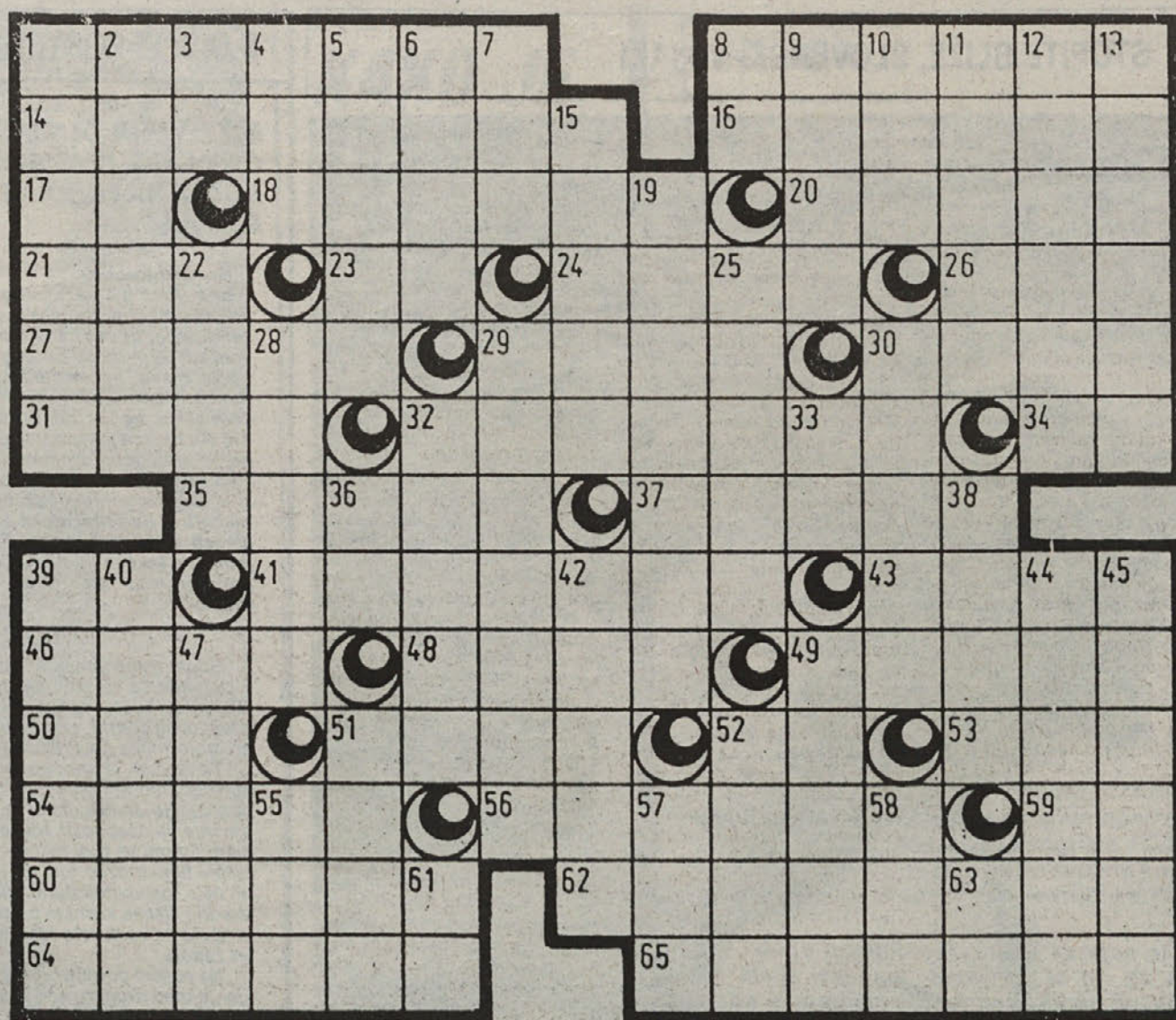
Tukaj se vse konča in je na vseh vas pristojnih odgovornost v vseh teh letih od kar je narasla industrializacija pri nas. Hitrejši je bil njen razvoj, večji je bil njen socialno medicinski zastoj, in nisem pretiraval, da država in medicina delata skupaj. Sarkomno sta eden v drugem in tudi prisega ni več hipokratska temveč sistematsko – državna. Zadnja statistika obolelih: od pneumokonioze (1953 leta) je v Sloveniji bilo prizadetih 17 285 rudarjev. Niso pa znane smrtnosti in ne omenja se finančno izplačanih odškodnin, kar mi daje misliti, da je statistika za medicino (pod šifro). In kakšna je danes??? Vse je tiho.

V Šaleški dolini so diagnoze različne: v glavnem pneumonije (vnetja pljuč) ni pa priznana, vsaj v TE Šoštanj, nobena poklicna bolezen, kljub splošni vednosti o škodljivosti delovnih mest (transport, bunkerji, odplava pepela). Podobno je v Rudniku lignita Velenje.

Saj so izraziti direktni vplivi prasnih elementov, ki se vsedajo v pljuča in kot tujki povzročajo infekcije. Zdravljenje je z antibiotiki, nekaj dni bolniške in prizadeti se pošlje nazaj na isto delovno mesto. Šele ko kaže bolnik očitne posledice pneumokonioze se ga z invalidskim statusom menja na lažje delovno mesto in nato na štiri urno delo do upokojitve, če prej ni podlegel bolezni. Vse bolezni oziroma vnetja, tumorji in ostale gnojne bule, infekcije (zrna praha) so odvisne od posameznikove imunosti oziroma odpornosti. Bolezen se stopnjuje, v zadnji fazi so težke fibroze, endemi, embolije, tumorji, karcinomi, itd. Tu so še zamašenja limfnih žlez, ki povzročajo retikulozne oblike razpadanja celic tkiva in ki potujejo, selijo vse te infekcije na vse organe. Da, vse sem načital, in doumel kako daleč smo zabredli in kako delikaten, resen problem je to, ter zrel za pred skupščino. Kajti država kljub vsem inšpekcijam za delo, za varstvo, sanitarni inšpektorji, medicina dela, inštituti za meritve in minister za zdravstvo, ki so dobro plačani, so se močno odtujili od resnosti problema.

Na vseh teh delovnih mestih se ne uveljavljajo nikakršna zaščitna sredstva, preventiva, delavci niso opozorjeni na nevarnosti ne od kadrovske, varnostne službe in ne od medicine. Držijo ga v nevednosti in celo zavajajo kot mene, ki sem dobil podobno diagnozo pljučne prizadetosti kot da ni pneumokonioza. Vse sem prebral o sarkoidozi, ki jo imam in je sto let stara bolezen pa vendar ne poznajo vzroka njenega nastanka (smešno). Trdim, da sem direktno prizadet s tujki v pljučih in v limfah. Sarkoidoza se samo koristi kot izgovor medicine, da ne bi priznali poklicne bolezni. Imam pneumokoniozno obolenje, ki je poklicna oziroma priznana neznodna bolezen. Stadiji te bolezni so počasni in jaz jih brzdam z dietami (nič mesa), čuvanjem od prehladov in virusnih okužb. Ne pijem in sem psihično stabilen. Sprašujem vas:

Koliko je priznanih pneumokonioznih obolenj v Šaleški dolini. V TE Šoštanj niti ene. Nazivji bolezni kot so: azbestoza, talkoza, bisinoza, ciroza, ... itd. – sploh niso važni. Vse to in ostale še neznane bolezni ne izhajajo iz pneumo-

Vodoravno: 1. drevo z rumenimi, drobnimi hrčki podobnimi plodovi; skorš, 8. hiter konjski tek, galop, 14. severnoameriški družabni ples v štiricetrtnem taktu, 16. organizirana politična skupnost s suvereno oblastjo na določenem ozemlju, 17. začetnici belgijskega valonskega pesnika Verhaerna, 18. ladja za prevoz tekočih goriv, 20. prostor za shranjevanje sena, 21. železov oksid, 23. kemijski znak za natrij, 24. peneče vino, 26. reaktivno letalo, 27. naslovni junak epa Adama Mickiewicza (»Gospod...«), 29. nekdanji iranski politik (Bani), 30. muslimanski sodnik, 31. angloameriška ploščinska mera, 32. protin, putika, 34. angleška kratica za »vse v redu«, 35. oljnata tekočina, ki se uporablja zlasti za pridobivanje pogonskih goriv, 37. sij, zora, 39. avtomobilska oznaka Skopja, 41. stvaren človek, 43. angleški filmski režiser (Carol, »Tretji človek«), 46. kamenje, ki ga je nanesla voda, 48. organ višje razvitih rastlin, 49. italijanski fizik, ki je izdelal prvi galvanski člen (Alessandro), 50. skrajni, zunanji del predmeta, 51. ameriški jazzovski glasbenik, eden utemeljiteljev jazzu be-bop (Thelonious), 52. avtomobilska oznaka Peči, 53. sodnik v grškem mitološkem podzemlju, 54. edina luka v Jordaniji, 56. roman švicarskega pisatelja Claudea Aneta, 59. avtomobilska oznaka Milana, 60. italijansko mesto vzhodno od jezera Maggiore, 62. grški bog zdravilstva, 64. najvišja gora Turčije, 65. specialistična ambulanta za ušesne in nosne bolezni.

Navpično: 1. predlog za sklenitev pogodbe z označbo njene vsebine, ponudba, 2. drugo ime za veliko uharico, 3. kratica za »košarkarski klub«, 4. konica, 5. gora v Srbiji, 6. posoda za shranjevanje pepela mrličev, žara, 7. močan duševni pretres, 8. začetnici nekdanjega slovenskega politika Dolanca, 9. prvi od zakramentov katoliške cerkve, 10. vrh (star.), 11. velika ptica ujeda, mišar, 12. špansko mesto v Asturiji, 13. človek, ki spretno ravna za dosega kakšnega cilja, 15. izdelovalec ostrešij, opažev, 19. skladnost s pravili in ponavljanje v določenih časovnih presledkih, 22. pristanišče na jugu Arabskega polotoka, 25. Kristus, 28. francoski izdelovalec klavirjev, 29. velika skala, 30. glavno mesto Egipta, 32. podstavek, stojalo, 33. soglasnika v besedi Neva, 36. kemijski znak za železo, 38. goveji mladič, 39. pobotanje, 40. večja črna ptica, gavrani, 42. žareči delec, 44. tanka, prozorna tkanina,

navadno iz bombaža, 45. ozemlje spodnje Donave v starem veku, 47. juhi podobna jed iz mesa in zelenjave, 49. industrijsko mesto na Nizozemskem ob reki Maas, 51. velika, strnjena skupina ljudi, množica, 52. mednarodna politična ali vojaška pogodba, 55. čebelja paša, 57. ime pisca Velikanoviča, 58. zrak (lat.), 61. Spielbergov filmski junak, 63. Ludolfovo število.

Nagradna križanka Nove dobe:

1. nagrada: Moška bela srajca ELEGANT ŠENTJUR
2. nagrada: PVC torba
3. nagrada: okvir za registrsko tablico

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke

DRNOVŠEK, ANIENE, AVIATIKA, KARIERA, LAKS, FALA, KARMAL, INA, ARRABAL, EINO, JJ, ADA, STOP, AETIJ, DECENTOST, EDA, ENES, IOS, GALANTNOST, ČRTKA, OSE, IRIS, DED, RP, DIMA, OSELENIK, CIN, BRANIK, DEAN, BALI, AKRILAT, OSAMELEC, EKSARH, NARTNICA

Nagrajenci nagradne križanke Nova doba

1. nagrada: Srebrna sponka za kravato Zlatarne Celje – Marinšek Angelca, Dolenja vas 97, 61331 Dolenja vas
2. nagrada: 1-mesečna naročnina na Novo dobo – Dvoršek Marija, Beblerjev trg 8, 61000 Ljubljana
3. Nagrada: okvir za registrsko tablico – Zlebnik Janja, Tuga Vidmarja 10/36, 64000 Kranj

Nagrajencem čestitamo! Nagrade boste dobili po pošti.

konioz (prašno zadeta pljuča) in so v Uradnem listu nezgodnih (profesionalne) bolezni. Koliko denarja rent (odškodnin) je bilo izplačano v tej smeri prizadetim?!

Vse povsod po Evropi in svetu so te številke znane. Kaj pa pri nas? Zavarovalnice krepko služijo na račun kolektivnih nezgod in zavarovanj, ki so tudi v primeru izplačil minimalne.

Kot občan, državljani samostojne demokratične države in davkoplačevalca zahtevam, da se ta dejstva prikažejo v javnosti, v skupščini in preverijo. Kajti nočem biti še ena žrtev tega dosedanjega, gnilega si-

stema, lažnih zavarovanj, namerno netočnih diagnoz in bogatenja nekaterih na račun moje bolezni z minimalnimi ali nikakršnimi vlaganji v nas, male ljudi, za vas nepomembne in hitro zamenljive, ki tudi umirijo z vero da jim je to usojeno. Usoda ste vi vsi in edini uporabniki (finančno) vseh teh naših vlaganj (tudi zdravja). Mi vas volimo, vi nas sodite. To se mora spremeniti! Kajti vi se izgovarjate, da ni denarja, na socialne težave in da je preveč invalidov. To je vaš bumerang. Saj niste ukrepali že prej. Niste se posluževali niti medicinske selekcije (medicina dela), s katerimi bi se podrobno seznanili o delovnih mestih prizadetih, na katera nastopi delavec in že

pri samem pregledu pred nastopom na delu. Če se je vedelo, da bo delavec delal na prahu je bilo potrebno preveriti, če je ta oseba kdaj koli prej morda že bolela za kakšno pljučno boleznijo.

Ni bilo niti tehnične in ne individualne zaščite. V končni fazi je samo zdravljenje v bolnišnici Topolšica ironija. Ta bolnica je nam vsem bolanim v posmeh. Prizadeti so tam na klimatskem zdravljenju čeprav je tam ekološko hudo oporečno. In kaj tu prispevajo Zeleni?

Oprostite vzporedno z vsemi pomankljivostmi, resnostjo problema (utaja financ in prispevkov) se še iz nas delate norca, saj nas pljučno prizade-

te zdravite v okuženem okolju (bolnišnica Topolšica). Sram me je ker vas ni sram. Moja sramota je večja kot strah od vaših možnih negativnih ukrepov do mene, ker vam to povem v obraz. Kajti vi ste močni in zdravi, precej vas je in vsi držite skupaj. Mi pa kašljamo vsak zase in temu podobno tudi umiramo.

P. S. Prosim, da preverite resničnost mojih trditvev in v tem smislu tudi nekaj ukrenete, kajti očitno izpade, da sta ti dve podjetji (RLV, TEŠ) edini neoporečni (medicinsko, zdravstveno in varstveno), celo v mednarodnem merilu.

Hvala in lep pozdrav!
ACO FERENC, Šoštanj

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

S.O.S. IZ POSTELJE

NA VPRAŠANJA BRALCEV ODGOVARJA SEKSOLOG AMATER ANTON KORITNIK

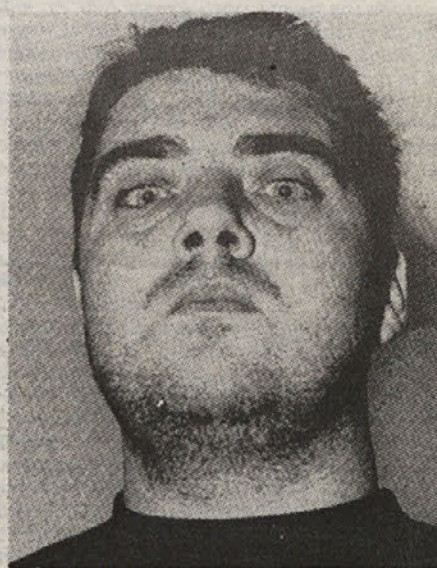
Gospod Koritnik, sem mati odraščajočega mladostnika. Ker menim, da nisem posebej konzervativna, bi vas rada vprašala, če se vam zdi ali je lahko pornografija škodljiva za razvoj pubertetnika. Vem, da se danes mladina na vsakem koraku srečuje z njo, ne morem pa se odločiti ali naj mu prepovem gledati erotične filme, saj je meja med erotiko in pornografijo zelo nejasna. Nikakor ne bi rada ravnala v slogu srednjeveških kanonov, prav tako pa si ne želim, da bi zaradi popustljivosti vzgojila človeka, ki bi spolnost jemal na takšen način, kot ga propagira pornografska literatura, filmi in podobno.

MARTA

Spoštovana gospa Marta, popolnoma se strinjam z vami glede nejasnosti med pornografijo in erotiko, vendar mislim, da boste vašega pubertetnika kaj težko obdržali na vajetih. Če ste bili z njim že do zdaj dovolj odkriti, vam odsvetujem vsak dodaten nadzor. Končno mu malce instant seksa ne more toliko škoditi, da bi se kar naenkrat spridil.

Tisto, kar je mnogo bolj nevarno, so filmi s povsem jasno začrtano mejo med pornografijo in homocidnim mračnjastvom. To so takoimenovani snuff filmi, kjer v živo posnamejo umore, da bi se lahko nad tem kasneje naslajali do skrajnosti sprijeti ljudje izkrivljenih osebnosti. Na zahodu so takšni filmi, žal, že zelo razširjeni. Z našim približevanjem Evropi se tudi tej anomaliji ne moremo izogniti. Iz zanesljivih virov sem izvedel, da takšni filmi krožijo tudi pri nas in da je cilj brezvestnih razpečevalcev prav srednješolska in celo osnovnošolska mladina. Zahodna jurisdikcija predvideva za takšna dejanja izredno visoke kazni in pred letom so v New Yorku razkrili pravo mafijško organizacijo, ki je imela na vesti zelo razvejeno mrežo razpečevalcev. Vsi vpleteni so bili obsojeni na več let zapor.

Na našem pornografskem tržišču že kakšno leto krožijo kopije snuff filma »Nemi krik«, kjer je med drugim moč videti tudi abortus v živo. Zaenkrat še neimenovana organizacija razpečuje VHS kasete med slovensko mladino, čeprav so ji organi pregona že na sledi. V vsakem primeru pa vam svetujem, da se pogovorite z vašim otrokom, če ga seveda želite obvarovati pred travmo. Ljudje, ki te filme razpečujejo, so namreč za dosego mračnih ciljev pripravljeni storiti marsikaj.

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Ta teden se vam bo pokazal z lepše strani. Prihranjene vam bodo neprijetne reči in razburjenja. Pokažite svojemu partnerju, da ga potrebujete. Čustvo vzajemnosti bo osrečevalo oba. Previdnost v prometu. Srečne številke 2, 4, 11, 12, 25, 34.

Bik 21. 4. – 20. 5.

V svoji okolici boste opazili stvari, ki ostanejo drugim prikriti. Izrabite prednosti, ki jih imate. Sreča bo na vaši strani, tudi v poslovnih zadevah boste imeli srečno roko. Ne zanemarjajte zdravja. Srečne številke 7, 8, 19, 27, 29, 39.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Odpri se se vam nove perspektive. Ne oklevajte, ampak se lotite načrtov, uspeh bo zagotovljen. Vaša samozavest bo motivirala tudi druge ljudi in jih pritegnila k sodelovanju. Pazite zlasti na denarnico. Srečne številke 1, 6, 9, 10, 12, 44.

Rak 22. 6. – 22. 7.

Če se ne počutite dobro v svoji koži, poskusite biti duševno trdni. Živite po svojih potrebah, pa bo kmalu bolje tudi s telesnimi nevšečnostmi. Ukvarjajte se s športom in obiščite po možnosti zdravnika. Srečne številke 2, 12, 15, 25, 27, 34.

Lev 23. 7. – 23. 8.

Če se boste odločili za skupinsko delo, ne bo slabo, saj boste lahko s pridom uporabili zamisli drugih, čeprav se vam zdi, da morate biti po iznajdljivosti vedno na vrhu. Nad kilograme s sadnimi dnevi! Srečne številke 12, 13.

Devica 24. 8. – 23. 9.

Vaš trud in delo bosta poplačana, prizadevanja bodo opazili in morda boste poklicno napredovali. Toda potem ne počivajte na lovorikah. Tudi zdravja nikar ne zanemarite. Veliko spite in jejte vitamine. Srečne številke 3, 4, 9, 22, 24, 42.

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Obrnite se na človeka, ki se bo izkazal kot pogumen in dober. Če se boste pripravili kaj naučiti iz te zveze, si boste skovali tudi lep dobiček. Ob koncu tedna se boste morali lotiti neprijetnega dela. Srečne številke 2, 18, 29, 31, 41, 43.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Ta teden bo sreča na vaši strani. V važni poslovni zadevi se boste pametno odločili, v zasebnem nesporezumu bo vaša beseda odpihnila jezo na obeh straneh. Mislite na svoje drage, ki vas imajo iskreno radi. Srečne številke 4, 18, 19, 22, 23, 40.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

Ljubezen bo v teh dneh najvažnejša. Dobili boste svobodo, ki si jo tako želite. Tudi partnerju jo privoščite. S tem bo odstranjen vajn večni konflikt. Nikakor ne pozabite na rekreacijo in sveži zrak. Srečne številke 11, 25, 34, 37, 40, 45.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Napravite nekaj za svojo kondicijo, pa bodo obdobja slabega počutja kmalu premagana. Čas je primeren za kratke aktivne počitnice. Vzemite s seboj tudi partnerja, saj bosta tako spet našla drug drugega. Srečne številke 18, 20, 25, 30, 43, 44.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

Mika vas ljubezenska avantura. Če se boste odločili zanj, boste zelo presenečeni. Če ste vezani, se taki skušnjavi raje odpovejte. Pozorno prisluhnite osebi, o kateri sicer ne mislite preveč dobro. Srečne številke 9, 11, 17, 19, 25, 34.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

Zelo ste družabni, v prihodnjih dneh izrabite to svojo lastnost, se vam bo obrestovalo. Denarja ne bo na pretek, vednar vas ta hip sploh ne zanima. Če boste začutili zdravstvene težave, jih ne podcenjujte. Srečne številke 13, 19, 21, 27, 28, 30.

BESEDE MISLECA

SÖREN A.
KIERKEGAARD

(...) Prihodnje se še ni zgodilo; toda zato ni nič manj nujno od minulega, kajti minulo ni postalo nujno, ko se je zgodilo, temveč je, ko se je zgodilo, pokazalo, da ni bilo nujno. Ko bi minulo postalo nujno, pa iz tega ne bi mogli sklepati nasprotnega, kar zadeva prihodnje, temveč bi iz tega nasprotno sledilo, da je tudi prihodnje nujno. Ker bi nujnost lahko nastopila samo na eni točki, tedaj ne bi bilo več govora o minulem in prihodnjem. Hoteti napovedovati prihodnje (prerokovati) in hoteti razumeti nujnost minulega je povsem isto in samo zavoljo mode se zdi nekemu rodu eno sprejemljivejše od drugega. (...)

(...) Neposredno zaznavanje in spoznavanje ne moreta prevarati. To moramo razumeti, da bi razumeli dvom in da bi z njim veri odkazali svoje mesto. Ta misel je temelj grške skepse, pa naj se še tako čudno sliši. (...)

(...) Menihi niso nikoli do konca povedali zgodovine sveta, ker so zmeraj začeli s stvarjenjem; če bi, ko je govora o razmerju med krščanstvom in filozofijo, najprej začeli pripovedovati, kar je bilo povedanega že prej, kako naj bi tedaj — ne končali, temveč sploh začeli; kajti zgodovina pač nenehno raste. (...)

izbral: Slavko Gaberc

Vlasta Jalušič:

DOKLER SE NE
VMEŠAJO ŽENSKÉ...

Knjižna zbirka Krt

Kakšno vlogo so imele ženske v zgodovini družbenih gibanj? Sociologinja Vlasta Jalušič poskušala odgovoriti na to vprašanje z pogledom na čas zadnjih dvesto let, torej od francoske revolucije naprej. Francoska revolucija je pravzaprav indikativna za razmerje vladajoče politike oz. politikov do žensk. Geslo svoboda, enakost, bratstvo, s katerim so pritegnili množice na barikade, v prvih vrstah pa so se borile tudi ženske, je zvočenelo precej hitro po tem, ko so revolucionarji prevzeli oblast. In tako kot so izgubile svoje pomembnost množice, ki so povzdignile nove oblastnike, podobno se je zgodilo ženskam, ki jim je zopet bila dodeljena apolitična funkcija mater in žena.

Poleg tega Jalušičeva opredeljuje status žensk, kot so ga imele v vodilnih teoretskih kompleksih našega in preteklega stoletja, to je v marksizmu in psihoanalizi. Kljub dokaj brezbriznemu Marxovemu odnosu do žensk in Freudovemu falocentizmu sta tvorca teorij pomembno vplivala na vzpostavitev intelektualnega jedra feminističnih gibanj. Le ta so s svojo aktivnostjo in kontroverzami predmet poglavja, ki zaključuje knjigo.

Boris Gorupič

LJUBLJANA: ZAČELA SE JE
UNIMA 92LUTKARJI
Z VSEGA
SVETA

Minulo soboto se je s slavnostno otvoritvijo v Cankarjevem domu v slovenski prestolnici pričel eden največjih kulturnih festivalov pri nas — UNIMA 92. Na šestnajstem kongresu Združenja svetovnih lutkarskih umetnikov in festivalu, ki bo trajal do konca tega tedna, sodeluje več kot šeststo najimennejših gledališčnikov z vseh kontinentov.

Zvrstile se bodo predstave, v katerih ohranjajo večstoletno tradicijo posameznih kulturnih okolij, pa tudi takšne, ki ubirajo povsem nove, samosvoje dramaturške poti. Na ogled je postavljen prerez dela najpomembnejših lutkarskih visokih šol in institutov, beseda bo tekla o lutkarstvu v vzgoji in terapiji.

Ljubljana in Slovenija sta lutkarje sprejeli z odprtimi rokami in v soboto so ljubljanske ulice oživele v veliki lutkarški povorki, na prostem se vrstijo najrazličnejše poulične predstave, staro mestno jedro je polno živopisnih dogodkov.

Največji kulturni festival UNIMA 92 poteka pod pokroviteljstvom Predsedstva Republike Slovenije, ki podpira prireditelje tudi zato, da bi domača gledališča s svojo ustvarjalnostjo in umetniško zrelostjo na najlepši način predstavila svetu vrednosti mlade slovenske države.

GAUDI — PLEČNIK: VZPOREDNICE

VELIKA ARHITEKTA

Dva velika mojstra evropske arhitekture so z nekaterimi deli predstavili v prostorih Narodne galerije v Ljubljani. Po vsebinski plati je bila razstava oblikovana kot prikaz nekaterih podobnosti, ki so vidne med obema arhitektoma.

Primerjava med obema mojstroma je precej tvegana, saj drug na drugega nista vplivala, niti se nista poznala. Razlika med njima pa je bila tudi generacijska, saj je bil Plečnik dvajset let mlajši. Zato je pravzaprav lažje najti razlike med obema kot pa sorodnosti. Vendar je kljub tem pomislekom razstava uspešno prikazala preseganje razlikosti in izpostavila moč kvalitete, izvirnosti in časovne univerzalnosti.

Antoni Gaudi izhaja iz me-

diteranske Katalonije, kjer je tudi ustvaril večji del svojega opusa. Na prehodu iz devetnajstega v dvajseto stoletje, ko je naredil najvitalnejša dela, je v Evropi aktualen historicizem in art nouveau esteti-ka in obe smeri sta dali značaj tudi Gaudijevi arhitekturi. Prva skozi bogato špansko gotiko in zapuščino mavrske umetnosti, druga z značilnimi linijami in ornamentom. Vendar so ti konvencionalni vplivi zastopani le do določene mere, saj si je Gaudi po-

vsem po svoje priredil tradicionalne sheme in jih potem razvil v razkošne fantazijske oblike. V njih je izredna sproščenost, ki se želi približati organskim vegetativnim formam, ter se zaključuje v fantastiki in nadrealizmu. Cerkev Sagrada Familia ali npr. ureditev parka Güell sta postala že takorekoč kulturna dela in tudi ene od poglavitnih atrakcij Barcelone.

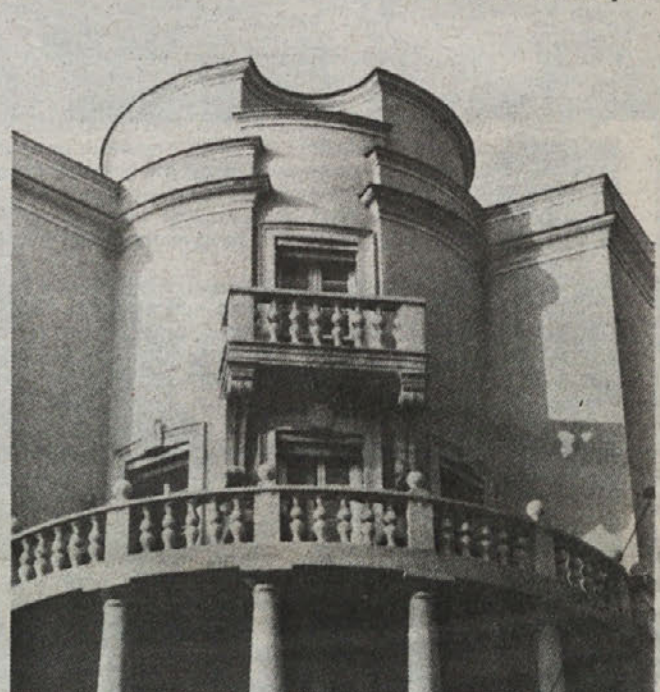
Arhitektura, ki jo je naredil Jože Plečnik, nam je dosti bolj znana in prva ugotovitev je, da gre povsem v drugo smer kot Gaudijeva. Naklonjena je bolj estetskim rešitvam, ostrim vertikalam, njegov eklecticism ni naslo-

njen na srednjeveško umetnost, temveč na antične vzore oz. neoklasicizem. Zato vzporednice med obema ne gre iskati v podobni formalni izvedbi motiva, temveč v odnosu do materiala, do poudarjanja detajlov, videnja funkcionalnosti objektov in katoliškega razporeditve. Pravzaprav gre za dosti splošne oznake, ki pa v jeziku arhitekture pomenijo tudi nekatere povsem konkretne povezave. Razstava je tudi prinesla priložnost za drugačno osvetlitev Plečnika in še eno možnost interpretacije njegovega dela v mednarodnem okviru.

Boris Gorupič

Antoni Gaudi, ograja iz kovinskih listov na balkonu hiše Batlló, Barcelona, 1905—1906

Jože Plečnik, balkon na vogalnem stolpu Ljudske posojilnice, Celje, 1930

FANTASTIČNO ARHEOLOŠKO ODKRITJE ALI PONAREDEK
SKRIVNOST PODVODNE VOTLINE

Mnogi arheologi trdijo, da so prazgodovinske slike ponaredek, medtem ko drugi pravijo, da bi bilo te slike v votlini blizu Marseillea preprosto nemogoče ponarediti.

Lani je prišla v javnost fantastična arheološka novica: na francoski obali, nedaleč od Marseillea je potapljač Henri Cosquer 37 metrov pod vodno gladino odkril vhod v dolg ozek prehod, ki se po tristo metrih razširi v dve veliki votlini. Ena od teh dveh velikih dvoran, katere zidovi se dvigajo nad morsko gladino, je prekrasno poslikana z živalskimi liki, ki so jih najverjetneje pred osemnajstimi tisočletji narisali neznani umetniki. Takrat je bila v Evropi ledena doba, morje je bilo več kot sto metrov nižje, tako da je bil v votline možen vhod po kopnem.

Arheološko najdišče so takoj poimenovali »Podvodni Lascaux« (Lascaux je ime votline kjer so ob španski Altamiri našli najlepše prazgodovinske risbe do sedaj), v manj kot mesecu dni so najdišče proglasili za »francoski narodni spomenik«. Vendar danes nekateri najbolj znani francoski strokovnjaki za prazgodovinsko umetnost smatrajo, da bi bile te risbe lahko ponarejene.

Marsikaj je nejasno

Kaj ni v redu s temi prazgodovinskimi freskami? Isa-

belle Bourdial, francoska novinarica — arheologinja, ki je zbrala in objavila zajeten dosje o tej votlini, pravi: »Niti okrog samega odkritja votline ni vse jasno. Henri Cosquer je votlino odkril že 1985. leta, a je šele 1991 to tudi javno povedal.

Novica o votlinah se je že prej razširila in trije potapljači so umrli, ko so iskali vhod v njo. Šele tedaj je Cosquer javno spregovoril o teh votlinah.

Tudi same slike so sumljive. Prvi dvom se je pojavil ob sliki konja, narisani na višini tankega vodenega sloja, ki pokriva dno votline.

Arheologinja Arlette Leroi-Gourhan poudarja, da se je v preteklih deset tisoč letih morje mnogokrat dvigalo in spuščalo, tako da bi konj »moral« izgubiti vsaj noge, kar pa se ni zgodilo.

Živali naslikane v votlini so podobne ostalim prazgodovinskim risbam. Razni jeleni v tem podvodnem arheološkem najdišču so zelo podobni jelenu iz Lascauxa. Konji so podobni tistim, ki so bili narisani v votlinah Altamire in Niauxa. Neka vrsta divje koze izgleda kot kopija slike, ki so jo našli v votlinah

Ebboua. Končno je tu tudi risba čudne ptice, ki spominja na pingvina. Podobna žival ni bila nikoli narisana niti v eni votlini. Slike, ki jih je našel Cosquer, so vzorci različnih prazgodovinskih stilov in nihče ne more pojasniti, zakaj so vsi ti stili skupaj v francoski votlini.

Pa še nekaj je. Na zidovih so narisane tudi roke. Tudi to naj ne bi bilo v redu. Razen pesti je skicirana tudi podlakt, kar je kot pravijo kritični arheologi popolnoma edinstven primer.

Vso zadevo precej zapleta zelo otežkočen dostop do votlin. Tako arheologi niso bili v votlini, pač pa njihove raziskave temeljijo na slikah, ki jim jih prinašajo potapljači.

Edini arheolog, ki je bil v votlini, Jean Courtin, strokovnjak za neolit, ne more izjaviti nič definitivnega o avtentičnosti risb. Tudi kemijska analiza koščkov risb je

lahko neučinkovita, če je ponarejevalec uporabil oglje iz tiste dobe, ki je bilo v votlini.

Zagovorniki teh slik pravijo drugače. Poudarjajo, da je v tehničnem smislu nemogoče porisati votlino, v katero se da priti le pod morjem. Večkratno prihajanje v votlino in odri, ki bi bili potrebni za risanje po stropu, bi gotovo pustili sledove. Po besedah maloštevilnih potapljačev, ki so bili v votlini, je blato, ki deloma pokriva dno votline, nedotaknjeno. Tudi starinska patina, ki delno prekriva slike, bi zahtevala, če bi bile slike ponarejene, dolgoletno delo. Tu je tudi človek, ki je votlino odkril, saj Cosques nima nobenega arheološkega znanja in ne pozna paleolita, tako da njegova osebnost nikakor ne odgovarja sliki genialnega ponarejevalca.

Tako skrivnost podvodne votline še vedno čaka na verodostojno pojasnilo.

PETROL

z vami na poti

ARHEOLOGIJA

JE MLADA ANTKA
LEŽALA OB AVARU?

VESTNIK

Razlika med Avari in Madžari bi lahko bila podobna razliki med Anti in Slovani, vendar ni. Če so namreč Avari azijski predhodniki Madžarov, Anti pa so ena od vej selečih se Slovanov, to še ne pomeni, da je etnogeneza Slovencev in Madžarov s temi, recimo jim dejstvu, enakovredno pojasnjena.

Ni namreč vprašanje v tem, kdo od živčih Madžarov je potomec Avarov in kdo potomec starih Madžarov: stari Madžari so prišli v kraje, kjer danes živijo kot »novi« Madžari iz iste smeri kot Avari in so svoje predhodnike, kolikor jih je še ostalo, izpodrinili. Kakor se je zgodilo tudi s Slovani, ki so tod živeli pred Avari in pred starimi Madžari. Vendar to, kakor smo rekli, zdaj ni vprašanje. Kakor tudi ni vprašanje, kdo od novih Slovencev vleče svoje korenine od Antov in kdo od starih Slovencev.

Vprašanje je, kako dolgo so bili slovenski predniki že ob Blatnem jezeru, preden so prišli Avari in stari Madžari. »Dejstvo pa je«, je rekel arheolog dr. Laszlo Vándor iz Gosce Muzeuma v Zalaegerszegu, ki je eden od avtorjev razstave Sedem tisočletij ob Blatnem jezeru, razstava je na ogled v soboškem Pokrajinskem muzeju, »da je imela večina krajev na tem območju slovensko ime, ki je bilo pozneje pomadžarjeno«.

V eni roki eno, v drugi drugo...

Gospod Vándor misli seveda na kraje ob Blatnem jezeru. Težko pa je karkoli reči o tem, če so bili Veneti resnično predniki današnjih Slovencev, pravi arheolog. Nikakor pa tega vnaprej ne izključuje. Kje pa, dopušča celo, da je sam na neki sledi, ki bi lahko prispevala k pojasnitvi tega vprašanja. Toda govorijo šele čez leta – šele takrat, ko naberejo dovolj izkopanin.

Na območju med Muro in Krko na Madžarskem je bilo opravljenih premalo izkopavanj, našli so premalo arheoloških najdišč, da bi lahko že potrjevali ali zanikali neko etnografsko tezo. Kljub temu pa se zdi arheologu Vándoru zanimivo, da v tem prostoru med eno in drugo reko ni sledi takoimenovane belobrdске kulture. Vándor se že veseli skupnih madžarsko-slovenskih izkopavanj.

Kako bo to vplivalo na odgovor, zakaj so Madžari Prekmurce imenovali Vende, in koliko lahko razstava 7000 let življenja ob Blatnem jezeru to pojasni, mi ni povsem jasno.

Da pa sta slutnja in intuicija v arheologiji potrebni, ne zanika niti doktor Vándor. In Lev S. Klejn, avtor knjige Arheološki viri, pravi, da v arheologiji ločimo med pozitivnimi in negativnimi viri. Sklepamo lahko po tistem, kar je, in po tistem, česar ni. Tako po čevlju kot po kosu usnja, iz katerega je bil izrezan material za čevlje.

Na razstavo Sedem tisočletij ob Blatnem jezeru je smiselno to dvoje vzeti s seboj. V eni roki zavest, da vsega o preteklosti ni mogoče potrditi na osnovi arheoloških virov, ampak je včasih potrebno kaj zaslutiti, v drugi pa pripravljenost na sklepanje po tistem, česar (še) ni.

...zgodovinski abecednik pa za uho

Za ušesom pa je dobro imeti nekaj takoimenovanih zgodovinskih dejstev. Začenši po abecedi, ne pa po časovnem redu. Na prvem mestu so v našem primeru potemtakem Anti.

Anti danes nastopajo skoraj izključno v križankah, pa še to samo v ednini. Tam, kjer piše »star Slovan«, je potrebno vpisati Ant. Sploh pa naj bi to bile »nekater skupine slovanskih plemen v času selitve Slovanov na Balkanski polotok«. Prvih jih omenja zgodovinar Jordan v 4. stoletju, v 6. stoletju med njimi in Slovani naj ne bi bilo razlik. Potem pa so nenadoma spet skupaj s Slovani napadli Bizanc.

Vrag vedi, kako so se potem naenkrat spet odločili, da so se začeli razlikovati. Bizantinci so z njimi pozneje, čeprav so jih napadli, sklenili zvezo, da bi se skupaj borili proti Avarom. Ki pa so Ante potem pospravili in po letu 602 se o njih ne piše več.

Avari so tudi Obri imenovani. V Karpatsko dolino so prišli v drugi polovici 6. stoletja, so skupaj z Langobardi uničili Gepide, nakar so nekako še Langobarde pripravili do tega, da so odšli v Italijo. Bizantinci so jih enkrat pošteno namlatili, to naj bi izkoristili Slovani, ki da so dotlej v Podonavju živeli pod njihovo oblastjo, in kakor kaže, so se Avari Slovanom po vsem tem na veliko posvetili, pritiskali so nanje tako dolgo, da so si ti okrog 744. v pomoč poklicali Bavarce in tako prišli pod njihovo in Frankovsko nadoblast. Franki so za nameček spravili iz zgodovine tudi Avare, uničili so jih v vojnih pohodih okrog leta 800. Balkanski polotok so tisti čudni kraji, kamor naj bi potovali stari Slovenci, da bi prišli v svoje današnje kraje. Kar je po vsej priliki **debelu neumnost**, ki meče čudno luč na vse te antsko-varvarske zgodbe. Zakaj naj bi namreč tisti, ki so se mudili, recimo, tam nekje na današnjem Slovaškem ali okrog Dunaja, šli na Balkanski polotok in potem ob tem sem nazaj v panonske ali alpske kraje? Tudi arheolog Vándor

pravi, da so Slovani živeli ne samo okrog Blatnega jezera, ampak tudi na tleh današnje Avstrije. Prav težko je verjeti, da bi Čehom in Slovakom kdo kdaj pripovedoval zgodbo o balkanski naselitveni smeri. Nam pa so jih, celo častiti gospod Finžgar je svojega Iztoka Pod svobodnim soncem podil tam okrog, preden je prišel sem gor na sever.

Slovenski Veneti so po abecednem vrstnem redu bolj zadaj, po časovnem pa čisto na začetku.

Po pisanju slovaškega zgodovinarja Paula Josefa Šafarika (1795–1861) se prvič omenjajo tam okrog leta 750 pred Kristusom, ko so Grki po »nekem določenem, vendar temnem izročilu«, zvedeli, da ob reki Eridan, ki se izliva v »severozahodno morje«, živijo Veneti, in da je v njihovi deželi ogromno jantarja.

Z venetologi naprej

Naši uradni slovenski zgodovinarji so si to in drugo Šafarikovo pisanje, v katerem govori o venetskem izvoru Slovanov, zataknilo za uho že zdavnaj. Tako pravijo slovenski venetologi Bor, Šavli in Tomažič.

Po njihovem so Veneti predniki Slovencev, povrh pa tudi »prvi narod, ki je iz indoevropskega ljudstva na-

knjige Veneti naši davni predniki«.

V tej knjigi je zapisana tudi ugotovitev, da se Slovani nikjer in nikoli niso imenovali Veneti, le pod Madžari so Slovenci tudi sami uporabljal zase ime Vendi.

Ugotovitev je kajpak resnična s tem dodatkom, da je zunaj dvoma edino to, da so Madžari tako imenovali prekmurske Slovence. Ali pa so se tako imenovali tudi Slovenci sami, je drugo vprašanje.

Živi in mrtvi so bili pomešani med seboj

Zmeda o resnični etnogenezi Slovencev je očitno popolna in arheologi po besedah arheologa Vándorja še zdaleč ni tista, ki bi jo lahko kar tako razpletla. Kdor bi od razstave, ki je na ogled v soboškem Pokrajinskem muzeju, pričakovali kaj takega, bi pričakoval preveč. Razstavljeni predmeti so pač manjši del že dolgo znanega arheološkega gradiva, ki mu pravijo »Keszthelyska kultura skupina«. In nič drugega.

O Vendih oziroma Venetih na razstavi torej ni mogoče izvesti nič »nadaljnega«. Vemo samo za to, je rekel doktor Vándor, da so se ljudstva med seboj mešala, o kakšni nacionalni ali etnični pripadnosti pa ni na predmetih ničesar. Tisto ljudstvo, ki jo prišlo na novo področje, je nekaj sprejelo in nekaj dalo. Tatarska ljudstva, ki so navela na Sloane ob Blatnem jezeru, so od njih, saj so bila ta ljudstva nomadska in trdnih bivališč niso poznala, sprejela način gradnje bivališč.

Pokopavali pa so se različno, nadaljuje Vándor. Panonski Avari so se pokopavali skeletno, grobišča Slovanov pa so bila žarna. »Našli smo grobišča, na katerih so bili sredi pokopani Avari, naokrog pa v žarah Slovani. Imamo tudi primer, ko je bil avarski skelet pokopan ob slovenski ženski, katere ostanke so bili upepeljeni in spravljani v žari.« To, da je bila oseba v žari slovanskega porekla in ženskega spola, se v arheologiji sklepa po dveh biserih in sponki – kar vse so tudi našli v žari.

Po letu 833 je moravski knez Pribina iz Nitre skupaj s svojim sinom Kocljem na otoku z imenom Blatenski kostel (Zalavar) dal zgraditi utrdbo. Leta 850 je bila v Blatenskem kostelu zgrajena prva cerkev, pozneje pa še nekaj drugih, pravijo viri. Okrog cerkva so bili grobovi, ki so za arheologe najpomembnejša najdišča. To zadnje dobro tisočletje od Pribinovega in Kocljevega časa sem, je od vseh sedmih, kolikor jih zajema razstava, še najbolj enoznačno in najbolj verjetno pojasnjeno. Še najbolj, nikakor pa ne popolnoma. Za one čase pa je potrebno in bo na veke vekov ostalo potrebno imeti, kakor smo rekli, slutnjo in pa zmožnost, da se sklepa po negativnih virih – tudi pot tistem, česar ni.

Štefan Smej

KAJ POMENIJO SANKCIJE
VARNOSTNEGA SVETA ZA
JUGOSLOVANSKI ŠPORTJUGOSLAVIJE
NE BO

Če je vsaj ena od drastičnih sankcij Varnostnega sveta OZN imela takojšen učinek, je to prav gotovo prepoved sodelovanja jugoslovanskih športnikov na mednarodnih športnih tekmovanjih.

Resolucija 757, ki se nanaša tudi na športna tekmovanja, je povzročila v Beogradu ogorčenje in proteste na način: »Tako drastično kot mi, ni bil doslej v Evropi še nihče kaznovan, pa tudi v svetu razen kakšnega posamičnega primera ne pomnijo kaj takega.«

Svet se vendar mora stregiti in razumeti svojo napačno, pravijo, saj nikakor ne more kaznovati »nedolžnih« športnikov, ki kot Alice v čudežni deželi živijo neko svoje zasebno življenje, popolnoma ločeni od svojih sodržavljanov. Z drugimi besedami, šport bi po njihovem mišljenju moral biti povsem neodvisen od politike, s katero športniki nikoli niso imeli nikakršnih skupnih točk. Zato nikakor ne bi bilo pošteno, če se jugoslovanski športniki, ki že čutijo učinek sankcij (nogometaši ne sodelujejo na evropskem prvenstvu na Švedskem) ne bi smeli udeležiti vsaj olimpijskih iger v Barceloni. Če že ne drugače pa vsaj pod olimpijsko zastavo.

Ravno zato v tretji Jugoslaviji nestrno pričakujejo zasedanje Izvršnega odbora Mednarodnega olimpijskega komiteja, ki proučuje vpliv sankcij Varnostnega sveta OZN proti Jugoslaviji na nastop športnikov iz te države na olimpijadi v Barceloni.

Eden od predstavnikov Mednarodnega olimpijskega komiteja Raymond Gafner pravi, da odločitve ZN ne zavzujejo le tega, saj njegove članice niso države, pač pa nacionalni olimpijski odbori. Vendar pa je Gafner poudaril, da se v resoluciji Varnostnega sveta med ostalim apelira tudi na vse mednarodne organizacije, naj upoštevajo sankcije, kar zelo zmanjšuje možnosti prihoda športnikov ZR Jugoslavije v Barcelono.

Predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch smatra, da bo IO MOK upošteval sankcije proti Jugoslaviji.

»Olimpijske igre so bile že prevečkrat v svoji zgodovini obremenjene s problemom hladne vojne in ne smemo dovoliti, da bi letos Jugoslavija povzročala težave.«

Dosedaj je izključitev iz Mednarodnega olimpijskega komiteja, a tudi iz večine tako imenovanih mednarodnih športnih zvez, kar je najhujša športna sankcija, doletela le Južnoafriško Republiko. Olimpijsko gibanje je reagiralo in izključilo Južno Afriko zaradi aparthaidera ter tako ostalo zvesto svojim načelom rasne enakopravnosti.

Logično je bilo pričakovati tudi mednarodno športno izobčenje Iraka, zaradi zalivske vojne, napada na Kuvaj in Izrael ter zločinov nad Kurdi. Vendar je do neke mere skesan obnašanje Sadama Huseina po »puščavskem viharju« zaščitilo Irak pred športnimi sankcijami. Edina

kazen Iraka je le v tem, da malokdo želi stopiti na njegova tla.

Mnogi so želeli v času vojne zamrzniti športno sodelovanje s to državo in sabotirati tekmovanja, na katerih so nastopali iraški športniki, vendar so neke čudne sile in celo MOK poskušali ublažiti stanje. Tako niti FIFA (mednarodno združenje nogometnih zvez) ni poskušala obnoviti sankcij proti Iraku, ki so ga doletele zaradi iranske – iraške vojne. Irak štiri leta sicer ni mogel gostiti mednarodnih tekmovanj, vendar pa so se Iranci za velika tekmovanja pripravljali v tujini, med drugim tudi v Jugoslaviji.

Če samo preletimo povojna leta in takratne olimpijade, bomo kmalu ugotovili, da se je svet kot po pravilu skoraj vedno pred pričetkom olimpijade znašel v nepričakovanih krizah in tudi v velikih napetostih. Od tod verjetno tudi izvirajo Samaranchove besede, ko pravi, da bo MOK verjetno sprejel sankcije ZN proti Jugoslaviji, saj so bile olimpijade pogosto obremenjene s posledicami hladne vojne.

Olimpijske igre leta 1956 so minile v senci vojne na Bližnjem vzhodu in agresije varšavskega pakta na Madžarsko, kar je privedlo do tega, da nekatere države niso želele sodelovati na olimpijadi v Melbournu, nekatere pa so zopet zahtevale od MOK-a, naj nekatere državam prepreči sodelovanje, do česar pa ni prišlo. Tudi v Mehiki je pred olimpijado 1968. leta prišlo do streljanja in mrtvih, podobno kot štiri leta kasneje v Münchnu (napad arabskih teroristov na izraelsko reprezentanco). V komemoraciji v spomin ubitih izraelskih športnikov so sodelovali športniki vseh dežel, razen arabskih. Egipt je takrat zapustil olimpijado in se ni udeležil nadaljnjih tekmovanj. Pred temi olimpijskimi igrami so na zahtevo tridesetih nacionalnih olimpijskih komitejev afriških držav izključili tudi rasistično Rodezijo.

Ogromno bojkotov so za beležili na olimpijadi v Montrealu 1976 in na naslednjih dveh olimpijadah potem. Montreal je zapustilo 27 afriških, ena azijska in ena južnoameriška država zato, ker so »nekakšni novozelandski športniki« imeli turnejo po Južni Afriki.

Olimpijado v Moskvi 1980 so bojkotirali Američani, pridružilo pa se jim je še 56 držav, zaradi ruskega napada na Afganistan.

Sovjeti so štiri leta kasneje Američanom vrnilo milo za drago in seveda s sabo potegnili svoje satelitske države.

Vsekakor pa bo zanimivo videti, kako se bo MOK odločil glede predvidenih športnih sankcij proti Jugoslaviji.

Slovenska žara, v kakršni je ležala mlada Antka

KAM JE ODŠEL DOBIČEK BANK AUSTRIE?

TUJCI NAS ROPAJO

Ta teden smo v redakciji prejeli vabilo Stranke neodvisnih za novinarsko konferenco z dokaj nenavadnim dnevnim redom, kar od dveh točk dnevnega reda še zlasti velja za prvo: »Zakaj imamo še vedno velik interes tujcev za vlaganje v Republiko Slovenijo, ko pa podatki kažejo, da »dobička« ni. Posebej bomo govorili o Bank Austria Ljubljana ob prisotnosti nekaterih slovenskih delničarjev te banke«. Iz vabila je bilo še razvidno, da bo novinarsko konferenco vodil Janez Dolenc, dipl. oec., član vodstva Stranke neodvisnih, sicer pa direktor podjetja Kompas Hertz.

Dolenc je na konferenci začel s splošnimi ugotovitvami o nujnosti in interesu, da v Slovenijo pride tuji kapital, o tem, da nas bodo tujci pokupili itd. Potem pa je polagoma prešel na konkretne izkušnje, ki smo si jih doslej v Sloveniji že nabrali v poslovanju in sodelovanju s tujimi vlagatelji. Tu so stvari nenadoma postale bolj konkretne.

Njegova prva ugotovitev je bila, da si z nekontroliranimi prodajami domačih podjetij tujcem delamo medvedjo uslugo. Po njegovih besedah je največji problem, da tuja podjetja (tako kot naša) ne izkazujejo dobička, temveč poslujejo s tako imenovano pozitivno ničlo. Zvedeli smo, da ima Dolenc takšne podatke za več tujih ali mešanih podjetij, ki pa jih iz razumljivih razlogov ni hotel konkretno imenovati. Brez dlake na jeziku je spregovoril edino o Bank Austrii, katere delničar je tudi Kompas Hertz.

Kot je znano, je bila ta banka ustanovljena lani, njen ustanovitveni kapital pa je znašal 60 milijonov šilingov. Avstrijci so imeli sprva v svojih rokah 60 odstotkov del-

nic, 20 odstotkov je bilo Slovenijalesovih, preostalih 20 odstotkov pa je odpadlo na več manjših priferenčnih delničarjev. Med slednjimi sta tudi Zavarovalnica Triglav in Kompas Hertz. Po zagotovilih predstavnikov obeh podjetij sta se njuni hiši odločili za vlaganje v to banko zaradi pričakovanega dobička. In se pri tem tudi pošteno zmotili.

Večinski delničarji Avstrijci so namreč po zaključni bilanci za lansko poslovno leto izkazali minimalni profit v višini milijon tolarjev, hkrati pa so se odločili, da tudi iz naslova te mizerije ne bodo izplačali nobenih dividend.

To so storili tem lažje, ker je Banka Austria v enem letu postala resnično skoraj v celoti avstrijska banka. Slovenijales je iz (ne)znanih razlogov svoje delnice prodal, tako da so se v vodstvu banke zbrali razen enega Slovenca sami Avstrijci.

Vse je legalno...

In kje je dobiček? Na tej točki se seveda začne nova in za novo slovensko demokracijo zelo žalostna zgodba. Danijel Malenšek iz Liberal-

ne stranke, ki je tudi sodeloval na tej novinarski konferenci, je stvar metaforično primerjal z ovčami in volkom. Ovce naj bi bile kajpak naša podjetja, ki se prerivajo med sabo in prav tako ne izkazujejo dobička. Toda to na ravni nacionalne ekonomije ni škodljivo, saj dobiček v takšni ali drugačni obliki ostaja v Sloveniji. Popolnoma druga zgodba pa se začne, ko se med te ovce celo z blagoslovom domačih lovcev prikladi volk.

Profit v tem primeru seveda ne ostane več v Sloveniji, temveč navkljub zatrjevanju ljudi iz Bank Austrie lepo skozi najrazličnejše kanale in mahinacije polzi v Avstrijo.

To pa pomeni, da Avstrijci kapitala ne reinvestirajo pri nas, temveč v Avstriji in drugod. Stvar je na dlani: obubožano slovensko gospodarstvo in varčevalci tako pomagajo ustvarjati nova delovna mesta v Avstriji, in to v času, ko imamo doma kronično pomanjkanje zaposlitev ali zbirajo kapital za odkup novih dobrin pri nas.

In kaj je z nadzorom? Nič! Po zatrjevanju Janeza Dolenca tudi ne gre za nelegalno

skrivanje dobička. Vse je legalno, kar je razbrati tudi iz revizije poslovanja te banke, ki jo je opravila za to pristojna agencija Interkontrol z Dunaja. Ključni problem je namreč v naši zakonodaji (še zlasti: v zakonu o bankah in zakonu o računovodstvu), ki je docela neuporabna, ko gre za poslovanje tujega podjetja na naših tleh.

Toda vendarle: kam je šel dobiček, ki je bil ustvarjen? Da je to res, lahko razberemo tudi iz podatka, da je Bank Austria lani opravila 12 odstotkov vsega plačilnega prometa slovenskega gospodarstva s tujino. Glede tega prav tako ne gre prezreti množičnega vlaganja deviz domačih varčevalcev, ki v tej banki še vedno vidijo hišo, v kateri so njihove devize varno naložene. Tembolj, če imamo pred očmi neresnično zatrjevanja predstavnikov te banke o garancijah, ki naj bi jih med drugimi zagotavljali tudi mesto Dunaj in avstrijska država. Po zatrjevanju sklicateljev tiskovne konference naj bi bila to debela laž.

Na neposredno vprašanje, kje se skriva dobiček, je Dolenc odgovoril, da tega najdemo v rezervaciji, obveznih rezervah, v predplačilu najemnine (60 milijonov SLT), itd. Danijel Malenšek pa, očitno tudi zelo dobro obveščen, brez dlake na jeziku

govori o transakcijah te banke, ki se skozi hipotekarno obliko dajanja kreditov za odušne obresti postopoma polšača zajetnega kosa slovenske družbene lastnine. S tem problemom se bomo v Sloveniji kmalu soočili. Vsekakor takrat, ko bo že prepozno.

Preti nam katastrofa

Janez Dolenc je poudaril, da govorijo o Bank Austrii pač zato, ker so v njej tudi sami delničarji, da pa bi lahko govorili tudi o drugih podobnih primerih, vendar tega iz najrazličnejših vzrokov ne bodo počeli. Ker pa je zelo

DE

jasno, da smo doslej v Sloveniji s tujimi vlaganji veliko več izgubili kot dobili, pravljajo poslansko vprašanje, ki ga bo v slovenski skupščini najverjetneje sprožil predstavnik Liberalne stranke.

S tujimi vlaganji pri nas smo doslej v Sloveniji zelo poceni spustili iz rok predvsem kolikor toliko dobre firme, ki bi jih lahko ob subtilnejši politiki domače vlade

sami sanirali. Tujci so v mnogih primerih prišli praktično zastoj do nekdanjih naših trgov, tehnologije, znanj, dobrih kadrov, uveljavljenih blagovnih znamk, mi pa smo predvsem izgubili precejšnje število delovnih mest, medtem ko nam zdaj nekontrolirano in brez vsake koristi polzi iz rok tudi dobiček. Kot smo slišali, se kaj podobnega v sosednji Avstriji niti slučajno ne bi moglo zgoditi, da o Nemčiji niti ne govorimo. Problem je prerasel poslovni značaj in prehaja že v političnega, je dejal Janez Dolenc. Skupna ugotovitev prisotnih je bila, da imamo Slovenci svojo državo tudi zato, da v prvi vrsti ščiti domači kapital. Da je to počela doslej zelo slabo, je razumljivo iz več razlogov: nimamo izdelane zakonodaje, ne pravih predstavnikov domačega kapitala, tujcem se za majhne denarje prodajamo tudi iz političnih razlogov itd.

Skratka: tuja vlaganja, vendar skladno z evropskimi pravili igre. Če tega ne bomo pravočasno spoznali in temu primerno tudi ukrepali, nam iz te zgodbe preti velika nevarnost, ki lahko dobi razsežnosti nacionalne katastrofe. Slovenska vlada ob tem niti trenutka ne bi smela več stati križem rok.

Ivo Kuljaj

IRA IN BRITANSKI OBVEŠČEVALCI

UMAZANA VOJNA V ULSTRU

Britanska vojna obveščevalna služba v Severni Irski je dostikrat vnaprej vedela, da ulsterski protestanti pripravljajo umore, vendar pa teh umorov ni preprečila. To trdijo številna britanska sredstva obveščanja, ki se sklicujejo na vire informacij v varnostnih silah, in pri tem navajajo čuden primer Briana Nelsona, dvojnega agenta, ki se je tudi sam zapletel v pripravljanje atentatov in je sedaj končal v zaporu.

Nelson, protestant iz Belfasta, je bil nedavno obsojen na deset let zapor zaradi sodelovanja v načrtovanju umorov.

Delal je za eno od vej britanske vojne obveščevalne službe. Po ukazu svojih nadrejenih je pristopil tudi k protestantski paravojaški organizaciji Združenje za obrambo Ulstra, z nalogo, naj vohuni in obvešča o njenih načrtih.

Znotraj te organizacije so Nelsonu kmalu zaupali zbiranje podatkov o članih in simpatizerjih IRE, ki so bili potrebni za organiziranje njihovih umorov. O planiranih atentatih je moral Nelson javljati tudi svojim skrivnim šefom v vojni obveščevalni službi. Ti pa bi morali o tem obvestiti alstersko policijo, ki bi naj te umore preprečila.

Na ta način so preprečili umor republikanskega prvaka Gerryja Adamsa, ki so ga načrtovali protestantski teroristi.

Pogosteje pa je vojaška obveščevalna služba, ko je zvedela za načrtovane aten-

tate, molče dovoljevala, da so jih teroristi izvedli.

Na ta način so pripadniki protestantskega podzemlja ubili enega najbolj znanih ulsterskih advokatov Pata Finucanea, ki je na nekem procesu branil pripadnike IRE. Četudi je Nelson o tem obvestil vojaško obveščevalno službo, ta o načrtovanem atentatu ni obvestila ulsterske policije. Pat Finucane je bil ubit pred očmi svoje žene in otrok.

Vzrok za takšno ravnanje vojaških obveščevalcev so bili po vsej verjetnosti slabi odnosi med njimi in ulstersko policijo, ki je imela tudi svoje obveščevalce.

Spori med tema dvema organizacijama so dosegli vrh z umorom dvojnega policijskega agenta Brendana Davisona, 1988. leta.

Davison, ki se je uspel prirediti visoko v hierarhijo IRE, je bil eden od najboljših vohunov, ki jih je ulsterska policija kdajkoli imela. Tudi danes sumijo, da so vojaški obveščevalci namerno dovolili, da protestantski teroristi ubi-

jejo policijskega agenta.

Pri načrtovanju tega umora je pomembno vlogo odigral tudi Brian Nelson.

Obstajajo dokazi, da je bil Nelson vmešan v načrtovanje kar desetih atentatov, od katerih so nekateri uspeli, drugi pa ne. Nekateri od njegovih šefov v vojaškoobveščevalni službi so postali zaskrbljeni, saj je bilo Nelsona vedno težje kontrolirati, vendar pa so ga drugi pri njegovem delu še spodbujali. Tako je, medtem ko je v Ulstru deloval kot dvojni agent, uničil več življenj kot pa jih je rešil.

Vojni obveščevalni službi očitajo, da podatkov, ki jih je dobila od Nelsona, ni izkoristila, da bi preprečila umore in zaprla člane protestantskih odredov smrti. Takšno oklevanje je nedopustno, kadar gre za pripadnike IRE. Britanski komandosi so dosledaj ubili številne člane IRE, pri tem pa uporabljali podatke vojaških obveščevalcev. Na ta način so aretirali tudi mnoge pomembne člane IRE.

Umazano ulstersko vojno, ki jo je Nelson vodil na račun vojaško obveščevalne službe, je plačal z desetimi leti svobode. Kljub temu pa mnoge skrbi, ker so njegovega glavnega predstavnika, človeka znanega samo kot »polkovnik J«, odlikovali za zasluge v tej podzemni vojni.

SOJENJE MAJORJU JA D. RADOVANOVIČU

OBTOŽENI V PRIPORU

V Kranju se bo 23. junija nadaljevalo že začeto, kasneje prekinjeno, sojenje Danilu Radovanoviću, majorju JA, ki je odgovoren za uboj dveh avstrijskih novinarjev na Brniku v času agresije na Slovenijo.

Namestnik javnega tožilca je spremenil obtožnico, ki bremeni Radovanoviča uporabe nedovoljenih bojnih sredstev. Predpostavljajo, da je v času oboroženega napada on ukazal takšen način borbe, ki je po mednarod-

nem pravu prepovedan, poslužil se je načina, zaradi katerega je več ljudi umrlo. V vozilu, na katerega je 28. junija lani streljal poročnik Stanko I., sta umrla avstrijska novinarja Nicolas Vogel in Norbert Weiner.

Kot je znano, je glavni proces, ki se je začel januarja letos, prekinjen po dveh dneh, obtoženi pa je v priporu. Višje sodišče je ugodno odgovorilo na pritožbo tožilstva in odbilo predlog Radovanovičevega odvetnika, da bi obtoženega izpustili iz pripora proti kavciji v vrednosti 7 milijonov slovenskih tolarjev.

NAVALI NAROD

Niti sesedel se ni še prah okrog ponujenega bogatenja po sistemu Catch the cash, že naivnežem ponujajo novo iniačo: Action Corporation System, računalniško sistemsko skupnost.

Slovenija bi naj bila kot prva država priključena v sistemsko skupnost, ki funkcioniira podobno kot znani Fair Play ali še bolj popularni Catch the cash in Turbomatic. Dobro izučene mešetarje nove limanice za naivne Slovence je moč srečati že po vsej državi, ko »predstavljajo« način, kako s sorazmerno majhnim vložkom (za koga le) priti do 100 in več tisoč mark.

Zanimivo je, da tudi resna opozorila in nedolžne žrtve ne morejo otrezniti naivnežev, ki vsako novo igro sprejemajo za čisto zlato, čeprav so se že pri prejšnjih opekli. Medtem ko je usahnila reka Slovencev, ki so v Avstrijo na

skrivali, tvorili svoj in tuji denar, da bi ga tamkaj vložili v izogib »prekinjene verige« in nato mesece potrpežljivo čakali, kako se bo reka mark obrnila v toku, jim organizatorji prihajajo domov. Med žrtve so razposlali dobro na-

učene govorce, ki javno ali na skrivaj agitirajo nove žrtve za novo igro. Marsikatera žrtev te prepredenosti išče rešitev v izposojanju, da bi z novo igro prišla vsaj do tistega denarja, ki ga je v prejšnji igri izgubila.

TERORIST GORBI

Iz krogov, ki so blizu članov posebne komisije za proučevanje tajnih arhivov bivše Sovjetske zveze, je prišla vest, da so odkrili posebne tajne dokumente, iz katerih je razvidno, da je bivši predsednik Mihail Gorbačov sodeloval z mednarodnim terorizmom.

To senzacionalno vest, ki jo je objavila agencija RIA, ni nihče zanikal, vendar pa je podpredsednik in minister za

informiranje ruske vlade Mihail Poltoranin ni potrdil. Dejal je le, da odkrite dokumente analizirajo, vendar pa za sedaj ne more dati natančnejših informacij. V Arhivih predsednika SSSR in Politbiroja KPSS so dokumenti, iz katerih je razvidno, da so številni višji partijski funkcionarji podpirali in financirali mednarodni terorizem. »Ko bodo ti dokumenti analizirani, bodo rezultati objavljeni«, je izjavil Poltoranin.

NAGRADE ZA ZVESTOBO**NAGRADE ZA PRIJATELJE****NOVA DOBA**

VELIKA NAGRADNA IGRA ZA NAŠE STARE IN NOVE NAROČNIKE

Velika nagradna igra NOVE DOBE, v kateri lahko sodelujete vsi, ki ste se že naročili ali se še boste naročili na naš časopis. Pri žrebu bomo upoštevali vse naše stare in nove naročnike, ki imajo plačano naročnino za najmanj tri mesece.

1. nagrada — TV sprejemnik
 2. nagrada — Videorecorder
 3. nagrada — Glasbeni stolp
 4. nagrada — 10 dnevni paket za 1 osebo v Rogaški
- In 10 tolažilnih nagrad.

Preverite, če ste že naš naročnik!

ŽREBANJE BO 25. JULIJA 1992

1/2 KG ZLATA ZA POL LETA ZAUPANJA

IN LAPTOP VEDA 386 SX

in brezplačni mali oglas v 2X vrednosti vplačane naročnine dobi izžrebani naročnik, ki vplača polletno naročnino, ki znaša 1.920 SLT.

**MALI OGLAS
ZASTONJ KUPON**

MOJ NASLOV: _____

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

NOVA DOBA**NAROČILNICA**

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov.
(število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

_____ podpis naročnika

NOVA DIMENZIJA V PROFESIONALNEM RAČUNALNIŠTVU

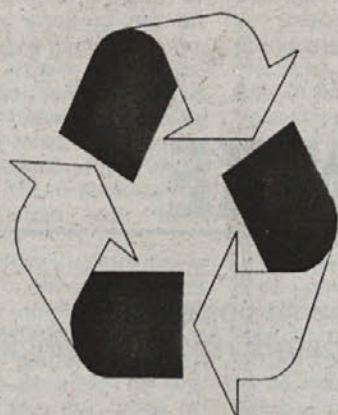
VEDA

AREAL

VEDA

AREAL

VEDA

NOV TRDI 2,5" DISK

ZA STARE IN VSE
NOVE TIPE
RAČUNALNIKOV

◆ Zanesljiv in izmenljiv trdi disk

Visoka tehnologija našega ameriškega partnerja ter naše znanje in izkušnje, dajejo kontrolirano varnost vašim računalniškim podatkom.

Trdi diski so najbolj drag in kritičen element vsakega računalnika. V kolikor se pokvari ali pa je dostopen nepoklicanemu uporabniku, lahko nastane na uporabnikovih podatkih, spravljanih v takšnem disku nepopravljiva škoda, oz. ti podatki lahko pridejo v neprave roke. Do okvare pride v večini slučajev zaradi kratke življenjske dobe večine starejših in tudi novejših diskov. V zadnjem času pa so te okvare še zlasti pogoste na prenosnih računalnikih, ki se močno uveljavljajo, saj so le ti izpostavljeni stalnim tresljajem in sunkom, kar je lahko fatalno za vgrajeni disk in v njem spravljene podatke.

Podjetje VEDA je na sejmu CEBIT 92 v HANOVURU, predstavila rešitev, ki močno zmanjšuje zgornjo problematiko. Gre za vgradnjo izmenljivega trdega diska, ki zdrži dokaj hude mehanske obremenitve in ki ima veliko kapaciteto, dolgo življenjsko dobo ter zelo malo porabo (le 1.5 W). Ker je disk lahko tudi izmenljiv je tudi v varnostnem pogledu izredna pridobitev, saj ga uporabnik po prenehanju dela z računalnikom enostavno potegne iz računalnika ter ga spravi v trezor.

Opisane lastnosti in prezentacija te rešitve, na CEBITU je botrovala temu, da se je med drugimi za tak računalnik odločila tudi nemška finančna policija.

Podjetje VEDA iz Ljubljane vabi vse, ki jim je varnost podatkov najpomembnejša, kakor tudi proizvajalce računalniških sistemov, na demonstracijo. Zaradi lažjega planiranja terminov, VEDA prosi, da eventuelni obisk najavite po telefonu oz. po FAKSU.

◆ Komercialno zanimivo

Nov izdelek je zanimiv za končnega uporabnika, ki mu stari trdi diski grenijo življenje, kakor tudi za proizvajalca novih sistemov.

Trdi diski so tudi najdražja komponenta vsakega računalnika. Z rešitvijo, ki vam jo ponujata tako ameriški AREAL kot slovenska VEDA, ki se dogovarja za postavitev tovarne teh diskov v Sloveniji za celotno evropsko tržišče, se cena tega novega tehnološkega čudeža bistveno ne razlikuje od cene po kapaciteti podobnih diskov. To je še zlasti pomemben faktor, saj je ta disk primeren tudi za zamenjavo v starih računalnikih, ki jim z obstoječimi diski poteka življenjska doba. Novi izmenljivi disk, ima tudi to prednost, da jih je lahko več na enem sistemu. To pomeni večji izkoristek enega računalniškega sistema in s tem znižanje stroškov nabave večih sistemov. Vsak uporabnik je odgovoren le za svoj disk, in ni več izgovorov, da je nekdo tretji uničil podatke.

IDEALNO ZA:

- BANKE
- PODJETJA
- TRGOVINO
- ZDRAVSTVO
- POLICIJO
- VOJSKO in

za vse tiste, ki so jim podatki več vredni od najboljšega računalnika.

TEHNIČNI PODATKI ZA 2,5" TRDI DISK:

- 1 60, 80, in 120 MB, dobava takoj
- 2 180, 240 in 300 MB, konec 1992
- 3 Povprečni pristopni čas pod 19ms
- 4 Odpornost na udarce do 130 G !!!

- 5 Disk je lahko izmenljiv ali stalen, vmesnik je AT-BUS, dolga življenjska doba je povečana tudi zaradi nizkih obratov diska in je nad 100.000h

INFORMACIJE:

VEDA d.o.o. Ljubljana
Brnčičeva ul. 31/I
Obvoznica za Maribor, prvi semafor
pred Črnučami desno,
(v stavbi UNIS TOS)

Tel. : 061 374 740

FAX: 061 374 063

NOVA DOBA

Avtomobili

FIAT 126 BIS, letnik 1990, rdeče barve, prevoženih 13.000 km, prodam. Tel.: 063/411-421.

Z 101, letnik 1977, neregistriran, v voznom stanju, rezervni motor Z 101, 4 kg barve za lakiranje avta, prodam ali menjam za APN 4. Žaberl Jože, Vinski vrh 17, 63264 Vinski vrh/Slivnici

MALI OGLASI

Ostalo

ENOSOBNO STANOVANJE s teraso, 41,87 m², prodam. v Šempetru. Tel.: 063/701-182, dopoldan

TRAKTORSKO ROTACIJSKO KOSILNICO britev 165, novo, prodam 20% ceneje. Tel.: 063/441-421
MANJSO HIŠO 40 a zemlje, 108 a gozda v Smarju pri Jel-

šah, prodam. Tel.: 063/24-931, dopoldan

ŠTEDILNIK 2 plin + 2 električna, ter dve preprogi, prodam. Tel.: 063/37-736 dopoldan

DVOSOBNO STANOVANJE ODDAM v najem v Celju. Inf. po tel.: 063/26-781

PARCELO ZA VIKEND s hišno številko, gozd s travnikom, skupno 8 ha, na lokaciji Kum nad Trbovljami, prodam. Tel.: 0601/81-973

DNEVNO OMARO, francosko ležišče, kavč z 2 foteljama ter barvni tv, prodam. Tel.: 063/893-565

SADNO PREŠO za slame, mlin za žito na kamne (električni pogon), prodam. Tel.: 063/29-659

KOZO, staro 2 leti, odlična mlekarica, prodam. Strnad Jožefa, Ogorevc 14. 63220 Štore

DVOSOBNO STANOVANJE v Novi vasi zamenjam za podobnega bližje centru Celja. Tel.: 063/714-225

DVOSOBNO STANOVANJE v Novi vasi, prodam. Tel.: 063/714-225

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE oddam v najem za dobo dveh let, s predplačilom. Stanovanje je opremljeno s telefonom, centralnim ogrevanjem, v Celju. Pokličite po tel.: 063/39246, po 20. uri.

PARCELO v Virštanju, blizu gostišča, prodam. Tel.: 063/37-145

CTX - 9 KW, 4 I, 80 m³, star dve leti, malo rabljen, prodam, cena 2.200 DEM. Tel.: 066/34-680

MLADO PRIJAZNO PSIČKO, kratkodlako jazbecarko brez rodovnika podarimo ljubitelju živali. Tel.: 063/35-819

ŠIVALNI STROJ na nožni pogon, dobro ohranjen, Bagat, ugodno prodam. Tel.: 063/38-119, po 16. uri

DIJAKINJA 4. letnika medicinske šole nudi varstvo otrok na svojem ali vašem domu, vse dni v tednu, tudi v nočnem času. Tel.: 063/28-642

STANOVANJE V CELJU po možnosti s telefonom nujno najamem. Tel.: 063/33-158, po 16. uri.

MONTAŽNO GARAŽO iz pocinkane pločevine, dimenzij 4,80x2,80 z dvokrilnimi vrati, enokapnica, prodam, korišče na je 6 mesecev. Tel.: 0608/61-377, cena 1.100 DEM

TOMOS APN 6, tovarniško nov, ugodno prodam ali zamenjam. Tel.: 063/26-962

JOGI VLOŽKA, 2 kom, malo rabljena, 2 jogi podlogi, novo okno 140 x 80, nerabljen tapison, prodam. Tel.: 063/26-284

STANOVANJE s telefonom najamem. Tel.: 063/38-891, do 9. ure zjutraj

AKVIZITERJEM za prodajo šolskih zvezkov na območju Štajerske, nudimo možnost dobrega zaslužka. Tel.: 063/38-891, do 9. ure zjutraj

PRIPRAVNIK išče sobo z uporabo kopalnice v Celju.

Tel.: 063/441-215, 441-606
BIKCA SIMENTALCA 120 kg in kozo, prodam. Somrak Vida, Lopata 62 d, Celje, od 17. do 20. ure

TENIS LOPAR, nov, Slazenger, prodam, cena 3000 SLT. Tel.: 063/35-273

HLADILNIK, rabljen, cena 100 DEM in skoraj nov hladilnik (vgradni) za polovico cene novega. Tel.: 063/21-939

GARAŽO V CELJU, na Šlandrovem trgu, prodam. Tel.: 063/26-296

REGAL, KAVČ, 2 fotelja in mizico, prodam, cena 12.000 SLT. Tel.: 063/27-410

SLOVENSKA NACIONALNA STRANKA

DEŽELNA ORGANIZACIJA ZA ŠTAJERSKO, KOROŠKO IN PREKMURJE

INICIATIVNI ODBOR SLOVENSKE NACIONALNE STRANKE ZA ŠTAJERSKO

VABI

V PONEDELJEK, 22. 6. 1992, OB 18. URI V NARODNI DOM CELJE (SPODNJA STRANSKA DVORANA) VSE ČLANE IN SIMPATIZERJE NAŠE STRANKE NA PREDVOLILNI ZBOR SNS, KI BO HKRATI USTANOVNA SKUPŠČINA. GOST BO G. ZMAGO JELINČIČ – PREDSEDNIK SNS.

INIC. ODBOR SNS ZA ŠTAJERSKO

Prodajalna KLINKER

STOPITE NA TRDNA TLA!

STOPITE NA KLINKER KERAMIČNE PLOŠČICE

- V tem mesecu 20% popusta za posamezne vrste klinker keramičnih ploščic.
- Velika izbira italijanske keramike za kopalnice in kuhinje.
- Ugodna ponudba sanitarne keramike.
- Celotna ponudba opečnih izdelkov.
- Nosilci in polnila.

PRODAJALNA KLINKER

Je odprta vsak dan od 7. do 18. ure in ob sobotah od 7. do 12. ure.

Informacije po telefonu: 063/33-421, faks: 063/31-808.

Ljubečna Celje
tel. 063/33-421

POREČ

SONČNE LAGUNE PRIČAKUJEJO TURISTE

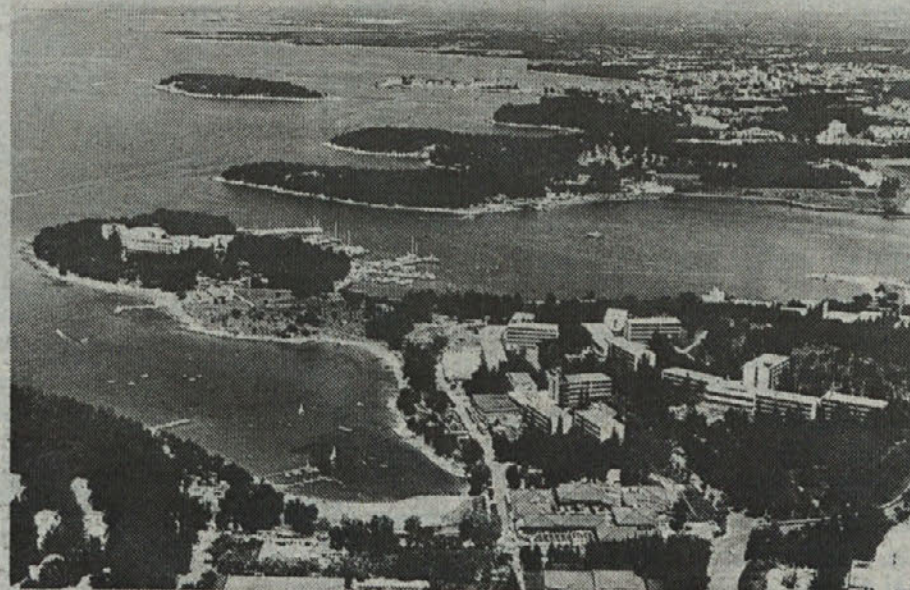
Ne glede na to, da so se v Istri oziroma na območju občin Poreč in Buje dogajale nekatere neprijetnosti, lahko rečemo, da gre za posamezne obračune (o tem smo že pisali). Turistični delavci so ocenili, da je na tem območju ugoden varnostni položaj. Turisti iz tujine nimajo razlogov za strah. V to smo se osebno prepričali, saj več kot dva meseca spremljamo »istrske dogodke«. Razen občasne običajne kontrole na cestah, kot se dogaja tudi v naši državi, kar je povsem razumljivo, doslej noben turist ni imel problemov ali kakšnih neprijetnosti. Tudi med potovanjem na tiskovno konferenco, ki so jo pripravili turistični delavci v poreški Plavi laguni, so nas ustavili na cesti. Mladenci z ogorelim obrazom v vojaški obleki je zahteval dokumente. Po kratkem pregledu nam je s smehljajem zaželel srečno pot, prijeten vikend in sončno vreme. Še bolj so nas pričakali v Plavi laguni, kjer so nam razložili program dvodnevne bivanja. Plava laguna sodi med največja gostinsko-turistična podjetja na Hrvaškem (ima okrog 1.200 zaposlenih in letni promet 115 milijonov nemških mark).

Spomnimo se, da je bil v dobrih časih Poreč zmeraj šampion turizma in da je letno gostil kakih 290.000 turistov, ki so ustvarili 2.400.000 nočitev (podatki so iz

leta 1990). Poleg domačih gostov prihaja največ obiskovalcev iz Nemčije, Velike Britanije, Italije, Slovenije, Avstrije in Nizozemske. Podjetje Plava Laguna ima 14 hotelov, 6 apartmajskih naselij in vil, 4 avtokampe. V enem dnevu lahko gosti več kot 24.000 turistov. V svojih turističnih naseljih ima številne restavracije, taverne, slaščičarne, kavarne, pizzerije in druge gostinske lokale. Za zabavo in razvedrilo turistov je odprtih več plesalnih teras, diskotek, nočnih barov in igralnic, v naselju Zelena laguna pa je tudi velik zabaviščni center International club. Poleg tega ponuja podjetje široko lepezo športno rekreacijskih možnosti. Med številnimi igrišči za različne športe je tudi travnato nogometno igrišče, 53 teniških terenov, manjša za jahanje in športna dvorana. Na morju, ob najemu različnih plovil, ima Plava laguna tudi žičnico za smučanje na vodi in potapljaško bazo. Za več športov (tenis, jadrnice, potapljanje) imajo tudi šole.

BOLI NAS MEJA

Med drugim so povedali, da je za nje Slovenija pomembno turistično tržišče in da bodo za Slovence veljale cene kot za domače goste. Vendar so dejali, da jih zelo boli meja, ki bi morala biti bolj

odprta. V sedanjih razmerah pričakujejo največ od slovenskih turistov in verjamejo, da bodo znova prišli.

Razlogov za strah ni, cen niso enormno znižali, slovenski gosti lahko plačajo počitnice v slovenskih bankah, popusti

bodo za otroke do 14 let, ponujajo brezplačno šolo tenisa in smučanja na vodi. Ponudba blaga široke potrošnje je zadovoljiva. Begunci so v objektih, ločenih od turističnih.

Vukica Vlajić

MIŠ MAŠ 92

foto LucaS in
Severin

